DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XV. ÉVFOLYAM, 29. SZÁM. *Debrecen, 1938 február 6 vasárnap* ARA 24 FILLÉR.

ELŐZÁRI

Három millió

A sajtó egyrésze nagy dicshimnusz kíséretében jelentette be, hogy a gyáripar és a pénzintézetek hárommilliós alapot biztosítottak a falu szociális helyzetének javítására. A hárommilliós összegből egy és félmillió pengőt a gyáripar, egy millió pengőt a fővárosi pénzintézetek, félmillió pengőt pedig a Magyar Nemzeti Bank vállaltak magukra.

Az elismerés és dicséret szimfóniájába kénytelenek vagyunk talán kissé »disszonans«, de a tárgyi igazságnak megfelelő hangokat vegyíteni. **Nem vagyunk elragadtatva ettől a körültömjénezett ajándékozástól, de nem lehetünk elragadtatva attól sem, hogy a falu szociális és kulturális helyzetét adományozási rendszerrel, társadalmi akciók keretében próbálják javítani.** Az ilyesmi csak olyan toldozás-foldozás féle és egyáltalán nem alkalmas a nagyfontosságú kérdés megoldására.

Most, mikor a **népi politika** jelszavától hangos a közélet, akkor a **falu szociális helyzetének problémáját nem lehet társadalmi akciók sikerére vagy sikertelenségére bízni.** És nem lehet megelégedni azzal sem, hogy most az első felbuzdulásnál hárommillió pengő jött összesze erre a célra. Nem hárommillió pengő, **hanem harmincmillió pengő szükséges** csak a kezdő lépésekhez arra, hogy a magyar falut mai elesettségéből és helyzetéből kiemeljék és a fejlődés útjára lendítsék, hogy eredményes szociális tevékenységgel erősítsék a falu népét.

A kormányzatnak **módja és eszköze** van hozzá, hogy ne hárommillió, **hanem harmincmillió álljon e célra rendelkezésre** és nem egyes intézmények kénye kedvétől függően, hanem tételes törvényes rendelkezések eszközével előteremtve. Gondolunk elsősorban **a kartellek fokozottabb megadóztatására, gondolunk a progresszív adóztatás bevezetésére,** mely a nagy tőkétől nem kér, hanem kötelességére szorítja. **Arra a kötelességre, melyet a szociális szempontok követelnek.** A mobil nagytőke, a nagy vagyonok progresszív fokozottabb megadóztatása révén lehet eredményesen megoldani a falu szociális és anyagi helyzetének előteremtéséhez szükségesek.

De márha egyelőre csak társadalmi tevékenységről van csak szó, még akkor sem lehet elmenni megjegyzés nélkül ama tény mellett, hogy **a falu helyzetének javítására adakozók között nem látjuk a Bioszt, a biztosító intézetek csucsszervezetét,** mely úgy gondoljuk és azt látjuk, hogy nem tartozik a mostohán kezelt gazdasági szervezetek közzé és élvezi azokat az előnyöket, melyeket a biztosítási törvény nyujt, sőt bizonyos fokban a konkurrenciamentesség kényelmi helyzetét is.

Bethlen István már egyizben rámutatott arra, hogy **a biztosítás államosítása révén az állam jövedelmeit jelentékeny mértékben növelhetné.** Több oldalról hangzik fel azóta is kívánság, hogy a biztosítás ügyét megnyugtatóan államosítás révén lehet rendezni. Ha egyelőre csak a tűzbiztosítást államosítanák, az állam **olyan jelentős jövedelemtöbblethez jutna, melyből bőven futna például a falu szociális helyzetének emelésére és javítására is.** A tűzrendészet fejlesztése minimálisra csökkentené a károkat, a tűzoltóságok modernizálása és fejlesztése a tűzkárok lehetőségét csökkentené és így lehetővé válna a tűzbiztosítási díjtételek csökkentése, másrészről az állam jutna olyan bevételi forráshoz, melynek segítségével könnyen megoldhatóvá válna sok szociális probléma megoldása.

De itt van a Rádió is. Mi nem szemorkodunk azon, mint egyik laptársunk teszi, hogy a Rádió »csak« százkilencezer pengő nyereséget ért el az 1937. évben. **Ellenben azt tartjuk, hogy ha ezt az intézményt is államosítják és kiveszik a magánvállalkozás köréből,** majd másként fog festeni a helyzet, nem lesz ok a »csekély nyereségen« való siránkozásra, ellenben az állam jövedelmei szaporodnak és a kultúrának ez a modern hatalmas eszköze anyagilag is az összeség javára értékesül. Akkor innen is jelentős összegek juthatnának a szociális és kultúrális feladatok megoldására. A falu kultúrájának emelése, a falusi lakosság jobb anyagi helyzetbe való juttatása pedig növelné a rádióelőfizetők számát, tehát újabb lehetőségeket nyit meg a kedvezőbb anyagi eredmény elérésére.

Hogy miért nem lehetünk barátai a nagy kérdések társadalmi akciók keretében való megoldásának, arra nézve az **önállósítási alap** ügyét is felsorolhatjuk. Annak idején a kormány kezdeményezésére néhány jelentkezés történt hozzájárulásra a nagytőke részéről, de aztán az egész akció megfenecklett.

A szépen indult elképzelés összezsugorodott a rendelkezésre álló összeg szük keretébe. Láthatjuk, hogy Debrecenben például, hol néhány száz ifjú indulna el a gazdasági pályán, **alig néhány jutott az önállósítási alap kölcsönéhez.**

A szociális feszültséget nem lehet karitatív úton levezetni, nem lehet nagy népi problémákat társadalmi akciókkal elintézni. Az adományozóknak kijárhat a kormánysajtó dicsérete, sőt az a megállapítás is, hogy az említett gazdasági tényezők maguknak használnak az elégedetlenségnek a megszüntetésével, de az elégedetlenség, a szociális feszültség nem fog megszünni egy vagy két vállveregető cikktől. Egyetlen megoldás olyan átfogó reformok megteremtése, az adóztatás oly fokú progresszivitásának beiktatása, mely az állam jövedelmét olyan arányban növelné, hogy az **ajtónk előtt dörömbölő nagy szociális problémák megoldására jusson pénz.** Ne kegyesen adakozott három millió, hanem új törvények erejével előteremtett hatalmas őrség.

Káprázatos pompával, óriási lelkesedéssel fogadták Horthy kormányzót Lengyelországban

A lengyel köztársaság elnöke és Horthy kormányzó pohárköszöntőjében az ősi lengyel-magyar barátságot hangsulyozta

„Ime ujból köztünk időznek a magyar urak" idézte Pilsudszky szavait Moscicky elnök

Krakkó, február 5. Káprázatos pompával, határtalan lelkesedéssel fogadták Horthy Miklós kormányzót Lengyelországban. A kormányzó különvonata, a Turán reggel hat óra negyvenhét perckor érte el a lengyel határt. Tekintettel a korai órákra, hivatalos fogadtatás nem volt. *Ellenben amerre aztán a különvonat elhaladt, minden állomáson lelkes és ünnepélyes fogadtatás volt.* A pályaudvarokon nemzeti viseletbe öltözött lakosság állott sorfalat. *Ulrich lengyel közlekedésügyi miniszter a kormányzó elé utazott és felszállt a vonatra nagy katonai és polgári kísérettel.*

KRAKKÓ ÜNNEPI POMPÁBAN

Krakkó város lázasan készült a magyar államfő fogadtatására. Ünnepi pompában a város. Hatalmas néptömegek kigyóztak az utcákon. Zászlóerdő mindenfelé. A bevonulás útvonalán a helyőrség csapatai állottak sorfalat. A perronon a krakkói 20. gyalogezred díszszázada, a pályaudvaron hatalmas baldachint állitottak fel, melyet magyar és lengyel színek díszitettek. Már kilenc órakor együtt volt a pályaudvaron az egész lengyel kormány, a varsói magyar követség valamennyi tagja, a lengyel polgári és katonai előkelőségek. *Az állomás előtti téren a lengyel lovasbrigád válogatott ulánus százada állott kétméteres fehér fémlándzsákkal.* Kilenc óra után húsz perccel megérkezett a pályaudvarra Moscicki, a lengyel köztársaság elnöke.

Megérkezik a kormányzó vonata

Féltízkor tűnt fel a Turán elején az angyalos nagy magyar címerrel. Pontosan az udvari váróterem bejárata előtt állt meg a vonat. A szalonkocsi folyosóján feltűnik *Kánya Kálmán* külügyminiszter díszmagyarban, mögötte *Horthy István*, aki cobolyprémes magyar díszruhát visel.

Moscicki köztársasági elnök a szalonkocsi ajtaja felé megy, ahol megjelenik Horthy Miklós kormányzó tengernagyi díszruhában.

A köztársasági elnök szivélyesen

KeletNépe-matiné 11 órakor a Csokonai szinházban

üdvözli a kormányzót és a kormányzó fiát, Horthy Istvánt. *Ezután Rydz-Smigly, Lengyelország marsallja üdvözli nagy szivélyességgel és mély tisztelettel Horthy Miklós kormányzót.*

A kormányzó megcsókolja az üdvözlő kisfiut

Megindulnak a kijárat felé. *A piros szőnyeg két oldalán harminc gyermek áll sorfalat nemzeti viseletben, mindegyiknek kezében virágcsokor és kis magyar zászló. Valamennyien hősi halált halt lengyel légionáriusok gyermekei.* A piros szőnyeg végén egy hatéves kisleány és egy nyolcéves kisfiú állt. A leányka kezében hatalmas fehér virágcsokor, a fiú fején tollas föveg. Amikor a kormányzó hozzájuk ért, *a fiú lekapta tollas kucsmáját és ősi lengyel szokás szerint a kormányzó lába elé vágta. Bátran, hangosan egy kis üdvözlő verset mondott.* Amikor a kis szónoklat véget ért, a fiú felkapta kucsmáját és lelkesen meglengette a kormányzó előtt.

Horthy Miklós kormányzó, akit ez a jelenet szemmelláthatóan nagyon meghatott, felemelte a kisfiút és megcsókolta. Ekkor előlépett a leányka és átnyujtotta a fehér virágcsokrot. *A kormányzó a kisleányt is megcsókolta.*

A lengyel köztársasági elnök Horthy Miklós kormányzóval, a lengyel marsall Keresztes-Fischer Lajos altábornaggyal együtt ellépnek a díszszázad előtt. *Utána Horthy Miklós kormányzó a lengyel tábornoki kar üdvözlését fogadja.*

A POLGÁRMESTER KENYERET ÉS SÓT NYUJT ÁT

Körülbelül tiz percig tart a pályaudvari fogadtatás. Ezután *Horthy Miklós kormányzó beszáll a köztársasági elnök kocsijába és a menet elindul, a festőien feldiszített útvonalon, ahol százezrek üdvrivalgása, éljenzése köszönti mindenütt a kormányzót.* A menet a Barbakanhoz, a régi krakkói főbástyához vonult. A Barbakan udvarán a város polgármestere üdvözli a kormányzót és régi lengyel szokás szerint *kenyeret és sót nyujt át neki.*

A Wawel-domb alján hirtelen jobbra fordul a menet és gigászi méretü, moderu vonalú diadalkapu alatt jut át az ősi kastélyhoz vezető meredek kocsifelhajtóra. A felfelé vezető út elején dördül el első ágyúlövés és mire a 21-ik is elhangzott, az államfők kocsija megáll a kastély kapuja előtti téren.

Magyar lobogó szökken fel

A téren díszszázlóalj fogadja katonás tisztelgéssel a magas vendéget. A kormányzó fogadja a díszszázlóalj parancsnokának jelentését, a zenekar a magyar Himnuszt kezdi játszani és ebben a pillanatban felszökik a kastély legmagasabb tornyára a cimeres magyar lobogó, hogy innen hirdesse Krakkó népének a magas vendég érkezését.

Pilsudski és Báthory sirjánál

A régi székesegyház előtt Horthy Miklós kormányzó a köztársasági elnökkel együtt kiszállt a kocsiból. Belépett a templomba s *Pilsudski szarkofágjához ment, amelyre letette koszorúját.* Pilsudski koporsója itt pihen ebben a templomban ideiglenes szarkofágban. A kormányzó ezután az egyik szomszédos kriptához lépett és Báthory István, a nagy lengyel király sírjára helyezte el koszorúját.

Tizenegy órakor a kormányzó látogatást tett a köztársasági elnöknél és feleségénél. Moscicki elnök később visszaadta a látogatást. A kormányzó délben Beck lengyel külügyminisztert, a köztársasági elnök pedig Kánya külügyminisztert fogadta. Délután a kormányzó megtekintette a Wawel nevezetességeit, majd fogadta a magyar-lengyel küldöttséget, mely díszkardot nyujtott át neki.

Káprázatos estebéd a Wawel várban

Krakkó, február 5. Este káprázatos estély volt a Wawel ősi királyi várban, amely izzó fényárban úszott. A vendégek hatalmas lobogóktól díszes diadalkapun érkeztek.

A lenyűgözően gyönyörű termet *erre az alkalomra óriási török sátorrá alakitották át*, úgyannyira, hogy egyetlen ablak sem látható. Körüskörül kincseket érő eredeti nemesfém-szőttesek, török selymek és brokátok ölelkeznek selyemfényű apró hullámokba húzott gobelinekkel. A 70 személyre terített asztal maga a díszitésművészet remeke. Arany és ezüst evőeszközök sora veszi körül az udvari címerrel díszitett drága porcellánokat és az ünnepi estebéd alatt karos gyertyatartókban a gyertyák egész sora sugárzik tompitott fényben.

Pontosan nyolc órakor foglalták el helyüket a magas vendégek. Horthy Miklós kormányzó Moscicki lengyel köztársasági elnök feleségének balján ült, a kormányzó balján pedig Moscicki elnök, míg szemben a kormányzóval Rydz-Smigly tábornagy. Az elnök feleségének jobbján Kánya Kálmán külügyminiszter foglalt helyet, mellette Koscialkovsky népjóléti miniszter felesége. A köztársasági elnök mellett Beck lengyel külügyminiszter felesége ült, majd Uray István, a kormányzó kabinetirodájának főnöke következett. Horthy István vitéz Lengyel Béláné, a varsói magyar katonai attasé felesége és Kaplyczki krakkói polgármester felesége között foglalt helyet.

Vígszinház

A legremekebb magyar vígjáték. VADNAY LÁSZLÓ legujabb filmje:

Az ember néha téved

TÓKÉS — DAYKA — CSORTOS — PÁGER — MÁLY — GÓZON.

Előadások: ma 3, 5, 7, 9 órakor. holnap 5, 7, 9 órakor.

Borotvakoszörülés

jótállással

Erdélyi müköszörüsnél Csapó u. 41.

Moscicky elnök lelkes pohárköszöntője

A vacsora során *Moscicki* elnök a következő beszéddel köszöntötte fel Horthy Miklós kormányzót:

— Különös örömömre szolgál Főméltóságodat lengyel földön, Lengyelország legdicsőbb királyi fővárosában üdvözölhetni. Boldog voltam, hogy régi lengyel szokás szerint a magyar vendég üdvözlésére éppen erre a helyre jöhettem elébe, amely mindig bástyája volt ama nagy tradicióknak, amelyek számunkra mindennél értékesebbek voltak. *Egyike e nagy tradicióknak éppen a lengyel nemzet barátsága a hősies Magyarország iránt.* Itt a Wawelben léptennyomon találkozunk egész a középkorig visszanyuló és a mai napig tartó Magyarország iránt érzett százados barátságunk emlékeivel. E barátság nem csupán formai, hanem a legszélesebb körökben kisugárzik. *A köztünk fennálló barátság magvai már régen, évszázadok előtt elhintettek* és e magvak sohasem szüntek meg a legszebb gyümölcsöket hozni úgy két országunk sok generációja, mint Európa ezen részének civilizált világa számára. A Jagellók, Báthori, Bem és Pilsudski idői bizonyságát adták kölcsönös érzelmeink állandóságának. Ugy vélem, bizalommal tekinthetünk a további jövő felé abban a meggyőződésben, hogy *ezentúl is testvéri őszinteség és barátság fog uralkodni kölcsönös viszonyunkban,* valamint teljes megértést együttműködésünkben, amelyet népeink rokonszenve biztosit és könnyit meg. Egy fiatal nemzedék van növekvőben, remélem, éppoly lovagias tulajdonságaiban és áldozatkész érzéseiben, mint azok, akik egykor a nemzeti becsületet és ideálokat védelmezték és akiknek Főméltóságod oly kiváló megtestesitője volt.

— A mai tárgyilagosan gondolkodó Lengyelország, amely józanul szemlélte a jelen realitásait, fejlődésének lényeges elemeit történelmi emlékeiből meriti. Felfogásunk szerint azok az értékek, amelyeket az előbbi generációk hoztak létre, reális és gyakorlati módon támogatják az utódok életét. Legjobban és legmegérthetőbben jellemezték folytatólagos kapcsolatainkat Pilsudski tábornagy megható szavai, amelyeket annakidején a Belvedereben az első magyar küldöttség fogadása alkalmával környezetéhez intézett: »*És íme, újból köztünk időznek a magya rurakz.* Ez a mondat olyan sokat mondóan fűzi össze a mult hagyományait a ma realitásaival, hogy engedje meg Főméltóságod, hogy a Wawel falai között meleg szivvel ismételjem a nagy tábornagy szavait: *és íme, újból köztünk időznek a magyar urak.* Poharamat Főméltóságod egészségére és a nemes magyar nemzet fejlődésére és boldogságára emelem.

Horthy kormányzó válasza

A köztársasági elnöknek lelkes tapssal és éljenzéssel fogadott pohárköszöntőjére *Horthy Miklós* kormányzó a következő pohárköszöntőt mondotta:

— Elnök Ur! Azok a megható szavak, amelyet Nagyméltóságod hozzám intézett s amelyek valódi értékét és jelentőségét adják az együttérzés ama megnyilvánulásainak, amelyeket Lengyelország területére érkezésem óta tapasztalni szerencsém van, mélyen és őszintén meghatottak. Köszönetemet fejezem ki Nagyméltóságodnak ezért a meleg fogadtatásért s hangsúlyoznom kell, mennyire örülök, hogy *mindjárt lengyelországi látogatásom kezdetén Krakkó nagyszerű városában, Lengyelország régi királyi székhelyén lehetek, amely évszázados falai között a hagyományos lengyel-magyar barátság tanubizonyságait és emlékét őrzi.* Nagyméltóságod felsorolta népeink nagy történelmi neveit és felelevenitette a köztük fennállott számtalan összeköttetés emlékét. A sors által nyugat határára állitva sohasem haboztak a rájuk rótt feladatot bátran és kitartóan teljesiteni. A keresztény kultúra és civilizáció a Lengyelország és Magyarországból álló védőfal mögött tudott csak teljes biztonsággal fejlődni és virágozni. De országaink történelme más érintkezési pontokról, más hasonlóságokról is tanuskodik. Árny és fény, dicső korszak és szerencsétlen idők egyforma szabályossággal váltakoztak népeink történetében, amelyek győzelem esetén mindenkor mértéket tartottak, a vereségek után viszont jellemük féket nem ismerő bátorságával és megrendithetetlen élniakarással ismét felemelkedtek. *A két nemzet, amelyeket földrajzi fekvésük analogiája, történelmi hivatásuk azonossága, izzó hazaszeretetük és nemzeti önállóságukhoz való ragaszkodásuk annyira hasonlóvá tesz egymáshoz, arra volt hivatva, hogy egymást megértse és hogy egyik a másikkal együttérezzen.* Ezek az érzések nagyban hozzájárultak a testvéri őszinteség és a tökéletes megértés légköréhez, amely egymáshoz való viszonyuk állandó kifejezője volt. A nagy háború, amely oly mélyrehatóan megváltoztatta az európai államok és népek sorsát, *Lengyelországnak visszaadta teljes függetlenségét és régi tekintélyét.* Ettől az időponttól kezdődőleg a lengyel nép Pilsudski tábornagy szellemétől áthatva és oly politikát követve, amely céljainak állandóságát a módszerek hajlékonyságával tudta összhangba hozni, csodálatosan megszervezett munkabirásával egyszersmindenkorra visszaszerezte azt a helyet, amely őt a világ nagyhatalmai között megilleti.

— *Ezen idő alatt Magyarország a rázúdult nyilvánvaló igazságtalanság ellenére tudatában maradt amaz érdekek gyakorlati valóságának, amelyek mindenkor Lengyelországhoz fűzték és e rendkivüli nehéz időben is módot talált arra, hogy barátságát és hűségét vele szemben kifejezésre juttassa. Meg vagyok győződve arról, hogy azok a baráti érzelmek, amelyek Lengyelország által a Dunavölgyének eseményeivel szemben tanusitott érdeklődés alapjául szolgálnak, a jövőben is éreztetni fogják hatásukat és a két nép erőfeszitéseit egyesiteni fogják* abban az

222 typusból választhat
P 9·80-tól — 260·— ig
Meteor Csillárt
Piac u. 9.

tányban, hogy Európa eme részében állandó és méltányos békeállapot legyen biztosítható.

— Ezektől a gondolatoktól áthatva emelem poharamat Nagyméltóságod egészségére, valamint a nemes és lovagias lengyel nemzet jólétére és virágzására.

A kormányzó pohárköszöntőjét nagy tapssal és éljenzéssel fogadták. A vacsora végeztével a kormányzó karján az elnök hitvesét az úgynevezett Madár-terembe vezette át. Tíz órára a vacsorát követő hangversenyre és ünnepi fogadásra meghivott mintegy 500 főnyi vendégsereg hiánytalanul összegyült a ceremónia-teremben.

A hangversenyen két híres lengyel művész működött közre.

A hangverseny után megnyilt a ragyogó fényárban úszó 12 hatalmas szalon és a meghivott előkelő vendégsereg végighullámzott a pompás színekben tündöklő teremsoron. Jóval éjfélutánra nyult már az idő, amikor a kormányzó a köztársasági elnökkel búcsút vett a megjelent előkelő vendégektől.

David
fehérben
pazarul feldiszitett üzletében csodás kirakatában most
fehérárut ajánl
asztalnemüt
ágynemüt
fehérnemüt
egy egész életre szóló
finom minőségü árukat
rendkivül olcsón!

Egy pár tájékoztató ár:

Jóminőségü kelengye vászon	—·98	Damaszt szines és fehér	1·85
Jóminőségü vászon	—·72	Paplanlepedő	2·85
Mosott sifon	—·48	140 szeles jóminőségü aisó lepedő	1·75

Rákóczy sajtófőnök a magyar nemzeti politikáról

Praznovszky Iván, a budapesti napilapok egyesületének elnöke, a budapesti sajtó vezetőinek részvételével, szombaton ebédet adott, melyen dr **Rákóczy Imre** miniszteri tanácsos, sajtófőnök nagyszabású beszédet mondott. Hangoztatta, hogy a magyar közvélemény olyan világnézetet el nem fogadhat, amely a maga nemzeti eszményeivel ellentétes.

— Magyar nemzeti politikát folytatunk. Azt kell kivivnunk, hogy az alkotmányos nemzeti fejlődés gondolata olyan erősen váljék köztudattá, hogy abban minden tisztességes magyar ember egyetértsen és együtt haladjon a nemzeti becsületért, a belső rendért, szabadságért s önfegyelemért folytatott nemzetépitő munkában.

Külpolitikai kérdésekre rátérve rámutatott arra, hogy védekeznünk kell a külpolitikai elszigeteltség ellen.

— A békeszerződések felett eljárt az idő. Kicsiny és szegény nemzet létünkre is számot tartunk arra, hogy katonai egyenjogúságunk és a magyar kisebbségek jogainak biztositásával helyet és jövendőt biztositsunk magunknak a népek együttműködésében.

Lelkes éljenzés és taps kisérte dr **Rákóczy Imre** szavait.

Kapható minden Orion rádiókereskedőnél

Mi van a német változás mögött

Cáfolják a német puccshireket és egyes magasrangu tisztek letartóztatásának hirét.

Berlin, febr. 5. A birodalmi kormányban és a véderőben végrehajtott változásokkal kapcsolatban a külföldi lapokban **olyan hirek terjedtek el, amelyek magasrangu tisztek állitólagos átmeneti letartóztatásáról szólnak. Köztük felemlitik Fritsch báró vezérezredest is.**

Mint **beavatott helyen** ezzel kapcsolatban kijelentik, mindezek a hiresztelések minden alapot nélkülöznek. Ezeket a hireket éppen ugy kitalálták, mint a valamilyen körök által **állitólag tervezett puccsról szóló hirt.** Itteni tájékozott helyen rámutatnak arra, hogy **Hitler legutóbbi intézkedései a nemzet erőinek szorosabb összefogását jelentik,** az ország belsejében hosszu időre tervezett békés épitőmunka végrehajtásának biztositására.

*

A külföldi sajtó különben erősen találgatja a Németországban bekövetkezett változások okát. A külföldi lapok szerint **Blomberg távozását csak részben lehet visszavezetni arra, hogy rangján alól nősült** és tudni vélik, hogy a hadsereg főtisztjei különböző kérdések **sürgős megoldását követelték.** Igy a nyersanyagbehozatal szabályozását, **a hadsereg köréből a vallásellenes propaganda eltávolitását.** Más értesülések szerint a **monarchisztikus áramlat is erősödött a hadsereg körében.** Kiemelik, hogy Vilmos excsászár január 30-án gratuláló sürgönyt küldött Hitlernek, a volt trónörökös pedig látogatást tett nála és Hitler feltünő szivélyességgel fogadta.

Berlini beavatott körökben viszont azt hangsulyozzák, hogy a **változás nem jelent mást, mint azt, hogy minden vezető poziciót a nemzeti szocializmus uj embereivel töltötték be.**

Mussolini üdvözölte Hitlert az átalakulás alkalmából

Róma, február 5. A Duce Hitlerhez a következő táviratot intézte:

„Mint az olasz fegyveres erők minisztere személyesen is ki akarom fejezni Nagyméltóságodnak megelégedésemet, valamint az olasz nép megelégedését afelett, hogy Nagyméltóságod átvette a birodalom összes fegyveres erőinek tényleges parancsnokságát. Véleményem szerint ez az esemény meg fogja erősiteni a két ország fegyveres erőit, valamint a két kormányzat közti bajtársi kapcsolatokat. A legbarátibb üdvözlettel Mussolini".

A Duce ezenkivül üdvözlő táviratot küldött Göring tábornagynak, Ribentrop külügyminiszternek s Neurath báró miniszternek. Ciano külügyminiszter ugyancsak táviratban üdvözölte a három minisztert.

— A mai izgalmas élet küzdelmeiben kifáradt egyének, akik csaknem kivétel nélkül már idültté vált székrekedésben és ennek következtében mindenféle emésztési nehézségben szenvednek, igyanak reggelenként éhgyomorra egy kis pohár természetes **Ferenc József** keserüvizet, mert ez az ideális hashajtó összes jellemző tulajdonságait egyesíti magában. Kérdezze meg orvosát!

A kultuszminiszter megszüntette Szoboszlay Sándor ellen a fegyelmi vizsgálatot

Országos feltűnést keltett egy hónappal ezelőtt, hogy a kultuszminiszter fegyelmi vizsgálatot rendelt el Szoboszlay Sándor hadirokkant tanító ellen amiatt, mert érdekében a HONSz országos elnöke közbenjárt a miniszternél. A miniszter utasítására akkor a debreceni városi közigazgatási bizottság kénytelen volt elrendelni a fegyelmi vizsgálatot.

Nagy meglepetést keltett a szombat délelőtt tartott közigazgatási bizottság ülésén *Bendák Gyula* tanfelügyelő bejelentése, mely szerint a bizottság mult havi ülésén elrendelte a fegyelmi vizsgálatot Szoboszlay Sándor tanító ellen, most pedig a fegyelmi vizsgálatra az ok megszűnvén, a miniszter elrendelte a vizsgálat megszüntetését.

Igy tehát a közigazgatási bizottság a vizsgálatot egyhangúlag megszüntette.

A külföldiek itt tartózkodása 12 százalékkal olcsóbb lesz

Nagyjelentőségű döntést hozott a Magyar Nemzeti Bank. Elvi engedélyt adott arra, hogy az Idegenforgalmi Hivatal rendezésében Debrecenbe és a Hortobágyra érkező külföldi utascsoportok együttes kiadásainak fedezetére benyujtott, konvertábilis pénznemekre szóló devizákat a vonatkozó szabályok betartása mellett kedvezményesen beválthassák.

Ez az elvi engedély a debreceni idegenforgalomra nézve igen nagy jelentőségű, mert ezáltal a külföldiek itt tartózkodása mintegy 12 százalékkal olcsóbbá tehető és a külföldi utazási irodákat is erősen arra ösztönzi, hogy utascsoportjaikat Debrecenbe és a Hortobágyra irányítsák.

Akció szegény iskolás gyerekek táplálása és nyaraltatása érdekében

A Magyar Jövő Szövetség tegnap küldöttséget menesztett **Fáy István** főispánhoz. Dr **Szabó Sándor** orvos ismertette a küldöttség megjelenésének okát. Háromezer debreceni iskolás gyermeket óhajtanak ellátni két deci tejjel, vagy kakaóval és egy zsemlével tízóraira és legalább 750 gyermeket óhajtanak nyaraltatni egyrészt a Balaton mellett, másrészt a Debrecen területén fekvő tanyai iskolákban.

Memorandumot nyujtottak át **Fáy István** főispánnak, aki a felesége jelenlétében fogadta a küldöttséget, mivel a főispánné vállalta az egész akció fővédnökségét.

A Reform Társaság Kelet Népe vacsorája

A Reform ársaság szombaton este a Gambrinusban nagy érdeklődéstől kisért társasvacsorát rendezett a **Kelet Népe** írógárdájának tiszteletére.

A vendégírókat **Juhász-Nagy Sándor** köszöntötte meleg szavakkal. Összegyültünk — úgymond —, hogy ezzel a magyar népi irányzattal teljes szolidarítást vállaljunk. A magyar parasztság, a magyar föld dolgozó népe nyujtja oda erős, dolgos tenyerét testvéri kézfogásra Debrecen intelligenciájának.

A meleg fogadtatásért **Bajcsy-Zsilinszky Endre** mondott köszönetet, hangoztatva, hogy a német kultúrpolitikai lázadással szemben fel kell venni a harcot s e harcnak Debrecenből kell kiindulnia.

Juhász Géza szellemes beszédben üdvözölte a vendég írókat. Kiemelte a Tiszántúl kultúrális jelentőségét, hogy ilyen kitünő parasztírókat tudott adni az egyetemes magyar kultúrának s vázolta, hogy milyen akadályokon kellett keresztül gázolnia ezeknek az íróknak, míg a mai szellemi élet élvonalába eljutottak.

A társasvacsora közönsége a késő éjszakai órákig együtt maradt.

A legujabb estélyi ruha selymek
tiszta gyapju ruha és kabát szövetek, flanell és vászon
MARADÉKOK
igen olcsó árban
Petrik Károly
Női és férfi divat üzletében. Szent Anna u. 5.

Az egyéven alul januárban születettek 15 százaléka meghalt

A felnőttek halálozásának kilenc százaléka gömőkór miatt következett be

A január havi közegészségügyi viszonyokról dr Gaertner István tisztifőorvos a következőkben számolt be a városi közigazgatási bizottság előtt.

Január hónapban 54 debreceni házasság köttetett. Élveszületések száma 184, halálozások száma pedig 175 volt. Természetes szaporodás ennek megfelelően 8.

Az 1 éven alul elhaltak száma 28, amely az élveszületések 15.3 százaléka.

Hevenyfertőző-betegségben 5 egyén halt meg. Gümőkór halálozás 16, több mint 9 százalék, rák halálozás 9, szív és érbetegségben pedig 28 egyén halt meg. Hevenyfertőző-betegségek közül diphtheria (28), bárányhimlő (28) jelentkezett nagyobb számban. Hastyphus megbetegedés 6 esetben észleltetett 1 halálesettel, a szükséges óvóintézkedés minden esetben megtörtént.

1937 december hónapban közgyógyszerellátásra (szegénybetegek gyógyszerellátására) kiadott összeg 5169.31 pengő volt.

A m. kir. tiszti főorvos további jelentésében részletesen ismerteti az Egészségvédő Intézetek január havi működését.

Dinamittal felrobbantotta magát egy bányász

Miskolc, febr. 5. Kummerth Béla 22 éves bányász szerelmi bánatában teletömte száját dinamittal és felrobbantotta. Azonnal meghalt.

Debrecen mezőgazdasági állapota

A közigazgatási bizottság szombaton tartott ülésén **Vecsey** Zoltán gazdasági felügyelő a következő jelentést tette a multhavi mezőgazdasági helyzetről:

Január hónapban az időjárás igen szélsőséges volt. A hónap elején a minus 25 fokot is elérte, míg január közepétől aránylag enyhe és napokon át fagymentes is volt. Szerencsére a legnagyobb hideg idején ném ihótakaró borította a vetéseket és **így számottevő fagykárról ezideig beszélni nem lehet.**

Az őszi vetések általában eddig jól teleltek és még az elmaradt legkésőbbi gyenge vetésekben sem mutatkozik kár. A korai vetések helyenként tulságosan buják is.

A január hónapban hullott bőséges csapadék, a vastag hótakaró elolvadása helyenként **kisebbmérvű víznyomást okozott a mélyebb fekvésű vetésekben.** Főként a szikesebb vegyületű és szikes talajokon.

A takarmánykészlet a jószágállomány kiteleltetéséhez elegendőnek látszik.

1938 január 1-vel megszünt a hatóságialg megállapított napszámbérek érvénye és **január hónapban a következő átlagos napszámbérek alakultak ki:** férfi napszám 0.80—1.40 P, női napszám 0.70—1 P, gyermek napszám 0.70 pengő. Legmagasabb a napszám a fakitermelési munkáknál. Női és gyermek napszám alkalom igen kevés van.

A jelentést tudomásul vették.

A sértett kivánsága ellenére elitélték a vádlottat

Egy vámospércsi zenész és sármunkás cigány, Berényi Guszti került súlyos testisértés miatt a debreceni törvényszék elé. A vád szerint Vámospércsen összevesztek a cigányok és a nagy verekedésben Kolompár Rudit és Kolompár Bélát alaposan elverték. — Kolompár Rudinak olyan súlyos sérülései voltak, hogy három hétig volt beteg és a koponyasérülése életveszélyes is volt. Kolompár Béla sérülése nyolc nap alatt gyógyult.

A tárgyaláson Berényi Guszti elmondotta, hogy mások is verekedtek, nem csak ő és nem akart ő sérülést okozni.

Kolompár Rudi és társa mint sértettek arra kérték a bíróságot, hogy ne töltsék az időt a tárgyalással, mert ők nem kívánják a vádlott megbüntetését.

— Sógorok vagyunk — mondották — a családban marad az ügy, mi már elintéztük egymással, nem bízzuk a törvényre az ügyet.

Kolompár Rudi hiába akarta a verekedő sógort kimenteni, nem lehetett, mert az ő sérülése húsz napon túl gyógyult. A bíróság Kolompár Rudi elveretése miatt 15 napi fogházra ftélte Berényi Gusztit. Az ftélet jogerős.

x Naményi Gyorsiró-gépiróiskolában elsejétől uj kezdőtanfolyamok, haladótanfolyamok. Államvizsga. Állásbahelyezés. Bathyányi 11.

Uj kiszolgáló cég a „Takarékosság„ kötelékében!

Tisztelettel tudatjuk a Takarékosság mt. vásárlóközönségével, hogy

Takács János

CIPÉSZMESTER, BATTHYÁNY U. 4. SZ.

üzletével és műhelyével belépett kiszolgáló cégeink sorába s kiszolgálását már meg is kezdte.

A legnagyobb örömmel áll mt. vásárlóink rendelkezésére mérték szerinti készítményeivel, úgy divat cipőkben, mint gyógycipőkben. — Készséggel vállal mindennemü javításokat.

Nb. figyelmükbe ajánlja:

Külön Ortopäd osztályát.

TAKARÉKOSSÁG R. T.
Debrecen.
Deák Ferenc utca 6.

x Rheumás betegnek biztos gyógyulás a nagyerdei fürdő gyógyvizében.

Február 9.

Guglielmetti

Lám h. főkapitány: Az állampolgárságok revizióját 1851-ig visszamenőleg törvényes rendelkezések nélkül megcsinálni nem lehet

A közigazgatási bizottság kéri a rendőrség létszámemelését és az állampolgárságoknak 1851-től való revíziójának törvényes elrendelését

Szombaton délelőtt Fáy István főispán elnökletével tartották meg a városi közigazgatási bizottság rendes havi ülését. Fáy István főispán bejelentette, hogy vitéz Berényi István tábornok kimentette magát. Majd üdvözölte dr Kölcsey Sándor polgármestert, aki néhány napi gyengélkedése után most már egészségesen megjelent, hogy átvegye a város ügyeinek irányítását.

Az ülés legérdekesebb eseménye *Lám* Dezső h. főkapitány jelentésével kapcsolatban elhangzott kijelentés volt.

Dr *Nagy* István többek között a következőket mondotta:

— Keletről igen nagy számban nyomulnak be idegen elemek Magyarországra. Ebben az ügyben több rendőrségi kerület megtette a lépéseket, hogy ellenőrizze az állampolgárságokat és 1851-ig visszamenőleg revizió alá vegyék, hogy az illetőnek joga van e Magyarországon tartózkodni. — Nagy veszedelem lenne, ha ilyen nem rokonszenves elemek lepnék el az országot, amely úgy is küzd a munkanélküliséggel. Nemzeti és államérdek azt kívánná, hogy különösen a határszélen a legnagyobb ellenőrzést tanusítsák, nehogy idegenek bevándorolhassanak. Nem tudom, történt-e a rendőrség részéről intézkedés, hallunk olyan híreket, hogy nagyon sok idegenarcú embert látnak a városban és a rendőrség semmiféle lépéséről nincs tudomásunk. Nem mondom, hogy razziázzanak, bár annak is volna eredménye, de kérem a helyettes főkapitány urat, méltóztassék nyilatkozni, történt-e ebben a kérdésben intézkedés?

Lám Dezső h. főkapitány azonnal válaszolt a kérdésre:

— Az idegenellenőrzés a debreceni rendőrkapitányságnál az eddigi mértékben, kellő és megfelelő ereállyel folyik. Hogy nem tudunk olyan eredményeket elérni, mint kellene, annak az a magyarázata, hogy a *debreceni rendőrség létszámát annak idején meglehetősen alacsonyan állapitották meg* — talán a helyzet nem ismerése folytán és mert *nem számoltak a város fejlődésével*. A forgalom is sokat fejlődött és a rendőri teendők megszaporodtak. Erre vonatkozólag legyen szabad említenem azt, hogy Debrecen *beépített területe Budapest város és környéke területének egynyolcad részét teszi*. Számítva Budapest rendőri legénységének létszámát, ami *4500—600 fő*, — az is kevés —, az lenne feltétlenül szükséges, hogy a debreceni rendőrség létszámát egynyolcadában állapitsák meg a pestinek. Hasonló a helyzet *a detektivek létszámában* is. Éppen az idegen ellenőrzésekhez a környékbeli városokba a debreceni kapitányságtól vittek el két detektívet.

— Az ellenőrzéseket *Debrecenben is az idegeneket ellenőrző hivatal fogja megoldani*. A magam részéről a legnagyobb készséggel mennék bele a munkába, mert nemcsak az idegenellenőrzés, hanem a belföldi bejelentés szempontjából is nagy erős ellenőrzést kellene csinálni, minthogy tapasztaltuk, főként az alacsonyabb rétegeknél, ahonnan a bűnözők kikerülnek, bejelentés nélkül bujkálnak az emberek. *Bizonyosan bujkálnak külföldiek is, akik nincsenek bejelentve, ezért szükség volna a város razziázására. Egy nagy razziára azonban gondolni sem merek, mert a legtöbb esetben a rendőrök hét napig vannak szolgálatban, anélkül, hogy hazamehetnének és saját ágyukban aludhatnának, saját asztaluknál ebédelhetnének*, így hát nem tudok újabb hét napot ezeknek az embereknek a nyakába akasztani. Igy is megtörtént, hogy a rendőrasszonyok furcsa feljelentést tettek amiatt, hogy napokig nem is látják férjüket.

— Az elmult hónapban 535 bűneset volt, ehhez jön még az előző hónapról elmaradt ügymennyiség, feladataink állandóan szaporodnak, a létszám viszont állandóan csökken, tehát ilyen nagyobbarányú akcióra az embereim agyonkínzása nélkül vállalkozni nem tudok. A rendőrök éjjel-nappal erős szolgálatban vannak.

— *Bizonyos ellenőrzést megkíséreltem már némi eredménnyel, még pedig a vonatok ellenőrzését. Csináltunk néhány vonatrazziát és ha tapasztaltam, hogy gyanus elemek utaznak, ezeket igazoltattam és az állampolgárságuk nyomozása is folyamatban van.*

— Ami egyébként az *állampolgárságok revizióját 1851-ig visszamenőleg illeti, arra vonatkozólag megjegyzem, hogy törvényes rendelkezések nélkül ezt nem lehet megtenni, ez ellenkezik a törvényekkel, de ellenkezik a trianoni szerződéssel is.*

— A magam részéről éppen a közel multban — mivel több betörés, lószafurás történt és ezek elfogatása hosszabb idő alatti nagyobb munkába került, ami az emberek kis létszámának tudható be, — *megfelelő előterjesztést tettem a főkapitánysághoz és a belügyminiszteriumhoz és kértem nemcsak a létszám kiegészítését az előirányzott létszámra, hanem annak felemelését is.* Hogy ennek lesz-e eredménye, nem tudom.

— Ami lehetséges, ami emberi erőtől telik, a rendőrség megteszi, többet tenni fájdalom, nem tudunk.

Dr Nagy István megköszönte Lám Dezső h. főkapitány kimerítő válaszát, amelyet tudomásul vett. Javasolta azonban, hogy a *közigazgatási bizottság írjon fel a kormányhoz és kérje a rendőrség létszámának felemelését, továbbá kérjék, hasson oda a kormány, hogy az állampolgárságok revizióját 1851-től kezdve törvényes úton rendeljék el.*

A közigazgatási bizottság egyhangúlag elhatározta, hogy *ebben a kérdésben feliratot intéz a belügyminiszterhez.*

Páll Sándor söröző
városházával szemben
közli:
Menü árak:
polgári menü P 1·20,
déli és esti menü P 1·50
Abonenseknek árkedvezmény igény szerint.
Uccán át:
kis családi menü P 1·30
nagy családi menü P 1·60
Kitünő íz!
Bőséges adagok!
Izlelje meg!
Páll söröző
konyhája fogalom.
Dréher sörök.
Paracelsus sörkülönlegesség.

Vendégeket hogyha szeretsz: legyen otthon Dreher bonbon: Dreher kekszek

Péld át mutat

az Aspirin-tabletták előállításának technikailag is tökéletes berendezése. Vezető szakemberek a földkerekség minden részéből helyszinen tanulmányozzák az előállitás menetét, tisztaságát és a csomagolás hygiéniáját. Emberkéz nem érinti a tablettát, mig a vevőhöz nem jut.

ASPIRIN BAYER tabletták

DE OGYELJONK MINDIG A BAYER-KERESZTRE! DE OGYELJONK MINDIG A BAYER-KERESZTRE!

REFLEXIO

A „Politika" cimü hetilap hasábjain nevem alatt megjelent cikk lényeget és tendenciáját teljességgel félreérti, vagy célzatosan félremagyarázza az, aki abból akármelyik magyarországi politikai párt elleni támadást akar kiolvasni. Én pártpolitikával nem foglalkozom és politikai pártok tülekedésébe, vagy vetélkedésébe beleavatkozni nem kívánok.

Aki helyesen és elfogultság nélkül ítéli meg cikkem lényegét, az az első pillanatra láthatja, hogy bennem csupán a jogos aggodalom szólalt meg a tételes, hitvalló keresztyén egyházakat balról is, jobbról is egyformán fenyegető szélsőséges támadásokkal szemben.

Amint el kell ítélnem a bolsevizmus nyilt, istentagadó, egyházellenes támadásait, éppen úgy kell féltő aggódással kísérnem a túlsó nacionálizmusra támaszkodó németországi keresztyénellenes új pogányság magyarországi szervezkedésének megmozdulásait is.

Csak a vak nem látja, hogy a németországi nemzeti szocializmus is szervezkedése első mozdulásaiban a zsidóságot tette támadásainak célpontjába, de itt nem állott meg s később már a tételes, a hitvalló keresztyén egyházat, tehát a katolikusok és protestánsok ellen egyformán irányította támadó hadjáratát.

Joggal kell tartanom attól, hogy a németországi nemzeti szocializmus mintájára szervezkedő magyarországi nyilasmozgalom is ide juthat. Harca ma még láthatóan csak az antiszemitizmus jegyében folyt, de — mint cikkemben irtam — „az eldobott kő nem szokott és akarva sem tud megállani" s nyomban és sorban következhetik a támadás a magyarországi krisztusvalló keresztyén egyházak ellen.

Ezért kell vallanom és hirdetnem a keresztyén egyházak testvéri összefogásának mulhatatlan szükségességét, aminek gróf Zichy Gyula, a böles kalocsai érsek imponáló hangot adott.

Aki akarja láthatja s aki érteni tud és akar, meg is értheti, hogy cikkem lényege és tendenciája nem egy magyarországi politikai párt ellen irányuló támadás, hanem a keresztyén testvéri egybefonódás szükségességének tételes érvekkel alátámasztott indokolása.

Felőlem politizálhat bármelyik magyarországi politikai párt. Napi politikájuk dolgába én nem avatkozom. Viszont a magyarországi keresztyénség védelmében nekem is lehet és kell is hogy szavam legyen!

A Meskó Zoltán szerkesztésében megjelenő „Nemzet Szava" cimü hetilap ez évi 4-ik számában megjelent s álláspontomat teljességgel félreismerő és tévesen beállító közleményére nincsen válaszom, mert pártpolitikai vitákba, egyéniségem védelmében meg különösen, nem szoktam bocsátkozni.

MAKLÁRY KÁROLY
püspök.

Fél ajándék

1 pár férfi strapa zokni . P —·38
Svájci nadrág . P —·80
Nyakas fiu swetter . P 2·70
1 drb. 60x100-as Ia festett perzsa alap. P 2·70
Női kötött blouse P 3·—
Férfi fresko sport ing . P 3·50
1 kg Ia perzsa szönyeg fonal P 12·—

Benyáts ÁRUHÁZ

A Filléregylet ragyogó estélye

Az Evangélikus Filléregylet teaestélye a legteljesebb siker jegyében zajlott le. Az Arany Bika dísztermét elékelő közönség töltötte meg zsúfolásig. Az idei siker talán még az eddigi filléregyleti estélyeket is felülmulta. A megjelentek sorában ott voltak: Makláry Károly püspök, Siegler Géza altábornagy, Vincze és Falka tábornokok, Besztercebányai Klein László ny. tábornok, Fáy Istvánné, a főispán neje, Jeney Sándor törvényszéki elnök, Pap Károly, Rugonfalvi Kiss István, Hankiss János, Kováts Andor, Gyulay Zoltán, Hankó Béla egyetemi tanárok, Lám Dezső h. főkapitány és vitéz Bosskó rendőrfőfelügyelő vezetésével szinte az egész rendőrtisztikar, Budaházy-Bruckner Ernő egészségügyi főtanácsos, T. Szücs Géza kormányfőtanácsos, Koncz Aurélné, Kovássy Kálmán és sok más előkelőség. Közel kétezerfőnyi közönség jelent meg.

Az estélyt érdekes műsor vezette be. *Horvay Róbertné* szellemes prológját *Szkenderovich Hanna* mondta el hatásosan. Következett »*Nem nősülök*« című énekes, zenés vigjáték, melyet pompásan hoztak színre a szereplők. Külön-külön meg kellene dicsérnünk őket, sajnos, erre nincs terünk. Bakó András, Cserta György, Gaál Éva, Mátay Magda, Nagy Márta, Müller Sarolta, Csatári Szücs Magda, Kuhár Erzsébet, Pózel Klára, Salamon Jolán, Balogh Margit, Császár Ibolya, Mucsicska Erzsébet, Riegel Irén, Birinyi Manci, Heinisch Ica, Kondor Kata, Heves Magda, Nemes Adél, Zöld Manyi és Bencsik Jolán vitték diadalra a vígjátékot.

Fokozott sikert aratott az »*Eleven étlap*«, melyet ügyesen konferált be Cserta György. A különböző étkeket szebbnél szebb úrleányok »személyesítették« meg, különböző koreografiai megjelenítésben. Ragyogó, találó exterriörjük, táncuk sűrű tapsokra ragadta a közönséget. Bosskó Klára, Hankó Kata, Szkenderovich Hanna, Elekes Zsuzsa, Hrabéczy Éva, Nemes Adél, Müller Sarolta, Zempléni Klára és Genesi Sári kedvesek, szépek és elragadók voltak. Tetszett az egyetlen férfi szereplő, Fóris István is. A betanítás Perczel Karola érdeme. A kísérő zenét Magyari Gyula nyujtotta stilusosan.

Az előadás után felszolgálták a teát, majd megkezdődött az általános tánc és tartott kitűnő hangulatban a hajnali órákig.

Szenzációsan érdekes terítési versenyt és porcelánkiállitást rendez a Mansz

A Mansz szokásos farsangi teája ebben az évben elmarad. Helyette nagyszerű ötletet valósít meg ez az egyre fejlődő egyesület. Terítési versenyt és porcellán, üvegnemü és ezüst kiállitást rendez a Déri muzeum termeiben 17—20. között.

Erre a kiállitásra a debreceni családok birtokában levő nemes porcellán, üvegnemü és ezüst tárgyakat kérik, hogy mindenki gyönyörködhessen bennük. Természetesen csak müvészi és izléses dolgokat állitanak ki.

Minden háziasszony, akinek ilyen értékek vannak a szekrényében elrejtve, tartsa kedves kötelességének, hogy elvigye és bemutassa a kiállitáson ezeket. Természetesen a legértékesebb dolgoknak sem lesz semmi bántódásuk, mert egyes tárgyakat zárt vitrinben őriznek, másokat, amelyeket asztalon teritve helyeznek el, „őrszemekkel" vigyáztatnak, nehogy bármelyiket is sérülés érhesse. Egyébként is az asztalok körül kordonokat vonnak.

Aki teljes készlettel indul, asztalt terithet, még pedig bármilyen stilusban és akármilyen „alkalomra szólót."

Lesznek márkás porcellánok is szép számmal. A legérdekesebb az, hogy nemcsak márkás porcelánnal teritett asztalok, hanem ezek mellett ugynevezett ötlet-asztalok is lesznek. Eljegyzési, esküvői, ezüstlakodalmi, szilveszteri, gyermekzsur, vadász, irredenta stb. stb. asztalokat lehet rendezni. Gyönyörüek lesznek a nemes porcellánnal teritett asztalok, amelyeken ott látjuk majd a híres sevresii, az alt-wieni, Herend-i, Meissen-i, Rosenthal, Pirkenhammer, Epiag, Haas és Czjzek, Zsolnai, japán porcellánokat.

A régi porcellánoktól a modern kerámiáig mindent ki lehet állitani. A jelentkezések március 1-ig történhetnek a Mansz irodában, ahol felvilágositást is adhatnak. A belépőjegyek mellé szavazócédulákat is adnak, az asztalokat számozzák s minden látogató szavazatát a neki legjobban tetsző asztalra adhatja. A győztes asztal tulajdonosa jutalomban részesül. (o)

Nagy érdeklődés nyilvánul meg az Árpád febru.r 10-iki jubileumi disztabora iránt

Már többizben hirt adtunk arról lapunk olvasóinak, hogy a bölcsészetkari Árpád Bajtársi Egyesület jubileumi disztábora — a jelek szerint — a farsang egyik legsikerültebb estélyének igérkezik. Meglepően nagy számban érkeztek már eddig is meghivóigénylések. Az első Bálozó lányok bejelentése is nap-nap után növekedik. A rendezőség számos taggal dolgozik a terem diszitésén és az est műsorának elökészitésén. A tánczene változatosságáról az egyetemi szalon- és tánczenekar gondoskodik, a cigányzenét pedig a tizenhattagú rajkózenekar látja el. A résztvevő hölgyközönségnek a már ismert meglepetéseken kivül számos új és kedves emléket tartogat a rendezőség. Tekintettel a vidékről is megnyilvánuló hatalmas érdeklődésre, a rendezőség kéri az érdeklődő közönséget, hogy az asztalfoglalásokat és jegyváltást már a hét elején az Arany Bika halljában működő bálirodában (délelőtt 11—1, illetve délután 5—7 óra között), vagy személyesen, vagy telefonon (29-19) elintézni sziveskedjék. (:)

Kiadó

az államépitészeti hivatal gépjavitó műhelye által bérelt helyiségek. Autógarázsnak és famegmunkáló műhelynek is alkalmas, közel a vasúthoz. Híd ucca 10. szám.

— **Az agy- és gerincvelő megbetegedéseinek kezelésénél** a régóta bevált, tisztán természetes **Ferenc József** keserüvíz — korán reggel egy pohárral bevéve — a tápcsatornát alaposan kitisztitja, a további bélműködést elősegíti, a gyomoremésztést megjavitja és fokozott anyagcserét eredményez. — **Kérdezze meg orvosát.**

Ádámvölgyi prima tüzelőszén
olcsó, mert saját bányánkból származik
teljesen szagtalan, mindenfajta kályhában kitünően ég salakmentesen.
Kapható: **Gabányi Utóda**
Láng Miklós szén- és tüzifatelepén, Csapó-u. 28
Telefon 24—49

Február 19 Görbe éjszaka

Az idén február 19-én lesz a „Görbe Éjszaka" az Arany Bika dísztermében. Páratlan szórakozási alkalom várja a közönséget. Jelmezesek karnevali felvonulása, éjféli kabaré, farsangkirálynő választás, tánc reggelig. A jazzenét a kitünő Bartalis-zenekar szolgáltatja, cigányzenét Rácz Károly jóhirű zenekara. Ajánlatos jelmezben való megjelenés. Jelmezesek kedvezményt kapnak a belépődijból és dijazzák a legszebb, legötletesebb jelmezeseket.

A Máv. filharmonikusok mai hangversenye

Az az élénk érdeklődés, amely a Máv. Filharmónikusok mai hangversenye iránt érezhetően megnyilvánul, a válaszlékos gonddal összeállított műsoron kivül, úgy hisszük, a közreműködő *Albert Ferenc* érdeme is.

Albert Ferencnek nemcsak a mai, kiforrott játéka tüneményes, hanem az volt a benne már gyermekkorában megnyilvánuló tehetség is. Három éves korában, mint Győr város ösztöndijas növendéke kezdte meg hegedü tanulmányait, s négy éves korában már tapsvihart aratott nyilvános szereplésével. Tizenhárom éves korában vizsgázott le az akadémián, s ettől kezdve Zathureczky Ede vette át további tanitását. A müvészi oklevél megszerzése után élete a sikereknek valóságos láncolata.

Eddig több, mint 300 hangversenyen szerepelt, amelyeket hazánkon kivül Ausztriában, Német-, Lengyel-, Finn- és Olaszországokban adott.

Jellemző művészi tulajdonságai közül különösen hatalmas karakterisztikus tónusát és páratlan technikai készségét emeljük ki, amelyet azonban a szív meleg érzései oly tüneményesen sugároznak át, hogy vibrációi szinte együtt hullámzanak a hallgatóság elfogódott szivdobbanásaival. Sok hegedüst hallottunk már az Arany Bika dísztermében, de kevés olyan igazán magyar művészlélek és érzés szólalt meg itt, mint amilyet a debreceni közönségnek alkalma lesz ma este meghallgatni. A bécsi szimfónikusokkal legutóbb Bécsben adott hangversenye után a kritika az elismerés áradatán felül a »felejthetetlen Vecsey«-hez hasonlónak, s méltó utódának jellemzi.

A Máv. Filharmónikusoknak az a nehéz célkitüzése, hogy a külföldi nagyságok elkerülésével elsősorban a legkiválóbb magyar értékeket mutassa be Debrecen zenebarát közönségének, ezúttal könnyü szerephez jutott. A lelkesedő és ünneplő külföld után Debrecen zeneértői és barátai szeretettől áthatott büszkeséggel várják *Albert Ferenc* debreceni szereplését, amely a remek müsor keretében valóságos ünnepi hangversennyé avatják a mai estét.

A Tannhäuser nyitány wágneri muzsikáinak hatalmas ereje, magával ragadó misztikuma méltó és stilszerü bevezetés a művész lelkében, érzésében, ihletségében rejlő felfelé fivelésében.

A müsor második felét Rimszky—Korzakov: Seherezáde c. szimfónikus szvittje tölti ki, amely a keleti misztikum minden varázsát a hallgatók elé idézi a sejtelmesen, majd hatalmasan szóló hangszerekről.

Jegyek kaphatók az Arany Bika halljában ma délelőtt 10-től és este 19 órától.

A Tisza István Dalkör müsoros táncestélye

Szombaton este a Korona diszkörében nagysikerü müsoros táncestélyt rendezett az egyetemi gépház „Tisza István Dal- és Önképzőköre". A Korona diszterme zsufolásig megtelt. A táncestélyt müsor vezette be, amelyben a mükedvelő gárda kitünő tagjai szinte egymást multák felül játékkészségben. Különösen nagy sikert aratott a „Torreádor" cimü egyfelvonásos vigjáték, amelyben Nagy Lajos, Krizsik Imre, Kökövics Mihályné, Kerezsi János és Szegő István hivatásos színészekhez méltó nagyszerü játékot produkáltak.

A nagysikerü bevezető müsorszámok után megkezdődött a tánc.

AZ ÜGETŐVERSENYEK IGAZGATÓJA KÖZEL FÉLMILLIÓ PENGŐT SIKKASZTOTT

Budapest, febr. 5. A Budapesti Ügetőverseny Egyesület a rendőrségen feljelentést tett Schwab Károly irodaigazgató ellen 470.000 pengő elsikkasztása miatt. Tekintettel arra, hogy Schwab Károly bejelentett lakásáról ismeretlen helyre távozott, a rendőrség országos körözést adott ki ellene.

HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város házikezelésben levő szikgáti gazdaságából eladásra kerül kb. 200 q I. o. Ella burgonya. Az eladás a gazdaságban (Bellegelő 415.) 1938. év február hó 7-én, hétfőn délelőtt 10 órakor tartandó nyilvános szóbeli árverésen fog megtörténni.

Az árverési feltételek a városi gazdasági ügyosztályban (városháza félemelet 12. sz. szoba) a hivatalos órák alatt, vagy a gazdaság intézőjénél, (Bellegelő 415., telefon 32—97.) megtekinthetők.

Debrecen, 1938 február 5.

Gazdasági Intéző.

FELHIVÁS.

Debrecen sz. kir. város állatainak almozása céljából a gazdasági ügyosztály még cca 600 métermázsa alom szalmát kiván beszerezni. Ezen mennyiségből kb 300 métermázsa a Nagyhortobágy—Mátára volna szállitandó, Mátán mérlegelve, mig kb 300 métermázsa szintén Mátán mérlegelve a Nagyhortobágy-Vásártérre volna szállitandó. Felhivja Debrecen sz. kir. város gazdasági ügyosztálya az érdekelt gazdaközönséget, hogy eladni szándékolt szalma mennyiségüket vagy irásbeli, vagy szóbeli ajánlat formájában a gazdasági ügyosztálynál (városháza, félemelet 12-es számú szobában) jelentsék be.

Debrecen, 1938. február 1.

Gazdasági tanácsnok.

x Télen is uszkálhat a nagyerdei fedett fürdőben.

Isten Veled Kis Kadét!

Fehér galamb száll az égbe...
Gyöngy csillog mind a két szemén.
— »Hová menjek édesanyám« —
S tova botlik az éj peremén...

Tizenöt tavasz virága:
Édes szülők álomvilága...
Nincs fájdalom, nincs szenvedés,
Elindult Krisztus szavára...

S még a szülők kebelében
Oly mélyen tengert vájt a bú,
Átövezi csendes fészked
Az isteni szent koszorú...

Boldog vagy az Országodban,
Halld már ott a szép zenét
És mi, akik úgy szerettünk,
Isten Veled, Isten Hozzád!
Te áldott kedves kis kadét...

BENYÓ JÓZSEF.

Impozáns részvét mellett temették el ifj. Mező Sándort

Szombaton délután gyászolók sűrű serege lepte el a köztemető díszravatalozóját. A ravatalon feküdt dr Mező Sándor ügyészségi elnök 15 éves, egyetlen fia, a pécsi katonai iskola tehetséges kis növendéke. A koporsónál sírtak mély gyászukban a fájdalmas szívű szülők és rokonok. A temetésre a család tagjain kívül mintegy kétezer gyászoló közönség jelent meg. Ott volt a város polgári és katonai vezetősége. Megjelent dr *Oláh Lajos* ítélőtáblai elnökkel az élén a debreceni bíróság valamennyi tagja, a tábla, a törvényszék dr *Jeney Sándor* és a járásbíróság tagjai dr *Moldoványi László* elnök vezetésével. Ott voltak az ügyészek és a tisztviselők. *Sterbinszky Károly* fogházigazgató vezetésével a fogházőrök egy szakasza is megjelent.

A gyászruhás testőrök mellett díszsisakos rendőrök álltak őrséget. A Kollégiumi Kántus gyászéneke után *Úray Sándor* mondott gyászimát és beszédet, melynek alapigéje volt: Az Úr adta, az Úr elvette, legyen áldott az Ő neve.

A mélyenszántó gyászbeszéd után felharsant a gyászének, majd *a katonazenekarral az élén megindult a temetési menet a sírhoz.* A temető tölgyfái alatt szívet szorítóan búgtak a kürtök és a gyászindulók hangjai mellett értek el a sírhoz. A koszorús kocsira 150 csokor és koszorú volt felrakva. A négylovas gyászkocsit is elborították a szalagos koszorúk.

A sírnál vitéz *Huszár Endre* tábori esperes mondta a búcsúztató beszédet, melyben megrázó erővel írta le a fiatal élet pusztulását, azét a fiatal életét, mely a szülők reménysége, büszkesége vot. Nem maradt szem szárazon a búcsúbeszéd alatt. Az emberek önkéntelenül a mélyen sujtott apa felé néztek, akinek arcán peregtek a könnyek.

A gyászbeszéd után a katonazenekar a Himnuszt játszotta. A Himnusz hangjait a gyászdob bús pergése kísérte, majd amikor az első göröngyök zúdultak a koporsóra, felharsant egy magános katonai kürt. Búcsú volt ez, szívekbe hasító, *a Zrinyi katonaiskola 15 éves növendékétől.*

A temetést a Fehértói temetkezési intézet rendezte kegyeletes körültekintéssel.

— **Az oceán viharainak kivájt fatörzsön indult neki a cayennei fegyenctelep hat rabja. Kettő meghalt a csónakon, négyen eszméletlenül kerültek a partra az éhezéstől és az izgalmaktól.**

MARADÉKOK

Minden minőségben és méretben
hihetetlen olcsón kaphatók

CSILLAG TESTVÉREKNÉL

PIAC- ÉS SIMONFFY-UTCA SAROK.

Debrecen egyik leggazdagabb emberének tragikus halála

Pénteken délután tragikus körülmények között öngyilkosságot követett el Szikszai Sándor 46 éves Homok utca 130. szám alatti lakos, közismert debreceni földbirtokos.

Szikszai Sándor egyike volt Debrecen legjellegzetesebb alakjainak. Mindenfelé ismerték a bőkezűségéről, gavalériájáról híres uriembert, akinek **a háborut megelőző években az Ebesen volt párszáz hold elsőrangú földje, a Teleki utcán háza s 45.000 koronáján kívül értékes** részvényei hevertek páncélszekrényében.

Előkelő debreceni família tagja volt a

Építészek, mérnökök és rajzolók
Castell vagy Kohinor iront
olcsón vásárolhatnak
a „Méliusz" könyv- és papírkereskedésben

tragikus körülmények között elhunyt Szikszay Sándor, akinek rokonsága jelentős szerepet töltött be hosszú évtizedeken keresztül a város életében.

Szikszay Sándor híres volt nemes szívéről, bőkezűségéről. A világháboru alatt sok bajbajutott, nehéz helyzetbe került családot támogatott.

A háború utáni időkben egyre roszszabbodott a helyzete, birtokát el kellett adnia, majd az utóbbi években eladásra került a ház is.

Az egykor nagyszerű anyagi helyzetben levő uri ember egyre nehezebb körülmények közé került, teljesen elszegényedett. Ezt nem birta túlélni és csütörtökön délután a Homokutcai lakásán levő éléskamrában cukorspárgára felakasztotta magát.

Mire rátaláltak, már nem lehetett Szikszay Sándoron segíteni. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a tragikus körülmények közé jutott uriember már halott. Holttestét a törvényszéki bonctani intézetbe szállították.

Szikszai Sándor **két bucsulevelet hagyott hátra. Egyiket családtagjaihoz intézte s azoktól vett meghatott bucsut. Másikban a rendőrséggel tudatta, hogy öngyilkosságot követett el s tettét teljes elszegényedése miatt tette.**

„Ebben a korban nagyon súlyos eset az ilyen — irta. — Én már nem tudok újra kezdeni mindent. Nincsen más választásom."

Szikszai Sándor halála mély részvétet keltett városszerte s a tragikus eset megdöbbentette ismerőseinek széles körét. Temetése kedden délután négy órakor lesz.

A LILLA-TEA

A Lilla tea február 12-én, szombaton este lesz az Arany Bika nagytermében este 8 órai kezdettel. A rendező bizottság lelkesen és fáradhatatlanul dolgozik az estély sikere érdekében.

Az estet Horváth Károly tanár szellemes prológja fogja bevezetni, melyet Papp Márta és Somlyay Évi adnak elő. Ezután a Dóczy intézet növendékei a csillagos eget megjelenítő balettet mutatnak be, melynek próbái nagy lendülettel folynak. A tánckompositiónak szebbnél szebb részletei vannak. Már is kialakult, hogy milyen elragadó látvány lesz a tejutat ábrázoló kisleányok tánca. A kedves kis csöppségek kecses mozgása örömet fog szerezni szülőknek és nem szülőknek egyaránt. A szóló táncok egytől egyig gyönyörűek és kifejezőek, a táncoló fiatal leányok olyan ügyességről, fejlett művészi tudásról tesznek tanuságot, ami

Hungária filmszínház

Ma, vasárnap: 3, 5, 7, 9 órakor, hétfőn: 5, 7, 9 órakor
GRETA GARBO
és
CHARLES BOYER
meghatóan szép drámája:
Walewska grófnő
HIRADÓ!

Az Apollóban

Ma fél 3, fél 5, fél 7, fél 9-kor és hétfőn fél 5, fél 7, fél 9-kor de utoljára!
a két érdekes attrakció:
1. „Elefánt boy"
és
2. A postarablók
HIRADÓ!

méltán érdemel elismerést. A nap tánca valóban világít, a Holdé ábrándos, Jupiteré diadalmas, Vénuszé csupa báj, Marsé bátor és harcias az Üstökösé pedig olyan tűzes, hogy szinte sistereg.

Az égitestek megszemélyesítői lesznek:

Nap — Péterffy Lili, Hold — Darkó Irénke, Jupiter — Hankó Kató, Vénusz — Hajdu Éva, Föld — Porubszky Sári, Mars — Gyulay Mária, Saturnus — Tikolczy Klári, Uranus — Ádám Piri, Mercurius — Sebestyén Olga, Üstökös — Bartha Sárika, Neptunus — Balkó Erzsike, Esthajnal csillag — Tikos Sárika. Ez a művészi szépségű balett mindenkit magával fog ragadni, különösen az a motivuma, mikor a tejuton feltűnik Csaba királyfi népe.

Az előadás annyi derűt fog szertesugározni, hogy megteremti azt a hangulatot, mely a hagyomás Lilla teákat jellemzi és melyben a közönség kitűnően fog szórakozni Magyari Gyuszi és a jazz zenekar muzsikája mellett.

A meghívók szétküldése már megtörtént és a vígalmi bizottság mindent elkövet, hogy úri társadalmunk legjobbjainak megjelenését biztosítsa és minden remény meg van rá, — tekintve a megnyilvánuló nagy érdeklődést, amit fokoz az estély jótékony célja is, — hogy a Lilla tea mint minden előző évben, az idén is nagysikerű lesz.

Jegyek kaphatók Harmathy, Springer és Dr Bertók könyvkereskedésekben, valamint a bálirodában. (Régi Dóczy, földszint.)

Nem találják az eltünt hajdut

A debreceni rendőrség a tegnapi napon tovább folytatta a nyomozást Bárkányi Sándornak, a népjóléti hivatal közel 5000 pengőjével eltűnt hajdúnak ügyében. A nyomozás szálai alapján bizonyosra vehető, hogy Bárkányi elhagyta a várost. Többen látták csütörtökön a nagyállomáson, egyik ismerőse el is beszélgetett vele, mielőtt elutazott Debrecenből.

A rendőrség megküldte a megszökött hajdú pontos személyi leírását a Tiszántúl valamennyi rendőrségének és csendőrőrsének. *Ezenkívül rádiogrammon országos körözést adott le.* A nyomozás kiterjedt arra is, hogy mi okozhatta Bárkányi Sándor életében a csütörtökön bekövetkezett defektust? Szolgálata alatt mindig megbízható, rendes embernek ismerték s felettesei bizalmát legjobban jellemzi az, hogy pénzt adattak fel vele, pénzért küldték számtalan alkalommal. *A mostaninál sokkal nagyobb összegek megfordultak Bárkányi kezén s a multban soha a legkisebb hiba sem fordult elő működése körül.*

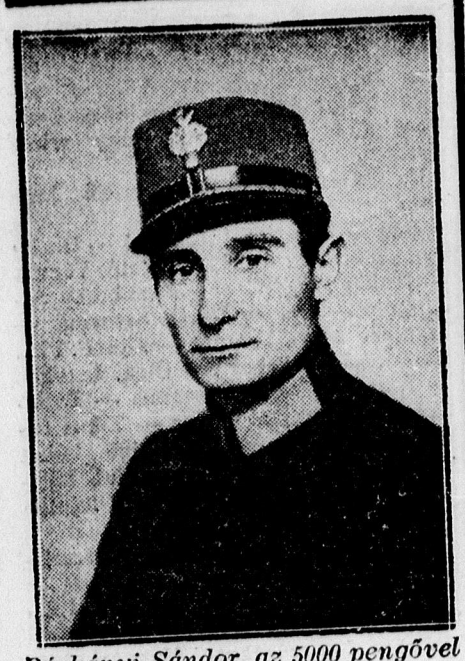
SZENVEDÉLYES NŐBARÁT VOLT AZ ELTÜNT HAJDU

Bárkányi Sándor, akinek előélete után ismerősei és kollégái körében érdeklődtünk, csendes, beteges ember volt. Nem ivott s nem volt semmi különösebb passziója, *azonban szenvedélyes nőbarát hírében állott.*

Bárkányi különélt feleségétől és állítólag fizetésének nagyrészét nőismerőseire költötte. Talán ez volt az oka, hogy az egyébként megbízható ember nem tudott ellenállni a pénz varázsának s eltűnt a közel ötezer pengőt kitevő pénzzel.

BÁRKÁNYIT ELKESERITETTE, HOGY NEM VÉGLEGESITETTÉK

Az is elkeserítette Bárkányit, hogy már 14 éve állt a város szolgálatában s **még mindig nem még**

Bárkányi Sándor, az 5000 pengővel eltűnt hajdú.

legesítették. Az elmúlt év folyamán pedig már bizonyosra vette, hogy rá is sor kerül a véglegesítéseknél s hogy ez nem következett be, elégedetlenné tette. Kollégáinak gyakran panaszkodott emiatt, bár az idősebbek közül többen vígasztalták, hogy majd sor kerül arra is s elébe tárták, hogy vannak olyanok is, akik már több, mint húsz éve szolgálják mint hajdú a várost s még mindig nincsenek véglegesítve.

Külön rejtély Bárkányi ügyében, hogy a postai feladásra átadott pénzből miért fizetett be 400 pengőt s csak a többit vitte el magával? A rendőrség most egymásután hallgatja ki Bárkányi ismerőseit, köztük a nőismerősöket is és a kihallgatások során remélik, hogy felvetődik olyan nyom, amelynek alapján megtalálják az 5000 pengővel eltűnt Bárkányi Sándor rejtekhelyét.

Irógépek kellékek **HURAY,** Ipartelep T: 17-93

Dr Nagymajtényi Ferenc, Preininger Márta és Nagymajtényi Márton, a Debrecen—Nyíregyháza városok közötti korcsolyaverseny győztesei.

A Hajdúmegyeiek Budapesten a Metropoleban találkoznak

Rákóczi-út 58.

Pompás új kávéház, János Vitéz söröző, gyönyörű télikertje a főváros látványossága. — Olcsó, kényelmes szobák, előnyös penzió árak. Cigány: Szegedi Farkas Jóska, jazz, tánc: Virány — Sving — Orchestera. Próbálja meg Ön is többször a Metropolet.

Ifj. nemes Mező Sándor temetése.

Guglielmetti Annamária

Ismét fel fog csendülni az édes, meleg hang, elröppennek a legfinomabban ivelt, halk sóhajok, hallani fogjuk szapora olasz szövegmondását. Guglielmettil Vannak, akik eljárnak Itáliába évről-évre, hogy megpihenjenek Firenze valamelyik régi templomának hűsén, akik elzarándokolnak egy életen át Capri vagy Szicilia zegzugos partjában gyönyörködni. Számunkra Guglielmetti organuma ilyen pihentető természeti csoda. Nem is beszélünk művészetről, amely egybeolvasztja a belcanto szemfényvesztő technikáját a daléneklés finom egyszerűségével, csak a puszta hangról, erről a bűvös-bájos természeti jelenségről, amelynél szebbet nem ismertünk soha, amely finom búgásával úgy veszi be magát a legantimuzikálisabb lélek redőibe is, hogy onnan soha, semmi élmény ki nem üzi s úgy foglalja el a zeneértő lelkét, hogy száz hang közül bármely pillanatban a puszta emlékezés hatalmával újra éli át a gyönyörűséget, amit első meghallása felidézett benne.

Szerdán, február 9-én este fogjuk hallani Guglielmetti Annamáriát a Bika hangversenytermében. A Zenekedvelők Köre ezidei hatalmas műsorát fényesen koronázza meg ez az utolsó bérleti hangverseny. Ugy érezzük, — egész Debrecen ott fog szorongani ünnepi áhitatban a Bika zsúfolt termében, hogy tanuja legyen annak a csodának, amit Guglielmetti Annamária művészete jelent.

A tüzéraltisztek farsangi táncmulatsága

Noszty Feri ... fény ... csillogás ... pompa ... boldog békevilág ... magyar jólét ... Három derűs órára ezeket a gondolatokat juttatja eszünkbe a tűzéraltisztek nagysikerű színielőadása. **Vajda Gábor** alhadnagy és **Fodor Ferenc** thtts fáradhatatlan buzgalomról és nagy hozzáértésről tanuskodó rendezésében felelevenedik előttünk a múlt. A könnyelmű, délceg huszárfőhadnagy — **Kecskés János** szkt. nagyszerű alakítása — hosszú időre ad tápot a fehér leányszobák ábrándjainak. A regényes álmokat kergető gazdag lány Tóth Mari — **Szilassyné** bravuros előadásában — nemcsak a színpadi, de a nézőtéren levő összes Noszty Ferik szivét is meghódította.

Nagyszerűen fogták fel művészi kötelességüket a többi szereplők is, **Perjéssy** ftzm. hamisítatlan elegánciájú gentry képviselője, **Szilassy** ftzm. pompás alakítása Kopereczky báró szerepében jól megérdemelt sikert aratták. **Fodor Ferenc** thtts. megrázó erővel játszotta a gyermekéért élő apát, Tóth Mihály nagy rutint igénylő szerepében

A komikus szerepekben **Fekete Marika** és **Kovács Lajos** szkt. jóizű humorú egyénisége mindenkit könynyekig nevettetett.

Kitünő volt Noszty Vilma jól átérzett szerepében a bájos **Czinege Erzsi,** Rozália **Boross Magda** stilusos játéka s szépsége mindenkit lenyügözött

Mélyen átérzett és rutinosan alakított szerepükben kiváltak H. **Nagyné, Perjéssyné, Papp Ica, Zagyva** ftzm. **Pósa** ftzm. **Nagy** tzm., **Csécsy** tzm., **Losonczy** szkt. **Praviczky** tzds.

Jóleső érzéssel, büszke öntudattal töltött el minden nézőt, hogy a hivatása magaslatán álló tüzéraltisztikar nemzetnevelő s nemzetfenntartó munkássága mellett kultúrális téren is maradandót alkotott.

A szinház heti műsora:

Február 6-án, vasárnap délután, ketten egy jeggyel: **Sárgapitykés közlegény.** — Este mérsékelt helyárakkal **Egyetlen éjszakára.**

Február 7-én hétfőn este B) bérlet 20. számban: **Édes otthon.**

Február 8-án, kedden este A) bérlet 19. számban: **Édes otthon.**

Február 9-én, szerdán este, ketten egy jeggyel: **Egy vidám éjszaka.**

Február 10-én, csütörtökön mérsékelt helyárakkal: **Láz.**

Február 11-én, pénteken prömierbérlet 18. számban: **Csókhivatal.**

Február 12-én, szombaton délután filléres helyárakkal: **Szakits helyettem.** — Este C) bérlet 20. számban: **Csókhivatal.**

Február 13-án, vasárnap délután bérletszünet: **Csókhivatal.** — Este bérletszünet: **Csókhivatal.**

A szinházi iroda jelentése:

Ma, vasárnap délelőtt 11 órakor az Ady Társaság

Kelet Népe matinéja.

Délután

Sárgapitykés közlegény

Este

mérsékelt helyárakkal:

Egyetlen éjszakára

7-én, hétfőn B) bérlet 20. számban, 8-án, kedden A) bérlet 19. számban

Édes otthon

7-én, hétfőn este az Ujságiró Klubban a Színházi Szabadegyetemen dr Heger Flóris tart előadást: Gyulai Pál dramaturgiája.

A BUKARESTI MAGYAR KÖVET EBÉDET ADOTT GOGA TISZTELETÉRE

Bukarest, febr. 5. **Bárdosi-Bárdossy László bukaresti magyar követ és felesége tiszteletére pénteken este Goga román miniszterelnök és felesége tiszteletére estebédet adott.**

HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező egy darab számfeletti törzsgulyabeli tehén február hó 8-án reggel 9 órakor a Baromvásártéren nyilvános árverésen eladásra kerül. **Gazdasági tanácsnok.**

— **Dr. Hernádi Mihály m. kir. tiszti orvos előadása a Tisza István Tudományegyetem Népszerű Főiskolai Tanfolyamán.** A tej szerepe a fertőzőbetegségek terjesztésében cimmel dr. Hernády Mihály tiszti orvos tartott igen tanulságos és élvezetes előadást. Ebben reámutatott arra, hogy a tej, mint egyik legkiválóbb táplálékunk majd minden háznál használatos. A nyers tej fogyasztása következtében azonban számos fertőzőbetegség terjedhet. Ezek közül leggyakoribb betegség a tehenek gyöngykórjának, valamint a tőgy tuberkulozisa következtében a tejbe jutott bovin typusu tuberkulozis bacillus által okozott megbetegedés. A tejminták bakteriologiai vizsgálata kapcsán kapunk csak ijesztő képet. Budapesten pl. 1930-ban 186 tejminta közül 46 mintát találtak fertőzve tuberkulozis bacillussal, ami 24 százalék fretőzöttséget jelent. Külföldön, de hazánkban is nagy gondot fordítanak a tehenészetek állandó ellenőrzésére s a beteg tehenek levágásával igyekeznek csökkenteni az állatállomány újabb megbetegedéseit. A tej felforralásával, vagy pastörözésével a kórokozó baktériumok elpusztulnak és igy a tej élvezete veszélytelen lesz. Egy másik betegség a typhus, amely gyakran terjedhet a tej útján. — A typhusbacillusok belejuthatnak a tejbe akár a typhusbetegtől, vagy a typhusbacillusgazdától, akár fejés vagy kezelés, szállitás közben. A tej járványok megelőzése szempontjából nagyon fontos a tejtermelők, szállitók és árusitók átvizsgálása typhus bacillusgazdaságra valamint jól felszerelt tejcsarnokok létesitésére van szükség. Városunkban is a közelmultban kezdtük meg a fentiek átvizsgálását. Ismertette még az előadó a Bang-bacillus, valamint a scarlat és diphtheria bacillus által okozott tej járványokat. Néhány szóval ismertette a Málta szigetén még a mai napig is nagy számmal előforduló máltai láz megbetegedéseket, amelynek kórokozója szintén nyers tej által jut a szervezetbe. Az előadást az egybegyült nagyszámú közönség nagy érdeklődéssel hallgatta végig és az előadót lelkesen megtapsolta.

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

Kelet Népe

Közel száz éve, hogy Széchenyi így keresztelte a magyarságot: Kelet Népe. Nem hízelegni akart vele. Valami ezeregyéjszakai fajtát képzelt maga elé, tunyát, álmatagot. Mekkorát fordult a világ, hogy ép az a folyóirat vállalhatta magára ezt a nevet, amely hadat izent a tehetetlen álmodozásnak, s a valóságot, a magyar élet igazi arcát akarja föltárni, minden szépségével, s minden iszonyú sebével.

A Kelet népe áll ma Debrecen közönsége elé. Azok elé, akiket izgat a magyar jövő. Ez a jövő lent dől el a mélyben. A falvakban, a földműves milliók közt. Amire a falu igent mond, az lesz a mi sorsunk. Amelyik gondolat mögé a nép odasorakozik, az lesz a mi törvényünk. Hóman Bálint, a történetíró és politikus sem lát más célt, legutóbbi beszéde szerint, mint a »történelmi evolúció szellemében erőteljes népi politikát«.

A magyar falu igenét és nemjét tolmácsolja a Tiszántúl paraszt-triásza, Sinka István, az ősi költői révület komor és ujjongó énekese, Veres Péter, a könyörtelen valóságábrázoló és eredeti gondolkozó meg Szabó Pál, a tragikus humorú ízes elbeszélő, a Kelet Népe szerkesztője.

Nemcsak a Tiszántúl számára van mondanivalójuk. Folyóiratuk Debrecenben nőtt ki, de hamarosan magához kapcsolta a legjava magyar szellemeket, felelős államférfiakat, írókat, költőket, tudósokat. Bajcsy-Zsilinszky Endrét, az intellektuális politikus ragyogó példáját, a népi Magyarország legtisztább szemű és szívű apostolát. Erdélyi Józsefet, a háború utáni gazdag magyar irodalom legeredetibb, vidoros temperamentumú költőjét. Kovács Imrét, a fiatalabb tudósnemzedék vezető tagját, a magyar falvak kutatóját, bátor és mesteri szószólóját.

Debrecen, a legmagyarabb város a magyar sorsváltozást mindig fölfokozott lázzal éli át, mintha rejtelmesen hozzánk futnának össze népünk életének, lelkének összes idegszálai. Ez a Debrecen évek óta bénult: önkórjával jelzi országunk halálos baját. Most úgy várjuk a Kelet Népét, mint orvosát a nehéz beteg. Halljuk meg végre, mit kell tennünk, mit kell hinnünk. Ugy szeretnénk már talpraállni, föllábbadni!

Az ujjáéledő Debrecen, a halhatatlan főniksz-Debrecen nevében: üdv az érkezőknek!

— **Vasárnapi istentiszteleti rend a református templomokban.** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr Farkas Pál, délután 5 órakor Kiss Antal. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor Uray Sándor, 11 órakor dr Soós Béla, délután 5 órakor Szepes Lászió. — Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Kiss Antal Jenő, délután 5 órakor Csánki Gábor. — Árpád téri templomban délelőtt 10 órakor Márki Kálmán, délután 3 órakor Nagy Sándor. Ispotály templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Kulcsár Dezső. — Homokkertben délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Fentős Tibor th. — Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Szabó Szabolcs, délután 4 órakor Kézi György. — Wolaffka telepen délután 5 órakor Kovács József. — Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Ecsedy Aladár, délután 3 órakor Mezey Béla. — Csapókerti templomban délelőtt 10 órakor dr Dancsházy Sándor, délután 3 órakor Ecsedy Aladár. Nyulason délelőtt 10 órakor dr Lencz Sándor. — Szegényházban délelőtt fél 10 órakor Szenes László. — Egyeken délután 3 órakor Sipos Imre. — Téglaskertben délelőtt 10 órakor Mónus Ferenc. — Dombostanyán délután 2 órakor Halász András. — Gyermekmenhelyen 10 órakor Siposs Imre. — Ebesen 10 órakor Papp Géza. — Hármashegyen délelőtt 9 órakor v. Szabó Endre. — Lukaházán délelőtt 11 órakor v. Szabó Endre. — Ondód-Kádárdülőn délelőtt 10 órakor Rápolty Árpád. — Pallagon délelőtt 9 órakor Kulcsár Ferenc.

— **Miserend a Szent Anna uccai plébánia templomban és kápolnákban.** Rendes vasárnapi miserend. Misekezdete 6 7 8 9 órakor. Féltíz órakor nagymise, melyet tart Kiss László s.-lelkész, prédikál: dr Láng Pál pápai kamarás. A további misekezdetek 11 háromnegyedtizenkettő és félegy órakor. — A kertségekben a szokásos miserend, misét mondanak ugyanazok akik a múlt héten. — Délután öt órakor a plébánia templomban szentbeszéd.

— **Istentiszteletek sorrendje a görög katolikus templomban.** Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet. — 8 órakor diákmise. — 9 órakor katonamise. — 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja. — Háromnegyed 12 órakor olvasott szentmise. — Délután félnégy órakor rózsafüzérájtatosság. — 4 órakor délutáni istentisztelet, majd szentségimádás.

— **Az evangelikus templomban,** vasárnap délelőtt 9 órakor ifjúsági istentisztelet, prédikál: Labossa Lajos. — Délelőtt 10 órakor és este 5 órakor gyülekezeti istentisztelet, prédikál: Pass László. — Délután 3.30 órakor középiskolás leányok bibliakörének a bibliaórája, (Miklós ucca 3. szám, tanácsterem).

— **Istentisztelet az unitárius templomban.** Debrecen, Hatvan ucca 24. sz. alatt levő unitárius templomban, folyó évi február hó 6. napján, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel rendes vasárnapi istentiszteletet tartanak. Ez alkalommal imádkozik, prédikál: dr Csiki Gábor budapesti unitárius missziós-lelkész, kormányfőtanácsos. A templom fűtve van. — Istentisztelet után rendes havi kebiitanácsi ülés lesz.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos uccai imaházban vasárnap délelőtt fél 9—fél 10 óráig imaóra, fél 10—fél 11 óráig prédikáció 11—12 óráig vasárnapi iskola, délután 6—8 óráig prédikáció úrvacsoraosztással. — Szerdán este 7—8 óráig biblióra. — Pénteken este 7—8 óráig imaóra.

— **Az Ady Társaság képzőművészeinek kiállítása** február 13-tól 20-ig a Déri muzeumban lesz, amelyen résztvesz Medgyessy Ferenc is, aki a párisi világkiállítás szobrászati nagydiját nyerte (Grand Prix.) A tárlat a debreceni modern képzőművészet reprezentáns felvonulása lesz. Kiállitanak: Berki Irma, Félegyházy, Holló, Senyey Oláh, Gáborjáni Szabó festőművészek. (+)

x **Ne vegyen cserépkályhát addig,** míg meg nem tekintette **Krisch** kályhásmester cserépkályha raktárát, ahol kitűnő tűzálló, szép és olcsó, cserépkályhák kandallók vannak nagy választékban. Vállal minden-e szakmába vágó munkát. Ispotály tér 1. sz. (Nagy állomásnál, telefon: 12—18. sz.)

Ajánljuk a hölgyeknek,

hogy arcbőrük ápolására használják a legjobban bevált világhírű **nagyenyedi**

Kovács krémet

A legelhanyagoltabb arcbőrt is rövid idő alatt tökéletesen rendbehozza.

Éjeli használatra kék csomagolás (zsíros).

Nappali használatra sárga csomagolás (száraz).

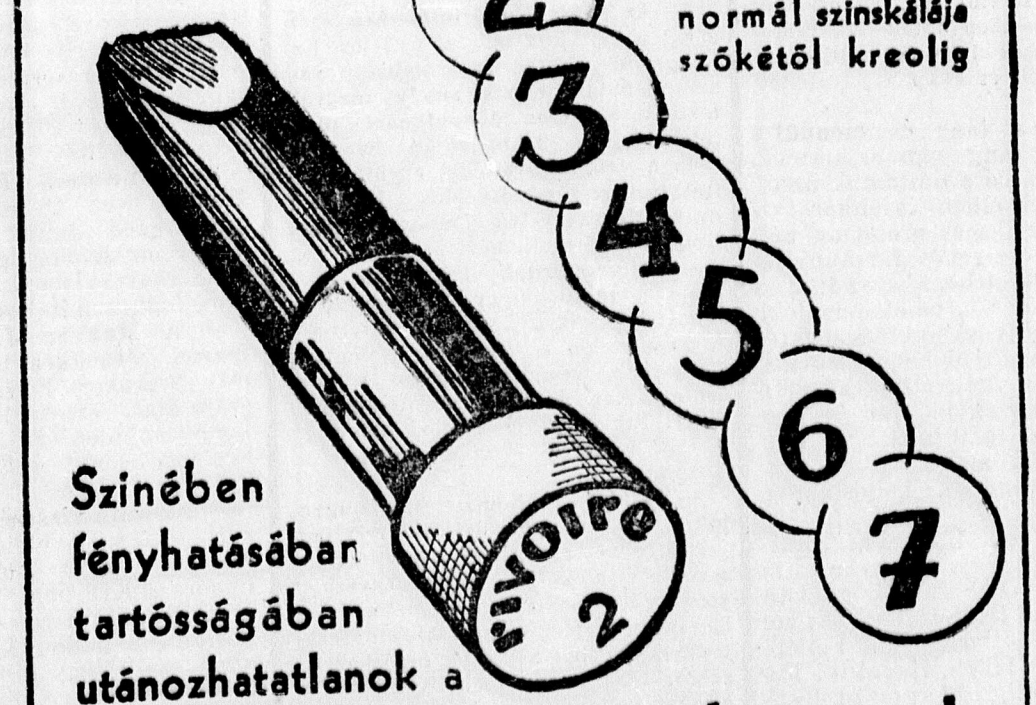
— **Beiratkozások a városi zeneiskolában** A második félévre Debrecen sz. kir. város zeneiskolájában a beiratkozások megkezdődtek, naponta délelőtt 9—1 óráig és délután 3—6 óráig. Beiratkozni lehet zongora, hegedű, gordonka, ének- és zeneszerzés, gordon hangszerekre, továbbá zeneelmélet, s zenetörténet, esztétika, kamarazene, zenekar, zenei előkészítő (ovoda) tanfolyamokra és zenei szemináriumra. Beiratási díj 6 pengő. Tandíjak alsóbb osztályokban 8, középosztályokban 10 felsőbb osztályokban 12 P. Zeneművészeti főiskolára készülők havi 15 P-t zenei előkészítőbe havi 3 pengőt fizetnek. Bővebb felvilágosítás a zeneiskola titkári hivatalában (Vár ucca 1.) telefon: 33—96. nyerhető.

x **Ne járjon többé fényes ruhában,** mert olcsón, tökéletesen fényteleníti Boros ruhafestő, Piac ucca 77. szám.

x **Zongorázni tanítok kezdőket, haladókat, képzősöket, zenedei módszer szerint. Hatvan ucca 24. szám, első ajtó (unitárius udvar).**

Nagyságos Asszonyom!

A felsorolt 10 jelzés a **rivoire** *lack* ajakruzsok szineit jelentik. Az A, B, C, tökéletes erejü és mélységü **átváltozó** szinek **korall, narancs** és ugynevezett **természetes** árnyalatokban ✱ Az 1-estől a 7-esig pedig a *lack* ruzsok u. n. normál szinskálája szőkétől kreolig

Színében fényhatásában tartósságában utánozhatatlanok a

rivoire *lack* ajakruzsok

Kérje szaküzletekben, vagy **dr. Holczer** illatszertárában, Teréz-körut 8

Szenzációs filmek Debrecenben!

1938 február 20-án (vasárnap) délelőtt 11 órakor a HUNGÁRIA moziban. Csak ezen egyetlen alkalommal lesz itt bemutatva a világhírű »Vadászat Magyarországon«, — »A magyar ló«, — »Szarvasmarhatenyésztés Magyarországon«, — »Sertéstenyésztés Magyarországon,« — »Juhtenyésztés Magyarországon« című rendkívül érdekes filmek. Saját érdekében jegyét elore biztositsa a Külkereskedelmi Hivatal Kirendeltségénél, Szent Anna u. 7. Telefon: 23-28.

x **Bartalis tánciskolájában** uj tánctanfolyam 8-ikán kezdődik. Szépen táncolni Bartalistól tanuljon. Hangulatos össztánc.

— **Vitriolt ivott a leánya üzletében.** Balmazújvárosról jelentik, hogy Molnár Imréné 71 éves asszony vitriolt ivott leányának a nádudvari úti kalapos üzletében. A vitriol olyan rocsolást okozott, hogy megmenteni az életnek nem sikerült. A csendőrség megállapítása szerint Molnár Imréné életuntsága miatt lett öngyilkos. Temetésére a debreceni ügyészség megadta az engedélyt.

— **Szekeret, tyukot és terményt lopkodott** Hajduhadházon Gábor Sándor napszámos, akit szombaton vontak kérdőre lopásai miatt a debreceni törvényszéken. Vele együtt került a vádlottak padjára Erdőss Károlyné és Péter Margit, akiket orgazdasággal gyanusítottak. Gábor Sándort az ügyészség okiratthamisítással is vádolta, mert egy lónak a járatlevelét meghamisította. A tárgyaláson részbeni beismerő vallomást tett Gábor Sándor, az orgazdasággal gyanusitottak tagadták a vádat. A bíróság a bizonyitási eljárás befejezése után Gábort, tekintettel arra, hogy már volt büntetve, elitélte hat hónapi börtönre. Erdősnét és társát felmentették, mert tagadásukkal szemben nem volt bizonyíték. Az itélet jogerős.

— **A Kerekestelepi Olvasókörben** a Nemzeti Egység 33-ik körzetének ifjúsága vasárnap este belépődij nélküli műsoros eset rendez.

— **826 kihágási feljelentés egy hónap alatt.** A rtndőri büntető bírósághoz januárban 3798 kihágási és 526 közigazgatási ügydarab érktztt. Uj kihágási feljelentést 826 esetben tettk. A kihágási bírák a mult hónapban 300 itéletet hoztak. Az új esetek közül a legtöbb volt a közoktatásügyi feljelentés, szám szerint 264. Büntetőparancsot 709 esetben adtak ki, végrehajtást rendeltek el 825 izben. Kihágás miatt 683 férfit és 143 nőt jelentettek fel.

x **Libben a tánc és csendül a móka.** — Farsang van, az álarcok, lampionok és édes dallamok ünnepe! Senkisem élhet iylenkor vidámság, muzsika és mulatság nélkül. 5 világrész zenés farsangi jókedvét hozzák otthonába az 1938-as Orion világrádiók, most a legjobb műsorok, legnívósabb előadások és legnagyobb szabású koncertek idején. Az Orion világrádiók közvetítése pedig oly zavartalan és tökéletes, hogy hallgatójuk akár Nizzában érezheti magát, a Carneval igévaj forgatagának kellős közepében.

— **Szerzői est.** Uszkayné, Kálmán Kiss Margit magyar nóta szerzői estje február hó 13-ikán délután 6 órai kezdettel az „Angol Királynő" zöldtermében. Fellépnek. Ludnam Lajos, Harsányi Erzsébet, Titonelly Ida szoprán, Kondor Kató tanc és Kovács énekművész, a szegedi Városi szinház v. tagja Biga Karoly közremüködésével. Jegyek előre válthatók az „Angol Királynő" bundatermi főpincérénél. (o)

Átköltözés miatt most rendkivül olcsón vásárolhat a „Bella" cipőüzletben

Püspöki palota. Keddtől: Piac u. 5.

Tekintse meg a kirakatot.

Csak néhány napig.

— **Svetits-szövetségi tagok figyelmébe!** F. hó 7-én, hétfőn boldogult Mária Margit főnöknő halálának évfordulóján a Szövetség 9 órakor gyászmisét mondat a Megboldogult lelkiüdvéért az intézet kápolnájában. Pontos megjelenést kér az Elnökség. (:)

— **A 49. Tisza Ilona cserkészleánycsapat** ma délután 5 órakor Kálvin tér 5. sz. alatt teadélutánt rendez, melyre az érdeklődőket szeretettel meghivja. (:)

— **A hortobágyi öntöző gazdaság kiterjesztése** és más időszerü, müszaki vonatkozásuf várospolitikai kérdések ismertetése kapcsán Des Combes Henrik tb. városi müszaki tanácsos, törvényhatósági bizottsági tag előadást tart a Mérnök Egyletben az egyesület és az önkormányzat kölcsönös viszonyának a jövőben való kivánatos kialakulásáról. Az előadás folyó hó 7-én, hétfőn délután 6 órakor az Ujságiró Club helyiségében (Ferenc József ut 26. I. em.) lesz belépődij nélkül. Mivel az idő rövidsége miatt külön meghivókat az egyesület nem küld szét, azért a széles körben érdeklődésre számottartó előadásra az egyesület tagjain kivül a városi törvényhatósági bizottság tagjait és más érdeklődőket ezuton hivja meg az egyesület elnöksége. (o)

— **A Vasvári Pál Kör elnöksége** köszönettel nyugtázza a következő felülfizetéseket. Papp Antal c. érsek 50 P. Makláry Károly, dr Oláh Lajos, dr Tamás György, Schmogrovics Ernő 10-10 P, dr Balogh Gyula, Ferenczy Pal 5 P, Ilniczky Antalné, Vinczenty Andrásné 3 P, Klein Lászlóné, Kovács Lórándné 2 P, Lengyel László 1 P (:)

— **A ref. gimnázium Csokonai-tea táncestélyén 1938 január hó 22-én felülfizettek:** Dr. Benigny Gyula 5 P, dr Fáy István 10, Fehérváry Józsefné 1 P, Jakucs István 10, dr Kállay Kálmán 5, Kállay Mihályné 0.50, Klein divatház 5, dr Kölcsey Sándor 10 P, Makláry Károly 1.60, Molnár Ferenc 10 P, N. N. 4, Nyáry Béla 4, Öry István 2, Piarista gimnázium 4, dr Radó Endre 5, Siegler Géza 1.60, Székely Simon 2, özv. dr Tóth Jánosné 3.40 P. Molnár Ferenc 4 pengőt. (o)

— **Az Olasz Kultúrintézetben** ezen a héten kezdődik meg az új félév. Ezidőszerint szerdán és szombaton van a kezdők tanfolyama, amely megváltoztatható, ha az időpont nem megfelelő. Beirás 2 pengő a hangversenyen való részvéttellel együtt. Beiratkozni még mindig lehet. Hétfőn 7 órakor olasz nyelvű előadás az olasz irodalom új szelleméről. (:)

— **Bélyeggyüjtők Egyesülete** felhivja tagjait, hogy eucharisztikus blokk bélyegigénylésüket a vasárnapi összejövetelen a titkárnak jelentsék be, mert az igénylést 10-ig be kell jelenteni. Egy blokk ára körülbelül 3.80 fillér. Elnökség. Hivatalos helyiség: Ferenc József út 36 szám, volt telefon központ. (:)

— **Felhivás.** A Nemzeti Házfelügyelők Gazdasági Egyesülete felhivja tagjai figyelmét arra, hogy a most Debrecenben alakuló hasonló egyesület szervezői egyesületünk ellen nem az igazságnak megfelelő kijelentéseket tesznek. Kérjük a velünk érző kartársakat, hogy amennyiben ilyen kijelentéseket hallanának, jelentsék vezetőségünknek, hogy ügyészünk eljárhasson a visszaélést elkövetők ellen. A kartársak minden bajukkal keressenek fel bennünket, Arany Bika épületében a hivatalos órák alatt. Vezetőség (x)

— **Tiszapolgárnál megkezdik** a nyáron az uj hid épitését, mely a mai ponton-hidtól 300 méternyire épül. A hid épitési költsége 4 millió 300.000 pengő. A közigazgatási bejárást már megtartották. Az uj Tisza-hid ivnyilásainak szélessége 400 méter.

— **Érdekes bélyegujdonságokat hoz forgalomba a görög posta.** Az egyik bélyegen a görög cimeren kivül Románia, Törökország és Csehszlovákia cimerei is láthatók. Az ilyen bélyegek külföldi forgalomban csak azokban az államokban érvényesek, melyeknek cimerei a bélyegen láthatók.

— **Meghivó.** A „Debreceni Csizmadia Áruesarnok Szövetkezet" a régi hagyományos táncestélyét f. hó 12-én, szombaton este 8 órai kezdettel tartja a saját disztermében („Korona", Csapó 17.) az elaggott iparosok javára. Tart reggel 6 óráig. Az estély sikeréről nagyszámu rendezőség gondoskodik. — Tisztelettel a rendezőség. (o)

— **Olaszország kertjeiről** és az olasz kertmüvészetről tart folyó hó **7-én (hétfőn) este pontosan fél 7 órakor** vetitettképes előadást **Barabás Ede** Máv. müszaki tanácsos a Magyar Turista Egyesület előadássorozata keretében, a **Déri Muzeumban.** A bemutatásra kerülő szebbnél-szebb képeket és diapozitiveket nagyobb részt sikerült az előadónak Rómából az „Enit" központjától megszereznie, igy alkalma nyilik a debreceni közönségnek Olaszország legszebb kertjeinek megismerésére. Korlátolt számban jegyek kaphatók előadás előtt a Mezeumban levő pénztárnál. Az előadás után vidám farsangi turistaösszejövetel lesz a Kuglizóban (Piac u. 36.), vacsora ára 1 P, jelentkezni lehet legkésőbb hétfőn délig Szeremley Ila pénztárosnál (telefon 14—10.). Vacsora nem kötelező. Ruhatári dij 20 fillér. Vendégeket szivesen látunk. (:)

— **Birkozóverseny.** A február 13-án a MÁV műhelyi Egyetértés disztermében, délelőtt 10 órai kezdettel eldöntésre kerülő Debrecen városbajnoki birkozóversenyre nagyban folynak az előkészületek. A DVSC vezetősége a keleti birkozókerület vezetőségével karöltve mindent elkövet, hogy ezen sportot kedvelő közönségnek minden igényét kielégitse. (o)

— **Nem azonos.** Kovács Miklós Honthy ucca 18. szám alatt lakó cipészsegéd annak közlését kéri, hogy nem azonos azzal a Kovács Miklóssal, akit a törvényszéken 10 napi fogházra itéltek.

— **A Magyar Jövő Szövetség iparos érdekképviselete** hétfőn este 8 órakor Füvészkert ucca 9. szám alatt értekezletet tart. Felkérjük minden tagját, hogy pontosan megjelenni sziveskedjen. Elnökség. (:)

— **Stewart visszaérkeztéig** a következő összejövetelek tartatnak: Minden reggel 7-től fél nyolcig imaóra a KIE-ben. Az egyesületközi imaóra nem szerdán, hanem hétfőn este hétkor Kálvin tér 5. sz. alatt lesz. Nagy bibliaóra csütörtökön fél hétkor Diakonissza Otthonban Ispotály ucca 9. szám. (:)

— **Szociális Missziótársulat** kedden délután négy órakor tartja rendes havi gyülését a szokott helyen. (:)

— **Államvasúti nyugalmazott** főtisztviselők február havi összejövetele 7-én lesz az Angol Királynőben. (o)

— **Avató-ünnepélyt** rendez ma délután 4 órakor a 231. Méliusz cserkészcsapat „Csaba-vezér" kiscserkészraja az Árpád-téri egyházrész tanácstermében, Kassa ut 12. sz. alatt. Belépődij nincs. Müsormegváltás kötelező. Mindenkit szeretettel hiv és vár a Rajparancsnokság.

GYÁSZ ROVAT

Rekita Györgyné sz. Levendovszky Mária temetése vasárnap délután félnégy órakor lesz a Köztemető ravatalozójából. Temetését: Fehértói-cég rendezi.

Özv. Pozsár Gáborné sz. Márton Juliánna temetése ma délután három órakor lesz Köztemető ravatalozójából Temetését: Fehértói-cég rendezi.

Imre Lajosné szül. Mezei Piroska életének 42-ik évében elhunyt. Temetése ma délután félhárom órakor lesz a Köztemető 2. A) ravatalozó termeből. Lakás: Kishegyesi út 12. szám. Temetését: Bartha vállalat végzi. püspöki palota.

Ifj. Nagy András 49 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután félhárom órakor lesz a Köztemető disz ravatalozó terméből, református szertartással. Lakása: Szoboszlói út 4. B. Az elhunytban Herman Károly törvényhatósági bizottsági tag, nyilastelepi kereskedő sógorát gyászolja. — Pusztai temetkezési intézet.

Szövetes Mária, ifjú életének 25-ik évében, hosszas szenvedés után meghalt. Temetése kedden délután fél 3 órakor lesz a Köztemető ravatalozóterméből, református szertartással. Lakás: Kishegyesi út 10. Pusztai temetkezési intézet.

Szikszay Sándor gazdálkodó 48 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután négy órakor lesz a 2. számú teremből, református egyházi szertartással. Temetését: Csurka temetkezési intézete rendezi.

Köszönetnyilvánitás. Mindazon rokonok, jó barátok és ismerősök, akik felejthetetlen feleségem és anyánk id. Dézsi Józsefné elhunytával nagy fájdalmunkban résztvettek, ravatalára koszorút és virágot küldtek, fogadják hálás köszönetünket.

A gyászoló család.

Köszönetnyilvánitás. Hálás köszönetet mondok mindenkinek, kik szeretett férjem elhunytával részvétükkel felkerestek, ravatalára koszorút és virágokat küldtek, végtisztességtételén megjelentek s ezáltal nagy fájdalmamat enyhiteni szivesek voltak.

Tivadar Jánosné
nyug MÁV kocsimester özvegye.

Kartelen kivül

temetés, exhumálás uj intézetnél

Pusztai József
Kálvin-tér 5.
Telefon 33-90

ANYAKÖNYVI HIREK

SZÜLETÉSEK. Dr Nagy Jenő középiskolai tanár, Nemesvita, leánya Erzsébet. Szabó László fm. Dévai u. 10., leánya Rozália. Rőth János fm. Nagyhegyes 32., leány Zsuzsánna. — Baló Rezső m. kir. gh. főhadnagy, Kossuth u. 22., fiú Rezső. Szabó János fm. Szikigyakor 2., fia István. Oláh Béla fm., Pacz 1., leánya Juliánna. — Mohácsi József könyvkötő s., Német u. 36., fia József.

ELJEGYZÉS. T. Bagdi Gyula kosárfonó segéd—Bakos Juliánna, Zrinyi u. 27.

HÁZASSÁGOK. Dr Nagy Sándor törvényszéki joggyakornok, Uszó u. 5. —Áberle Hedvig, Mikepércsi út 1. Király Imre fm., Besze J. u. 12.—Fehér Irén, Péterfia u. 11. Batiz Lajos cipész s. Nyil u. 36.—Tóth Irma, Timár u. 10. Csobán Péter fm. Pavillon laktanya—Szabó Juliánna, Cegléd u. 16. Szabó Endre m. kir. légügyi almester, Nyiregyháza—Tőkés Katalin, Bujdosó utca 3. Pikó Imre kisbérlő, Nagycsere 126—Vass Zsuzsánna, Fancsika 85. — Rátkai Gyula magántisztviselő, Ujpest —Jakó Juliánna, Rákóczi u. 41. — Hermann Endre fodrászmester, Tordai G. u. 1—Kapros Margit, Olajütő 47. — Szabó Sándor fm.—Kovács Margit Lorántffy u. 19. Hajas Mátyás gazdasági cseléd, Görgény u. 10.—Györffy Erzsébet, Bellegelő 59. Kobut József gazdasági cseléd—K. Nagy Margit, Pallag, Sági András fm. Nagycsere 27. Fazekas Erzsébet, Nagycsere 13. Tóth András magánhivatalnok, Dömsödy u. 4. —Fehértói Piroska, Monostorpályi út 9. — Kungler Sándor szobafestő s. Homok u. 37.—Patrusev Anna, Nagyszalonta utca 37.. Dr Gerlőtei Jenő középiskolai tanár, Magoss Gy. tér 9.— Varga Ilona, Nyomtató u. 9. Jenei Bálint vármegyei tisztviselő, Nyiregyháza —Papp Irén, Budai Ézsaiás u. 47.

HALÁLOZÁSOK. Nagy Mihály fm. ref. 83 éves, Haláp 116. özv. Komlósy Arthurné ref. 87 éves, Szent Anna utca 5. özv. Lajter Imréné ref. 86 éves Kishegyesi út 40. Agárdi Imre ref. 3 hónapos, Legányi u. 8. Imre Lajosné ref. 42 éves Kishegyesi út 12. özv. Wachsberger Ábrahámné izr. 79 éves, Zugó u. 4. Précz Mártonné izr. 79 éves, Hatvan u. 55. Tóth Mátyásné ref. 54 éves Hajdúböszörmény. Nagy András fűszerkereskedő ref. 48 éves, Szoboszlay út 4. b).

— **Iparváltozások január hónapban.** A mult hó folyamán az iparügyi osztály 53 iparjogosítványt adott ki és ezek után a házipénztár 538 pengő ipardíjat szedett be. Ugyancsak január hónapban 34 esetben szüntettek meg ipart.

— **Tejrazziák.** A hatóság januárban a vegykisérleti állomás közbenjöttével négy esetben tartott tejvizsgálatot a sorompóknál. Tejet 2,9 tejfelt 4 és turót 2 esetben mintavételével vizsgáltak meg, 3 tejesbádogot lefoglaltak, mert a közegészségügyi követelményeknek nem feleltek meg.

— **Üzlet- és műhelyvizsgálatok.** A mult hónapban a hatóság 22 üzletben tartott ellenőrző vizsgálatot. A sütőiparosoknál 14 esetben volt ellenőrzés, 11 liszt és 12 tészta mintát vettek.

x **Kevesebb ruhát kell csináltatni,** ha a szövet szingyapjúból készült, mert az évekig tart és mindig szép. Csak a szövet csinálója tudja garantálni, hogy a szövetben csak természetes szingyapjú van. A magyar úricsaládok részére évek óta szállítja angolosan gyártott kiváló szöveteit közvetlenül ruhánként is elsőkézből a Trunkhahn Posztógyár, Budapest XI. Lenke út 117 Még ma kérje a szövetminták költségés kötelezettségmentes elküldését. — Nem fog csalódni, hanem évekre szóló megtakarítást ér el. A kollekcióban rengeteg elismerést is olvashat.

Családi értesítések:

Dr. Gerlőtei Jenő
tanár és
Varga Ilus
iparművésznő házasságot kötöttek.

Kovács Irénkét
(Mester u. 11.) eljegyezte
Dr. Szanitter Béla
jegyző, Kölcse.

— **Inségmunkák januárban.** A szociális ügyosztály január hónapban különféle munkahelyekre 398 inségmunkást rendelt ki, ebből 10 nap a hótakarításra kirendelt 340 munkásra esik. Munkabérre 8905 pengőt fizettek ki, az összes inségmunka kiadás pedig január folyamán 10.491 pengő volt. A városi ügyosztályokban és hivatalokban januárban 152 szellemi szükségmunkás dolgozott.

— **Szociális segélyezés a mult hónapban.** A városi szociális ügyosztály január hónapban segélyezésre 9193 P-t fizetett ki. Ebből havisegély volt 7506 pengő, amiből viszont csak lakbérre 4234 pengő esik. Esetenként 331 családfőnek 438 családtaggal adtak 1687 pengő segélyt. Lakbér, utiköltség, gyógyszer, költözési, ruha- és cipőségélyt osztottak még ki az esetenként rászorultaknak. Nyolc napközi gyermekotthon és egy bölcső volt üzemben a mult hónapban.

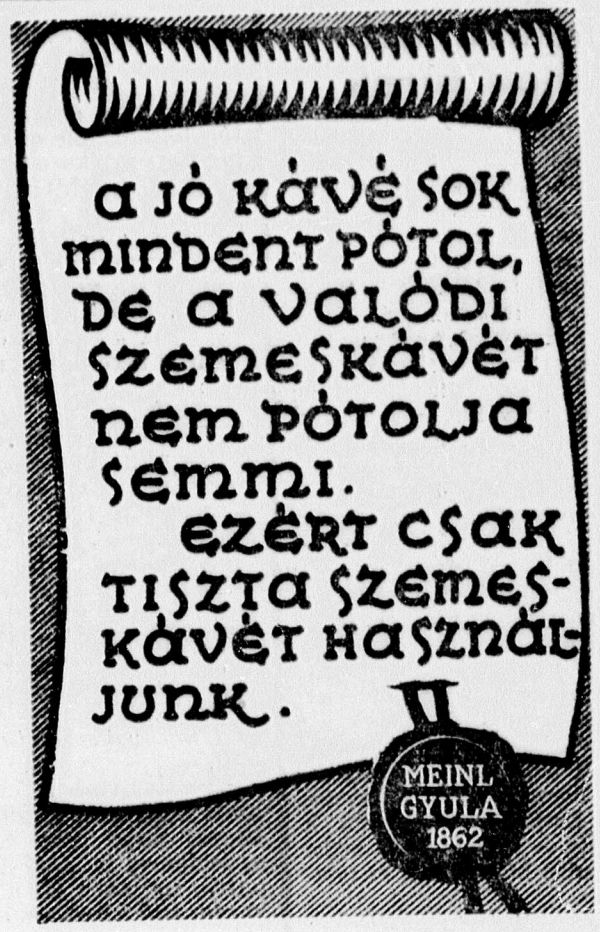
— **Lakásszaporodási statisztika.** Január hónapban Debrecenben keletkezett 6 egyszobás lakás, 4 kétszobás, 1 háromszobás, 1 négyszobás, ezzel szemben megszünt 1 egyszobás, 2 kétszobás, 1 háromszobás, 2 négyszobás lakás.

HAJFESTÉS? DAUER? KOZMETIKA? Bizalommal keresse fel Debrecen legrégibb szaküzletét. KOMÁROMINÉ, Bika-bérház, — telefon: 19-56.

— **Munkaközvetítési eredmények Debrecenben.** A város területén a hatósági munkaközvetítő hivatal 444 munkahelyét és 475 munkakeresőt tartott nyilván január hónapban. 100 munkahelyre 107 munkakereső jutott. A munkahelyek közül 146-ot a férfiak és 298-at a nők részére jelentettek be. Szakmunkások részére 111 férfi munkahelyet, segédmunkások részére 333-at és pedig 35 férfi és 298 női munkahelyet ajánlottak fel. A munkakeresők között volt 125 férfi szakmunkás, segédmunkás pedig 350, akik közül 45 férfi és 305 nő. A munkapiac a munkásokra közepes, a segédmunkásokra kedvező volt.

— **Rejtvényfejtők figyelmébe!** Lapunk multvasárnapi számában megjelent rejtvényeket helyesen fejtették meg és jutalmat kaptak a következők: 1—1 színházjegyet nyert: Lengyel Eliz Nyomtató u. 13; Mihályi Rózsa Varga u. 5.; Bokor Livia Arany János u. 2. 1—1 kötet könyvet nyert: Lovász Lajosné Püspöki palota; Hiripi Gusztáv Baksai S. u. 4. Egy mozijegyet nyert: Hrágyel István Boldogfalva utca. — A színház- és mozijegyeket kérjük hétfőn délután 3—6 óra között átvenni a kiadóhivatalban, mivel azok kizárólag csak a hétfői előadásokra érvényesek. A könyvet bármikor át lehet venni.

— **Propagálni kell a téli Hortobágyot.** Az Országos Idegenforgalmi Hivatal azt a gondolatot vetette fel, hogy a Hortobágy téli idegenforgalmát is propagálni kellene. Az a véleménye, hogy különösen a havas Hortobágy igen nagy attrakció lehetne a külföldiek számára. A propaganda akció céljaira már készítettek is havas felvételeket a Hortobágyról.

— **Hir a debreceni Frontharcos Főcsoport zászlószenteléséről.** Egyik legutóbbi ülésén a hamarosan elkészülő szép és értékes főcsoport-zászló felszentelésével foglalkozott az erre a célra kiküldött bizottság, az elnökséggel együtt. Az a vélemény alakult ki, hogy ennek az ünnepségnek az egész Tiszántúlra kiterjedő, sőt országos méretű megmozdulásnak kell lenni. Épp ezért a rendező bizottság a frontharcos zászló felszentelési ünnepét a tervezett országzászló szentelési és hármas honvédszobor leleplezési ünnepségekkel egy napon óhajtaná megrendezni, lehetőleg a Tiszántúli Vásár ideje alatt (a filléres vonatokra s a leutazó előkelőségekre való tekintettel). Hatalmas méretű katonás népünnepély fejezné be az emlékezetes napot. A bizottság vezetője dr. Balogh Gyula kormányfőtanácsossal az élén, a jelzett irányban meg fogja tenni a megfelelő lépéseket s a magyar társadalmi élet legmagasabb reprezentánsait kéri fel a védnöki és zászlóanyai tisztségekre.

Székrekedés

a vért beszennyezi. Ennek következményei: émelygés, fej- és derekfájás és más bajok. Ilyenkor Önnek is segít a jó hashajtó: DARMOL

x **Tisztelettel értesitjük** a bál rendező gazdálkodó ifjuságot, hogy összejövetelünket áthelyeztük a Korona vendéglőbe. Délután 3 órára pontos megjelenést kér tisztelettel az elnökség. (o)

x **Vágó József tüzifa- és szénkereskedése a „Margitfürdőnél".** Katonatisztek, altisztek, „Unió" tagok legolcsóbb beszerző helye. **Telefon: 10—24. sz.**

x **Schaff tánciskolájában** a Koronában hetedikén új tanfolyam kezdődik iparos és kereskedőknek. Csütörtökön, vasárnap össztánc. — Különórák bármely időben.

x **Takarékoskodni mindenütt lehet,** csak ott nem, ahol az egészségről van szó. Fej- és fogfájás, meghülés és rheuma eseteiben már 1—2 Aspirin-tabletta segít és az egész kiadás 12 vagy 24 fillér. 20 tabletás doboz 1.80 P.

x **Csodásan szép arcbőrt biztosit** a világszerte ismert nagyenyedi Kovács krém. Már rövid idő múlva eltünnek az arc szépséghibái, a bőr csodása szép, üde, hamvas lesz. Egy próba meggyőzi Önt is!

— **Idegenek Debrecenben.** Január hónapban 138 bejelentett külföldi érkezett Debrecenbe, mig az itt megfordult belföldi idegenek száma 1700 volt. A sorompókon keresztül 5 külföldi és 1084 belföldi idegen autó jött keresztül.

SCALA Budapest, VII. Erzsébet körut 15.
hangszerkereskedelmi k.t.
Zongoravásárlás előtt saját érdekében keresse fel szolidságáról közismert cégünket. Zongorák, pianinók ötszáztól. Részletfizetés húsz pengőtől. Világmárkák legolcsóbban!

— **A mentők munkája januárban.** A mentők a mult hónapban összesen 689 esetben nyujtottak segélyt, tehat naponta átlag több mint huszszor. Tiz öngyilkossági esethez vonultak ki. Elsősegélyben részesitettek 68 férfit, 54 nőt, 12 gyermeket. Az esetek és szállitások közül 471 nappali, 63 éjszakai, 108 belsőségi és 426 külterületi volt. A mentőautó 1600 kilométert, a mentőkocsik 1694 km. utat futottak be januárban.

— **Dr. Sz. Nagy Sándor és Aberle Hedvig esküvője.** Szombaton tartotta esküvőjét Nagy József ny. rendőrfőtanácsos fia, dr. Nagy Sándor törvényszéki joggyakornok Aberle Raymund városi világitási vállalati igazgtató leányával Hedviggel. Tanuk voltak a vőlegény részéről dr. Ferenczy Tibor ny. rendőrkapitány, a menyasszony részéről dr. Láng Nándor ny. egyetemi tanár. Az esküvő díszes, előkelő közönség jelenlétében történt a Szent Anna utcai r. k. templomban, ahol a vőlegény volt osztályfőnöke dr. Kummergruber Emil adta össze az új párt és intézett emelkedett szellemü szép beszédet hozzájuk.

Helyi és körzeti képviselőt keres nagy budapesti pamut és selyemszövőgyár

Csakis jól bevezetett és referenciákkal biró urak ajánlatait »Jó megélhetés« jeligére Rudolf Mosse hirdetővállalathoz Budapest, IV., Váci utca 18. kérjük.

Megszállott területi hirek

Erdély területén 1937. esztendőben 30.000 hektár földet adtak el és ennek 90 százalékát magyar kisebbségiek adták el és románok vásárolták meg. Beszédes számok ezek, érdemes elgondolkozni fölöttük . . .

Nagyváradon most folyik a telefonközpont átszervezése és alakítása, e hó végére automata telefon fogja kapcsolni a nagyváradi telefonokat.

Szatmáron ebben az esztendőben nem játszhatnak magyar színészek, mert román kulturális egyesületek nem adják át erre a célra az annak idején magyar pénzen épül színházat.

Brassóban a nemzeti ünnep alkalmával a szászok kitűzték a szász lobogót is, de nem jártak szerencsésen, mert valakik meggyalázták a szász zászlókat. A román hatóságok teljes elégtételt ígértek a szász atyafiaknak . . .

Egy új román rendelet megtiltotta, hogy román állami, vagy általában köztisztviselők részt vegyenek választási küzdelmekben. A résztvevőket állítólag állásvesztéssel sujtják.

Bukarestben három nagy lap igazgatója február elsejével elbocsátotta a szerkesztőség és kiadóhivatal tagjai sorából a zsidó hírlapírókat és tisztviselőket.

A *román földmívelésügyi minisztérium* rendeletet adott ki, amely szerint a jövőben megtiltanak minden nagyobb szabású erdőirtást. Sajnos, ez a rendelkezés későn érkezett . . .

SPORT

A vasárnapi sporiműsor

A »Debreczen« sporthírszolgálata jelenti:

Még a gyertyaszentelői medve sem tudja ilyenkor, mit csináljon, kimenjen-e a barlangból, vagy sem . . . A sportközönség azonban tudja: kinegy a mérkőzésre, még ha csikorgó fagy is uralkodna. De ráadásul kellemesen enyhe az időjárás: — tavasz a télben . . .

Bombaműsorral kezdődik az 1938. évi sportév Debrecenben. Szinte sok is a jóból. Az előmérkőzés: *Diósgyőri VTK—Debreceni Villanygyári SE fél 1 órakor a stadionban.* Barátságos mérkőzés, de érdekes. A DVTK tele debreceni vonatkozással, Magyar (volt DEAC) a jobbszélen, Bartha (volt DVSE) a balfedezet stb. A DVTK így áll fel: Gáspár — Gottre, Felföldi — Szabó, Bonyhai Bartha — Magyar, Stumpf, Füzér, Kertész, Barna. Tartalék: Kóhalmi és Dévai, akik szintén játszanak. Edzőjük Teleki Pál (Boeskai), most derül ki, mit produkált már Diósgyőrben. Füzérre, Barnára is kíváncsi a közönség, Felföldire, a fiatal Szabóra, Bonyhaira is. A DVSE így áll fel: Vörös — Radics, Szabó — Elek, Pocsai, Veres (Sarkadi és Elek II.) — Ogrincs, Ilker, Bodonyi I., Bodonyi II., Vékony. A DVSE-ben együtt lesz a még nem látott Elek (Boeskai)—Pocsai fedezetszárny, a harmadik, Bartha a DVTK-ban. Vezeti Farkas Iván.

S utána fél 3 órakor az izgalmasnak igérkező Bocskai—Ujpest találkozó. Vezeti Bartók (Budapest), két pesti partjelző. Ujpest csapata: Sziklai — Futó, Joós — Ádám, Szücs, Balog — Pusztai, Vince, Kállai, Zsengellér, Kocsis. Bocskai: Vargha — Bikfalvy, Janzsó — Orosz, Boross, Békési — Markos, Palotás, Finta, Takács, Hajdú.

A mérkőzés — bár papirforma szerint nagy és biztos újpesti győzelem várható — mégis teljesen nyilt. Ujpest állítólag bombaformában van, csapata erőtől, tudástól duzzad, tele nagy nevekkel, válogatott játékosokkal. Futó kitűnő, Szücs jobb mint valaha, Ádám és Balog Szalay és Seress nevű játékosokat szorít ki, Zsengellér, a csodahármas egyik nagy tagja, Vince újra virágzik, Pusztai, Kállai és Kocsis ellenállhatatlan — harsogja a sajtó, de hogy ebből mennyi a reklám, mennyi a valóság: — a vallatásnál, a zöld gyepen derül ki.

Most, a Ferencváros felett aratott újpesti győzelem után a sajtó nagyrésze azt harsogta, élén a Reggel-el, Esti Ujság-gal stb., hogy Ujpest kíméletlen, durva, életveszélyesen játszott s ennek köszönhető a győzelme. Ujpesten a sor, hogy erre Debrecenben csattanós választ adjon. Hogy nem durva, hogy sportszerű, hogy csak megengedett játékkal akar pontot szerezni.

A Bocskai szeszélyes csapat, ha kell, húsz perc alatt hat gólt lő be, hogy tiz ember ellen tíz perc alatt négy gólt kapjon. Mindenre képes: nagy vereségre, de szép győzelemre is . . . S ami áll a csapatra, ugyanez áll a legtöbb játékosra: tud kirobbanó nagy formát játszani, mint Hajdu, Finta, Vargha, Orosz, Markos, de tud — mondjuk meg őszintén — borzalmas rossz is lenni. Talán Békési-Belesik és Janzsó az, aki mindig megbizható. S ezért nem lehet a Bocskainál tudni: — mi lesz vasárnap, ború, vagy derű, lakodalom, vagy temetés? . . .

A többi műsor: Budapesten Ferencváros—Szeged. A Ferencváros a sérült Sárosi nélkül áll ki. Őszi eredmény 1:0. Hungária—Phöbus. A Hungária ki is kaphat. Őszi eredmény 2:2. Budafok—Budai (őszi eredmény 2:2), Szürketaxi—Elektromos (őszi eredmény 1:1), Győri ETO—Kispest Győrben (őszi eredmény 2:5), Törekvés—Nemzeti (őszi eredmény 0:0).

Debrecenben vasárnap folytatódik Debrecen asztali tenniszbajnoksága a DTE rendezésében a Magoss György tér 9. szám alatt. A ping-pong verseny, amelyen Nyíregyháza legjobbjain kívül a debreceniek indulnak, délelőtt és este is tart.

Ma, vasárnap délelőtt 10 órakor lesz Ferenc József út 41 alatt, a KLASz helyiségében a játékvezető vizsga. Délután 5 órakor ugyancsak ott lesz a Játékvezetők Keleti Alosztálya közgyülése is, este társasvacsora a Gambrinusban.

A DMTE ma, vasárnap tartja közgyülését 10 órakor a Munkás-Otthonban.

A Debreceni Vasutas Sport Club folyó évi február hó 20-án délelőtt 10 órakor tartja évi rendes közgyülését a MÁV műhely nagytermében.

A jövő vasárnapra, február hó 13-ára halasztották el az országos műkoresolyázó bemutatót. Kedvezőtlen időjárás folytán egy héttel később, azaz február 13-án délelőtt féltízórai kezdettel tartják meg a nagyerdei jégpályán a nagy műkoresolyázó bemutatót.

A DEAC atlétáinak és labdarugóinak téli gyakorlási órái hétfőn délután 5—7 óráig és csütörtökön délután 6—8-ig tartatnak meg a DTE Magoss György tér 9. szám alatti tornacsarnokában.

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap: 3—5—7—9 órakor!
„TARZAN FOGSÁGA"
(Johnny Weissmüller.) Megelőzi:
KÉKLŐ BALATON. — HIRADÓ.

Mátkapároknak és újházasoknak
sok szerencsét kívánnak
legolcsóbb beszerzési helyeink:

Fényt és hangulatot ha GULYÁS vesz otthonába.
CSILLÁR-RÁDIÓ SZAKÜZLETÉBŐL VÁSÁROL
PIAC-U. 59. TELEFON: 52-19

NŐIRUHÁK, KABÁTOK
a legolcsóbban kaphatók
GRÓSZ JENŐ
DIVATÁRUHÁZÁBAN. PIAC-UTCA 51.

LEGNAGYOBB
Uridivat és kalapraktár
WERNER
PIAC-U. 70.

KEZTYŰT FŰZŐT
SCHON SÁNDORTÓL
PIAC-U. 14, CSAPÓ-U. SAROK

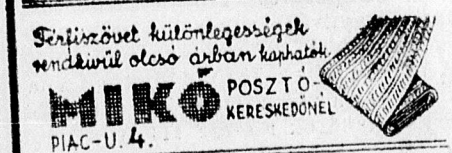
KONYHAEDÉNYEKET
TÓTH GYULÁTÓL
Városházépület

IZLÉSBEN ÉS OLCSÓSÁGBAN
IBOLYA VIRÁGCSARNOK VEZET
KOSSUTH-U. 2. TELEFON: 17-61

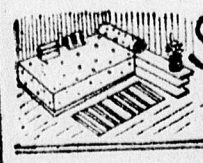
Művészi fényképek
a legmodernebb kivitelben
TÖKÉS ILONA
MŰTERMÉBEN · CSAPÓ-U. 1

Férfiszövet különlegességek
rendkívül olcsó árban kaphatók
MIKÓ POSZTÓKERESKEDÉSÉBEN
PIAC-U. 4.

SZLIUKA ISTVÁN
szikvizgyár
„CSOKONAI" ÁSVÁNYVIZ BIZOMÁNYOS
TELEKI-U. 100. TELEFON: 21-11 SZ.

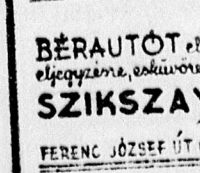
Szántó Zsigmond
kárpitosmester
bútorcsarnoka
Piac-u. 81.

KÖZSZÜKSÉGLETI CIKKEK JÁTÉKOK
Kántor Ernő és Tsa
VÁROSHÁZÉPÜLET

Kézimunka, fonal, cérnáru a legolcsóbb
PIKÓnál
KOSSUTH-U. 4.

BÉRAUTÓT elegáns kocsit
elzegyzésre, esküvőre, keresztelőre
SZIKSZAYTÓL rendelhet.
FERENC JÓZSEF ÚT 60. TELEFON: 12-45

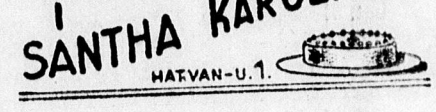
Jótállás
ASZMANN
óriási választékkal

SZÖNYEG, ÁGYTERITŐ,
függöny A LEGOLCSÓBB
HORN REZSŐNÉL
KOSSUTH-U. 19

Gyorsan át szívhez az
ANGOL KIRÁLYNŐ
verset.

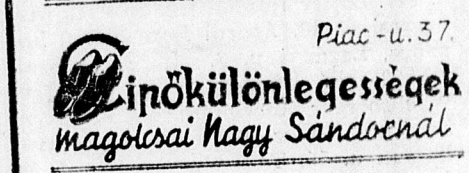
TORTÁKAT
SÁNTHA KÁROLYTÓL
HATVAN-U. 1.

ILLATSZERT
kölnit, pudert,
PAPP LAJOS
illatszertárából
Kossuth-u. 1.

Legízlésesebb manyaszonyi és alkalmi csokrok
RÓZSA VIRÁGCSARNOKBAN
Kossuth-u. 3.

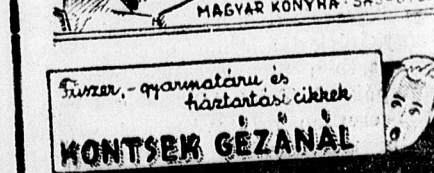
Piac-u. 37.
Ripökülönlegességek
Magolcsai Nagy Sándornál

JEGYGYŰRŰK, JEGYEKSZEREK
legnagyobb választékban
HALÁSZ ékszerésznél

NE FŐZZÖN OTTHON
olcsóbb, ízletesebb a
SZABÓ FÉLE
MAGYAR KONYHA · SAS-UTCA 3.

Fűszer-, gyarmatáru és háztartási cikkek
MONTSEK GÉZÁNÁL

Pénz nélkül boldogság nincs, keresse fel a
KÖLCSÖNÖS SEGÉLYZŐ EGYLETET
KOSSUTH-U. 8

GOMBOT
Mindenhol megtalál
KONTSEK KORNÉL
divatházában
KOSSUTH-U. 1.

Legszebb esküvői
és alkalmi fejszurák
RAMMINGERNÉL
SZENT ANNA-U. 10.

Mint egy nagyarházban, nálunk mindent megtalál.

KÉPES VASÁRNAPJA

A világhírű német autóversenyező, Rosemeyer, kit legutóbb halálos baleset ért

A volt spanyol királyi család tagjai az aszuriai újszülött herceg keresztelőjén.

Mi legyen a fiúból?

A pályakereső ifjuság mai helyzete és jövő kilátásai

Irta: dr Csürös Ferenc ny. közmüvelődési tanácsnok

Mi legyen a fiúból?

Ezer meg ezer magyar család aggódó kérdése ez tizenhét esztendő óta. — Tehát attól az időtől kezdve, hogy a trianoni békediktátum a régi Nagy-Magyarországot széjjelroncsolta.

Az akkor felmerült problémák között talán legégetőbb az egymás után felnövő újabb és újabb nemzedékek elhelyezésének, munkához és keresethez juttatásának ügye.

A családok belső szobájában lefolytatott keserves tanakodásokon kezdve, a sajtón át a parlamentig másfél évtized óta a legtöbbször megvitatott, minden oldalról megbányt-vetett, de a megoldástól még mindig igen távolálló kérdés az: mi legyen a fiúból? Mi történjék az egyre türelmetlenebbül kopogtató új és újabb nemzedékek elhelyezkedésével, munkához juttatásával?

Ezzel a nehéz problémával, helyesebben ennek egy részével kívánok foglalkozni az alábbiakban.

Az összes foglalkozási ágakra kiterjedő vizsgálat nem célom.

A rendkívül szerteágazó kérdéstömkelegből én csupán azt veszem vizsgálat alá, milyen okok közreműködése folytán állott elő a főiskolát végzett diplomás és az érettségit tett ifjúság nagy részének elhelyezkedési lehetetlenülése, mi a helyzet ebben a kérdésben ma, és végül milyen irányban kellene keresni és megtalálni a kibontakozás útját.

Ha ezekre meg tudjuk találni a kielégítő feleletet, akkor ezer, meg ezer család gyötrő kérdésére is megtaláltuk a megoldást, ha nem, akkor ezentúl is nyitott sebkén fog sajogni a kérdés: mi legyen a fiúból?

A régi jó békevilágban nem volt probléma az érettségit tett, vagy éppen diplomás ifjú számára, hogy helyezkedjék el az életben. A középosztályhoz tartozó családok tanácskozásain, mikor a fiú jövőjéről volt szó, legfeljebb arról esett némi vita, hogy melyik életpályán van a családnak olyan tagja, befolyásos nagybácsi, vagy előkelő állású rokon, aki az életnek nekiinduló fiút élete további során előhaladásában támogatni tudja. A nekiindulás nem volt olyan szörnyű akadályverseny, mint manapság.

A középiskolákból és főiskolákból évente kikerülő diplomás rajok megadták az anyagot a természetes utánpótlás számára, amely a különböző életpályákon szükségként mutatkozott. Szükséglet és kínálat körülbelül fedte egymást. Az életbe kikerülő ifjú azonnal megtalálta elhelyezkedését akár az államnál és más körületeknél, mint tisztviselő, akár szabad pályákon, mint ügyvéd, orvos, mérnök, gyógyszerész stb.

Voltak olyan diplomás pályák, melyeknél hiány mutatkozott. A század legelején a tanári, orvosi, papi, katonai pályákon sokszor nem volt annyi jelentkező, mint amennyi elhelyezkedési alkalom kínálkozott.

Az meg éppen állandó panasz volt, hogy a középosztály gyermekei nem foglalják el a hitelélet, kereskedelem és ipar kereteiben kínálva kínálkozó kereseti lehetőségeket, hanem mind a fixumot és nyugdíjat kínáló úgynevezett úri pályák felé tódulnak.

Szép, kiegyensúlyozott, boldog világ volt ez.

Akkor csapott be aztán ebbe a boldogvilágba, mint a mennykő, a világháború kitörése és négy szenvedéses év után az összeomlás, nyomában Trianon.

A trianoni diktátum szörnyű csonkítást végzett a szerencséllen országon.

Nagy-Magyarország 325.411 négyzetkilométer területéből 232.745 négyzetkilométert szakítottak le. Maradt 93.073 négyzetkilométer. Valamivel több, mint az eredeti terület negyedrésze.

20,886.487-et tevő lakosságból lecsatoltak 13,281.966 embert. 10,050.575 színmagyar lakosából idegen impériumok alá tettek át 3,328.360 magyar embert. Csonka-Magyarország összes népessége a legutolsó 1930-as népszámlálás szerint nem volt több, mint 8,688.319 ember, tehát valamivel több, mint harmadrésze az integer Magyarország lakosságának.

A szörnyű csonkítás után a harmadára apadt lakosságú országnak be kellett rendezkednie az új, sokkal szűkösebb viszonyoknak megfelelően. — Hogy ez milyen keserves kiülődás és hány exisztencia pusztulása árán történt, annak beszédes bizonysága sokminden egyéb között ezer meg ezer tisztviselő B-listára helyezése.

Ez a keserves összehúzódási folyamat okozta a csonka állam első tíz esztendejének legtöbb zavarát, nyugtalanságát és társadalmi háborgását.

Nem célom ennek fejtegetése. Az én feladatkörömbe az tartozik, hogy megvizsgáljam, milyen kihatással volt a trianoni csonkítás a felnövő új nemzedékek elhelyezkedési viszonyaira.

Logikus gondolkozással az ember azt várta volna, hogy a harmadára csökkent lakosság diplomát és érettségit tett s elhelyezkedésre váró ifjúsága is a harmadára csökken.

Hát nem ez történt.

Sőt éppen az ellenkezője történt annak, amit józan ésszel várni lehetett volna.

Mikor az 1920-as években az állástalan diplomások egyre jobban homloktérbe nyomuló nehézségei mutatkozni kezdtek, az ország közvéleményében halvány derengés ébredezett, hogy az új berendezkedésbe valami végzetes hiba csúszott be.

Ösztönszerűen kezdte megérezni a magyar társadalom, hogy a diplomás ifjúság aránytalan gyarapodása miatt veszedelem fenyegeti.

A régi Nagy-Magyarország három egyetemmel dolgozott. Az új, harmadára csökkent lakosságú Csonka-Magyarország számára négy egyetem ontja a diplomásokat. A középiskolák zsúfolt osztályai is egyre nagyobb számmal bocsátják szárnyra az érettségizett fiatalság tömegeit. Mi lesz ebből?

Ez a rossz sejtelem tudatossá akkor vált, mikor az egyetemi ifjúság nyugtalansága tüntetésekben tört ki és az állástalan diplomások szörnyű helyzetben levő tömegei egyre harsányabban kezdték hallatni hangjukat.

Az államkormánynak is fel kellett figyelnie a nyugtalanságra. Kezdték kutatni ennek a ránk szakadt szerencsétlenségnek okait. A kutatások eredményre vezettek.

Az 1930-as népszámlálás adatai és az elhelyezkedésre váró ifjúság viszonyait feldolgozó részletkutatások világosságot derítettek az egész kérdésre.

Lássuk hát, mit beszélnek a számok a maguk ellentmondást nem tűrő világosságával?

Első felmerülő kérdés: mi a helyzet a középiskolák tanulótömegeinél?

Ezekből kerül ki leginkább a főiskolák hallgatósága és az alsóbb rendű köz- és magántisztviselői pályák utánpótlása.

Itt eligazít egyrészt az összes középiskolák növendékeinek együttes számában mutatkozó hullámzás.

De még inkább eligazít a sikeres érettségit tett középiskolások számának összehasonlító megállapítása.

A magyarországi középiskolák összes osztályainak egybevont száma volt:

	fiú	leány	összesen
1910-ben	69.176	6.233	75.409
1920-ban	46.062	9.479	55.541
1925-ben	46.177	9.678	55.855
1934-ben	52.157	14.615	66.772

Íme a számok beszéde. A huszas években a középiskolák tanulóinak száma lecsökkent, de korántsem a békeévek egyharmadára. Az 1930-as évek pedig újból erős növekedést mutatnak. Az 1934-ik évi létszám már ugyancsak közeledik a békeévek létszámához s igen valószínű, hogy 1938., 1939. és 1940. években el is éri az 1910-es létszámot.

Vagyis Csonka-Magyarország középiskolai tanuló ifjúsága semmivel sem lesz kevesebb, mint az integer Magyarországé volt, holott az egész lakosság létszáma egyharmadára csökkent.

Az érettségit tett tanulók létszámára nézve a következő adatok állanak rendelkezésemre:

Sikeres érettségi vizsgálatot tettek:

1900—01. tanévben: Gimn. 3002, Reálgimn. —, Reálisk. 506, Leány középisk. —, Felső keresk. 1032, Felső mezőgazd. —, Összesen 4540.

1932—33. tanévben: Gimn. 1420, Reálgimn. 2893, Reálisk. 682, Leány középisk. 1116, Felső keresk. 2104, Felső mezőgazd. 89, Összesen 8304.

Ez a néhány szám azt mutatja, hogy a mai megcsonkított Magyarországnak évente csaknem kétszer annyi érettségit tett ifjúsági tömeg számára kell utat engedni a főiskolákra, kisebb részben pedig kereseti lehetőséget teremteni, mint a századeleji boldog Nagymagyarországnak.

Csaknem ugyanilyen törvényszerűséget mutat az egyetemi és főiskolai hallgatók összes számának összehasonlítását feltüntető táblázat is.

Egyetemi és főiskolai hallgatók együttes száma:

1899—900: Theol 1510, Jog 5536, Orvostud. 667, Bölcs. 1116, Gyógysz. 168, Közgazd —. Műegy 1570, Állatorv. 480, Gazd akad. 719, Egyéb 611, Összesen 12.377.

1932—33-ban: Theol. 1602, Jog 5479 Orvostud. 2191, Bölcs. 2466, Gyógysz. 216, Közgazd. 1184, Műegy. 1077, Állatorv. 283, Gazd. akad. 417, Egyéb 851, Összesen 15.766.

Nyilvánvalóan mutatják az összehasonlítás adatai, hogy a minden erőforrással rendelkező századeleji Magyarország jelentősen kevesebb egyetemi és főiskolai hallgató jövő sorsáról tartozott gondoskodni, mint az erőforrásai nagy részétől megfosztott trianoni csonkaország.

Ha nem is ennyire kétségbeejtő, de azért mégis nagy mértékben gondolkozóba ejtő a kiadott *oklevelek* összehasonlító számadata. Az 1913—14-ben, tehát az utolsó béketanévben kiadott oklevelek száma 3352 volt, az 1932—33. tanévben pedig 3071. Itt sincs megközelítően az arány, aminek lennie kellene, ha a lakosság összlétszámának csökkenését és az erőforrások nagymértékű apadását vesszük figyelembe.

Ennek támogatásául szolgál az a két adat is, hogy míg 1920-ban az egyetemi és főiskolai végzettségű lakosság száma 73.475 volt, addig 1930-ban ez a szám 84.793-ra nőtt, vagyis 15.4 százalékkal emelkedett. Tehát az ezen kategóriába eső egyének száma a trianoni Magyarország első évtizedében is jelentősen emelkedett.

Az tehát kétségtelen, hogy a diplomások és érettségizettek száma olyan aránytalan növekedést mutat, mely mellett veszedelem csak akkor nem állhatna elő, ha az élet pályák befogadóképessége is hasonló arányban növekedett volna.

Hogy állunk már most ezzel a kérdéssel?

Bizony nem valami vigasztalóan.

A múlt század utolsó évtizedeiben az állami üzemek, hitelélet, ipar és kereskedelem hatalmas lendületet mutatnak.

Ez a lendület azonban a mi századunk elején már meglassudott. A köztisztviselői, hitelügyi és kereskedelmi értelmiségi munkahelyek lassanként telitődtek. A mezőgazdaság az értelmiségi munkahelyek szempontjából meg éppen visszaesett. Ennek oka főleg az, hogy a mezőgazdasági nagyüzemek nem fejlődnek, nem fokozzák termelésük intenzitását úgy, ahogy az egyre fokozódó verseny megkövetelné.

Az iparosodás ellenben lendületet mutat. A század első évtizedében 88 százalékkal emelkedett az iparügyi tisztviselők száma.

A trianoni Magyarországban 1920-tól 1930-ig a kereskedelem körébe tartozó tisztviselők száma 22 százalékkal, az ipari tisztviselők száma 68 százalékkal gyarapodott, míg a tulajdonképpeni értelmiség csak 5 százalékkal nőtt.

A háború utáni iparfejlesztési politikának köszönhető, hogy a körébe tartozó kereső tisztviselők száma 28.000-rel nőtt 1920-tól 1930-ig, míg ugyanezen idő alatt a túlzsúfolt közszolgálati és szabadfoglalkozású értelmiségi pályákon 14.000-rel, tehát feleannyival nőtt a kereskedők száma.

Ezekből az adatokból józan ésszel arra lehetne következtetni, hogy úgy a szülőközönség, mint a pályaválasztó ifjúság felhagy a békeévek gyakorlatával és a pályavégzett ifjúság mind nagyobb tömegekben fordul a több kereseti lehetőséget nyujtó hitelügyi, kereskedelmi és ipari pályák felé s nem törekszik többé a teljesen telített köztisztviselői pályákra.

A dolog azonban nem így van.

Erre is világosságot derít egy érdekes statisztikai felvétel, mely azt mutatja be, hogy 1936-ban 5082 sikeres érettségit tett tanuló milyen pályákra készült menni és pedig az egyes pályákra milyen érdemfokozati megoszlással. Sok mindent elárul ez a tabella.*

Az 1936-ban sikeres érettségit tett 5682 tanuló közül:

a) *tudományos pályákra (egyetemre, főiskolára) készült:*

	jeles	jó	elégs.
Hittudományi szakra	90	136	164
Jogi tanulmányokra	150	263	438
Orvosnak	108	110	80
Bölcsészeti szakra	219	138	67
Gyógyszerésznek	17	30	36
Mérnöknek	98	122	76
Közgazdasági egyetemre	20	28	21
Állatorvosnak	3	17	38
Gazdasági akadémiára	7	22	81
Katonai főiskolára	86	129	135
Külföldi főiskolára	10	28	32

b) *tovább tanul szakiskolákban:*

Tanító (-nő) képzőben	10	17	36
Gazd. szakisk.	3	3	13
Ipari szakisk.	2	14	16
Egyéb szakisk.	19	32	58
Egyéb szaktanf.	33	58	42

c) *kereső pályára lép:*

Mezőgazdasághoz	1	4	13
Ipari pályára	5	23	83
Közlekedésügyhöz	6	29	166
Kereskedelmi pályára	17	31	104
Alsóbb tisztviselőnek	2	16	126
Még nem határozott	19	40	137
Egyéb	2	10	17

d) *egyéb foglalkozást választ:*

Katonai szolg.	—	1	21
Külföldre megy	13	24	44
Otthon marad	52	84	124
Még nem határozott	27	51	206
Összesen:	1050	1537	2495
	(20.7%)	(30.2%)	(49.1%)

Ez a tabella azon bevallások után készült, melyeket az érettségi alkalmával tettek a tanulók. Tehát csupán a szándékot, óhajt fejezték ki, hogy az illető melyik pályán óhajt elhelyezkedni. Sok esetben bizony a kegyetlen valóság messze elsodorta máshová a szegény érettségit tett fiatal embert. — Egészen máshová, mint amely cél felé oly szép reményekkel nekiindult az érettségi bizonyítvánnyal zsebében.

A mi szempontunknak azonban teljesen megfelel a tabella. Sőt nagyon is beszédes.

A számok azt mutatják, hogy a szülőközönség és a pályaválasztó ifjúság mitsem akar tudni arról, hogy közben egy világháború, összeomlás és rettentő országcsonkítás is volt. Megmaradt azon a nyomon, teljesen azon világszemléletben, mint amelyben a világháború előtt volt.

(Folytatása jövő vasárnapi

* A táblázat Jánki Gyula: A középiskolákban érettségizett tanulók pályaválasztása 1936-ban című tanulmányából van véve. (Magy. Statiszt. Szemle 1937.)

Jegyzőkönyv

arról, hogy

SZERENCSÉTLEN SZERENCSE

is van, amint azt egyik temesvári lapból olvasom. Évekkel ezelőtt Schvartz Sámuel ügynököt elütötte a vonat és ennek következtében a lábát levágták. Beperelte a román vasutakat, de míg a pör folyt, a szerencsétlen ember meghalt, mégpedig azért, mert elkeseredésében öngyilkos lett. Két hónap múlva meghalt bánatában a felesége. Aztán váratlanul elhunyt a pört tovább vivő ügyvéd is. Mindez tizenhárom esztendővel ezelőtt történt. Egyetlen hat éves leányka maradt akkor életben a családból. A napokban értesítést kapott az eladóvá serdült leány, hogy a törvényszék megítélte az annak idején indított kártérítési pörből kifolyólag a követelt százezer leit és a tizenhárom éve húzódó időre szóló kilencvenezer lei kamatot. A leány és a gyámja fel is vették már az igen tekintélyes összeget.

Olyan mint valami tündérmese, ahol a szomorúságot öröm követi...

arról, hogy

AZ EMBERI AGY

még csak igen ifjúkorát éli, amint egyik híres angol tudós megállapította. Mindaz, amit elért eddig az emberiség, csak a kezdetek kezdetét jelenti, mert szédületes fejlődési lehetőségek várnak az emberi agy, illetve elme alkotó, termelő kedvéből. Mese beszéd az, hogy fáradt a mai ember agya, hiszen hovatovább mindig több és több titok nyilik fel s több és több tudással halad előre. Évezredek kellenek azonban ahhoz, hogy a fejlődés még szebb, még nagyobb csodákat adjon, mert sokkal, de sokkal többre képes az agy, mint merni hinnénk...

Milyen jó ilyenkor tudni, hogy emberek vagyunk!...

arról, hogy

AZ EBŰL JÖTT VAGYON,

cbül megy el, amit ezt tisztán mutatja az a bizonyos, sokat hányatott sorsú görög, aki az utóbbi esztendőkben a legfélelmesebb fegyverügynökként volt ismeretes a világ előtt. Sir Zaharoff milliókat harácsolt össze fegyver sibolással és más hasonló »erkölcsi« jelentőségű üzletekkel és mikor meghalt, az örökösök légiója kezdett harcot, hogy megkaparintsák a nagy vagyont. Sajnálatosan semmit se találtak azonban, mert mint most kisült, az öreg, a minden hájjal megkent vagyongyűjtő örök rettegésben élt, félt, hogy elveszti a pénzét a titkos sibolásokkal, idegen nevek alatt más, más országokba helyezte el a temérdek pénzt és ma semmi, de semmi se árulja el, hogy hol fekszenek a milliók...

arról, hogy

HADIFOGLYOK

két évtized után is jönnek, egyre jönnek a távoli messzeségekből haza. Tizennyolc, húsz, huszonkét esztendők után jelentkeznek ezek a szegény szerencsétlenek, akik elmentek ifjú szívvel és hazajönnek most fehérhajú aggastyánonként. Mennyi kín, s milyen temérdek szenvedés van mögöttük. Nincs hét, hogy ne jönne valaki haza, hogy új és új név ne bukkanna fel Szibériából. A jelek szerint míg ez a nemzedék él, mindig számithatunk arra, hogy jönnek, jönnek az eltünt, halottnak nyilvánított egykori fiatalok, akik alázattal, beletörődő fájdalommal és csendes, megbékélt emberi érzéssel itthon akarnak még néhány esztendőket végigjárni a temető felé.

Van, óh, van nekünk, mai nemzedéknek miről gondolkozni, miről beszélni, sopánkodni, ha a mai időket nézzük...

arról, hogy

KEDÉLYES BETÖRŐ IS VAN,

amilyen pl. a Sing Sing fegyház egyik díszmadara, aki többrendbeli gazságért ült ott. Unalmában szóba elegyedett az egyik börtönőrrel, akivel jó amerikai szokás szerint fogadott, hogy ha kell, ő bizony itt a hírhedt Sing Singben is elkövet betörést. A beszédet tett követte, mert az egyik reggel a fegyház igazgatója rémülten azt látta meg, hogy a hivatali helyiség kasszáját megfurták, a fegyencek kartotékját gyökeresen megsemmisítették. A megfurt kasszában egy nyugtát találtak, melyben a »derék« rab igazolja, hogy fogadalmához híven ime, a betörést annak rendje és módja szerint elvégezte, egyetlen dollárt eme nyugta ellenében elvitt, de elvihette volna azt a néhány ezret is, melyet itt talált, amin ki is szabadulhatott volna, de őt csupán az érdekelte, hogy a fogadást a börtönőrrel szemben megnyerje...

Nyert az ipse, de a börtönőr az igazgatóval együtt repült is nyomban, míg a fogolyra, bár szimpatikusan állotta a fogadás feltételeit, nehéz láncokat raktak...

arról, hogy

A BÉLYEG

mi minden kellemetlenségnek lehet a közvetlen felidézője. Tudvalévő, hogy sehol a világon úgy nem használják ki a bélyegekben rejlő varázserőt, mint Romániában. Mindenre bélyeget kell ragasztani. Mert ha a román állam repülőparkot akar teremteni, akkor bélyeget bocsát ki. Ha egyetemet létesit, akkor kultúrbélyeget teremt. Ha utat épit, bélyeget hoz. No, nem csak olyan bélyeget, amit tessék, lássék, aki akar megvásárolhat. Dehogy. Ott bélyeg van a kirakaton, a plakáton, a pékhez vitt kenyeren, kölniviz üvegén, a fésün, a mozijegyen, színházjegyen, a cirkuszjegyen, autóbuszjegyen és a Jóisten a megmondhatója, hogy mi mindenen még. Mert ahol nincs, ott mindjárt büntetnek. Teméntelen összeget szednek, harácsolnak igy össze. Most a rádium megszerzésére csináltak új bélyeg rendeletet. — Sok millióra van szükség, majd ezeket a felesleges bélyegeken megszerzik...

Persze, nyugat Európa kérdezhetné, hogy akkor miért szedik a rendes adókat, illetékeket, kivetett ezer és százféle járandóságokat, ha valamit aztán valóban venni is akarnak, új adót vetnek ki, de bélyeg alakjában?...

Ez kérdezni lehet, de feleletet nem feltétlenül kell reá várni...

arról, hogy

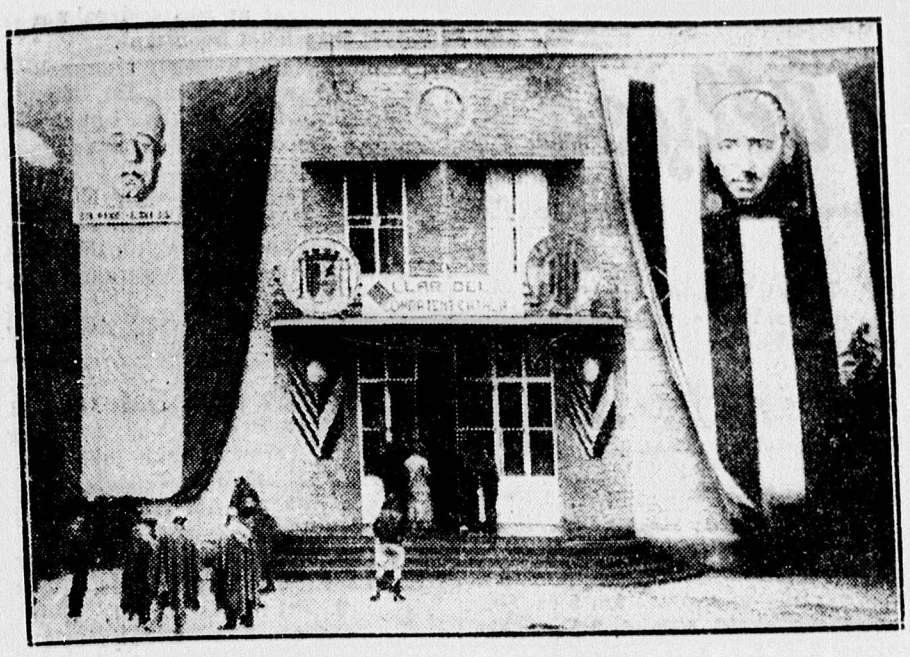
EVANGÉLIZÁTORNAK

lenni nem is olyan rossz mesterség, ha az ember ügyesen meg akarja ismerni a világot. Ingyen utazni, szórakozni, világot látni, hírt, nevet, dicsőséget szerezni, önreklámot csinálni, ma is a legegyszerűbb, mert egyenesen és kizárólagosan erre várnak a megértésre szomjas lelkek. Olyan tömegekben, hogy egyszerűen megostromolják a templomot, ha egy egy ilyen evangélizátor beszél. — Csak úgy égnek a megtérési vágytól, szomjasok az igére, a megtérést adó malasztra...

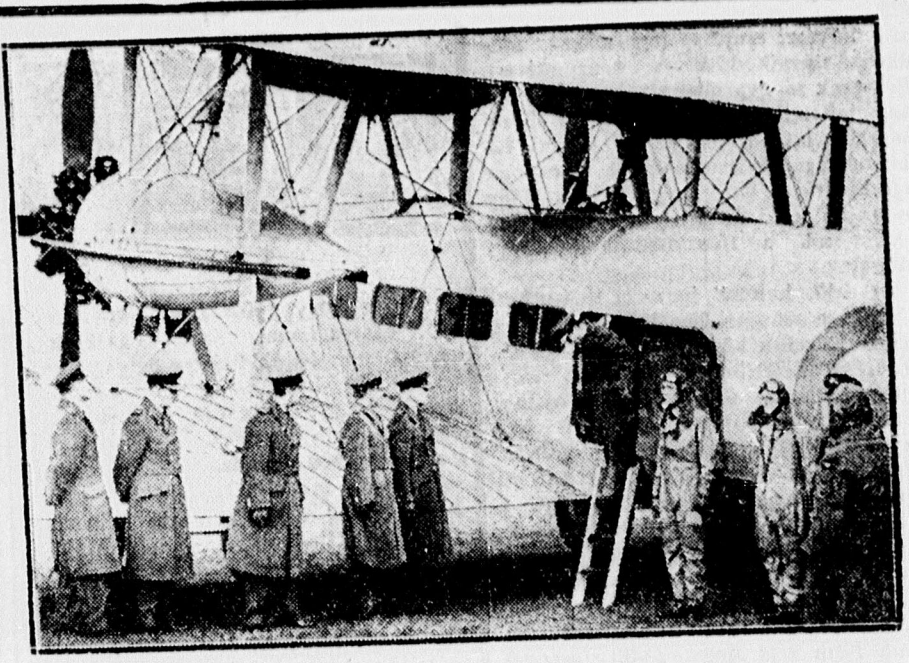
Ha aztán az evangélizátor tova állott, már ismét lehet helyet kapni a templomban, már nem annyira szomjasak, éhesek az igére, ha mindjárt a világ, pl. a magyar világ legkitűnőbb püspöke hitszónoka jönne is el a kedvükért térítő és felvilágositó munkára...

Mindig az a jó, ami a másé. — A miénk?... Hát igen az is jó, de annak felfogására, értékelésére különleges műveltség és lelki felkészültség is kellene; sajnos, ebből azonban legkevesebb van!...

Jegyzi: sz. r. i.

A gyakran bombázott Madridban új épületet is emelnek. — Ez az épület katonai üdülő, mely most nyilt meg.

Az angol király repülőgépen érkezett a pilóta-kadétok inspiciálására.

Az amerikai elemi iskola-igazgatónő propanandát csinál Debrecennek Ohióban

Sok amerikai jön át ezévben Debrecenbe.

Az elmult év juliusának egy forró délutánján szállodai szobámban izzadtam, amikor telefonon a hallba hívtak le.

— Angolul beszélő amerikai hölgy keresi a szerkesztő urat — — mondják be a telefonba.

Nem tudom elképzelni ki kereshet, mert ezekben a napokban nem vártam angolul beszélő vendéget a tengerentulról.

Amikor leértem, nagyon csinos, mosolygós arcú, kékszemű szőke leány állt elém.

— Pallay Mariska vagyok Yuongstown, Ohióból mutatkozik be angol nyelven.

Mikor a nevét hallottam, már mindent tudtam. Borsy Kerekes György, a hatalmas Amerikai Magyor Református Egyesület szervező főtitkára már régebben értesített Miss Pallay jöveteléről.

Miss Pallay Mary Youngstowni, Ohioban elemi iskolai igazgatónő. Amerikában született, rokonai nem élnek magyar földön. Bizony alig beszélt magyarul.

Azért jött át Magyarországba, annak is Debrecen városába a nyári egyetemre, hogy megtanuljon jól magyarul és viszatérve Amerikába: apostol legyen szülei hazájának.

Azért keresett fel, hogy Pesten kalauzoljam és aztán Debrecenben legyek segítségére az elhelyezkedésnél.

Mindkét feladatnak megfeleltem. Pestből megmutattam neki annyit, amennyit a rendelkezésre álló idő alatt megmutathattam és Debrecenben is segítségére voltam amennyire az módomban állt.

Egy héttel előbb utazott le Debrecenbe, mint a nyári egyetem többi növendékei, hogy addig is, míg a tanfolyam hivatalosan is megnyilt, tanulhasson magyarul.

Pallay Mariska komolyan akart tanulni ha már átjött az oceánon a nyári egyetemi tanfolyamra.

De nemcsak a tanfolyamon tanult, hanem nyitott szemmel járt mindenfelé, magába akart szivni ennek az országnak a levegőjéből, kulturájából annyit, amennyit csak a rendelkezésre álló rövid idő alatt lehetett.

Komolyan tanult Debrecenben: munkájának az a magyar nyelvmesteri diploma az eredménye, melyet a záró ünnepélyen kapott. Az első amerikai magyar második nemzedékbeli, aki ilyent szerzett.

Pallay Mariska nagy szorgalmát, fajtája iránti szeretetét, rajongását a debreceni magyar nők is megjutalmazták. A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége gyönyörű magyar diszruhával lepte meg, ami örömet szerzett a derék amerikai magyar leánynak.

Pallay Mariska ebben a díszruhában mondta el Debrecenben az évzáró köszönő beszédét.

*

A szép magyarországi napok hamar elröppentek és Pallay Mariskát hivatása augusztus végén visszaszólította a tengerentulra. Youngstowban várta iskolája tanulóinak nagy serege.

Bánatosan utazott el Magyarországból, melyet most ismert meg és amelyet nagyon szivébe zárt.

Amerre járt, kelt ebben az országban mindenről jegyzetet készített. Arra készült, ha visszatér Amerikába előadásokat fog tartani Magyarországról, arról a szörnyűségről, ami velünk történt Trianonban.

Ma kaptam Pallay Mariskától levelet. Tele nostalgiával — az »óhaza« iránt, melyet egy évvel ezelőtt még nem ismert.

Igy ír levelében:

— Visszavagyok munkában, melyet szeretek és boldog vagyok. De tudom, hogy boldogságom forrása a nyár, a boldog hetek, melyeket Magyarországon töltöttem, Debrecen, ahol annyi nagyszerű emberrel volt szerencsém megismerkedni. Higyje el, hiányzik nekem Magyarország. Tudom, hogy boldogság a vágyam, de én úgy szeretnék mennél előbb visszamenni oda. Nem érdekes tudja, itt menynyi látni valóm van még és én mégis odavágyom vissza. És viszszamegyek, amint pénzem lesz újra útra.

— Mióta visszajöttem, mindent megteszek, amit csak tudok az itteni nép felvilágosítására arról a borzalomról, ami Magyarországgal történt Trianonban. Angol cikksorzatot irok utamról a yungstowni magyar ujságban, hogy az itt született nemzedék, mely már magyarul nem olvas, irásaim nyomán ismerje meg azt az országot, ahonnan szüleink származnak. Szabadelőadásokat tartok, ahol csak tudok. Eddig már tartottam a Lengyel Művész Clubban, Youngstowni Tanítók és Szülők Szövetségében, Cserkész Leányok és elő van jegyezve a következő hónapokra is egy sereg előadás.

— Előadásaimon mindig azt a gyönyörű magyar díszruhát viselem, amellyel a debreceni magyar nők megajándékoztak.

Igy kivánom én megháláni a debreceni nyári egyetem vezetőségének Magyarországnak azt, amit én ott kaptam.

— Nagyon sokat gondolok Magyarországra. Szeretnék mennél előbb visszajönni. Szeretem azt az országot szivem egész melegével. És szeretném, ha minden Amerikában született magyar gyermeknek alkalma lenne megismerni a szülőhazát, hogy büszkék lennének származásukra. Megismernék a magyar kulturát, a magyar művészetet és látnák, hogy nem utolsó nemzet az, amelyből származunk.«

*

Igy ír Pallay Mariska! Youngstown, Ohio állambeli elemi iskolai igazgatónő, aki a debreceni nyári egyetemen keresztül ismerkedett meg annak az országnak kulturájával, melyből szülei származnak.

De így írnak az Amerikában született és ide látogatóba átjött amerikai magyar fiúk és lányok.

*

Az idei nyári egyetemi előadásokat egy csapat amerikai magyar másodiknemzedékbeli fiú és lány fogja hallgatni. Az amerikai Magyar Református Egyesület már szervezi az amerikai magyar fiatalokat, akiket áthoz a debreceni egyetem 1938. évi tanfolyamára.

És akik visszatérve szülőházajukba épen olyan aposolai lesznek majd a szent magyar ügynek, mint Pallay Mariska Youngstown, Ohioban.

Fáy Fisher Andor

Legújabb divat a lóhere kalap.

A fényképész elárulta magát. A hölgy szemüvegében meglátszik az alakja.

A magyar szellem vándorútja

KOSSUTH, A NÉPJOGOK APOSTOLA.

Szellemi életünk a negyvenes években tágul ki teljesen. Rendi korlátaink leomlanak; az egész lakosság egyenjogú polgárrá válik. Fényes példa ez a Duna-medence népeinek. Akkora erőt szabadít föl, hogy nálunk magától helyreáll a Mohács óta széttépett ország egysége. Ennek az alkotó korszaknak Kossuth az állandó lendítője és betetőzője.

Széchenyi önemésztő romantikus alkatával szemben ő a magabiztos kiegyensúlyozott realitás. Kezdettől érzi Ausztria hanyatlását. Cenzúra nélkül terjeszteni meri az Országgyülési és Törvényhatósági Tudósításokban a megújhódás érveit. Fogsága csak népszerűségét sokszorozza meg anélkül, hogy elbátortalanítaná. A kormány azt reméli, ha engedélyt ad neki a Pesti Hirlapra, majd a nyilvános ellenőrzés megfékezi. De Kossuth a sorok közt is tüzel.

Látja, hogy az új Magyarország csak alulról építhető föl. Széchenyi társadalmi mozgalmát politikaiva teszi. Alaptételei világosak s a toll és a

szó művészi erejével fogalmazza meg őket. Az uralkodó-házra nem számít. Nemcsak magyarellenesnek érzi, hanem tehetetlennek is. A főurak zömében sem lát hajlandóságot céljaink támogatására. A nemességnek is csupán egy hivatása van még hátra: hogy mondjon le kiváltságairól s álljon élére, ha tud, a fölszabadult jobbágyságnak.

Az idő hamar igazolta Kossuthot. A gyönge császári ház lázadást szított nemzetiségeink közt, — az önmaga által szentesített törvények ellen. Kossuthra kongó államkincstárt bízták, remélve, hogy pár hét mulva ő lesz az ország legnépszerűtlenebb embere. Csakhogy az új pénzügyminiszter nem furfangos adónemekkel teremtett a magyar jegybanknak fedezetet. Kiáltványban hívta föl az országot önkéntes adakozásra, s az volt boldog, aki többet adhatott.

Hadsereget is a szó varázsával teremt. Nem igaz, hogy csak a szenvedélyre hat. A legjózanabb magyar, az alföldi paraszt gyül táborába. A szabadságharc, a népi erő világraszóló csodája: főkép Kossuth érdeme. Az államférfiak magára hagyják, még Eötvös és Deák is. Csak az írók tartanak ki mellette; Vörösmarty, Arany, Petőfi, Jókai, Jósika Debrecenbe is követi. Középeurópa a mi példánkon tanulja meg, mire képes az őszinte demokrácia. Ha újkori történelmünkben büszkék lehetünk valamire, elsősorban a szabadságharc az. Annál inkább, mert nem terror vitte végbe, hanem a gondolat, a szó hatalma.

KOSSUTH SZÁMÜZETÉSBEN.

Ausztria csak a cár félelmetes túlerejével tiporja le a magyarságot. Világosnál az osztrák tekintély bukik el. Kossuth dicsfénnyel áll a világ vezető népei elé. A hideg angol és amerikai lelkesedik érte legjobban. Ezt a rajongást mindkét állam vezető szellemei szítják. A kis magyar nép számüzött kormányzója koldusan, elhagyottan is: világtényező. Ösztönösen érzi a néplélek kisugárzását. Mestere a tömeglélektannak.

Kívülről még jobban látja, amit itthon is érzett, — a Habsburg-birodalom kilátástalan sorsát. Azt akarja, függetlenítsük magunkat Ausztriától, míg lehet, különben vele pusztulunk. Számüzetése óta is minden lépése új csapás az uralkodó-házra. A fiatal császár a krimi háború alatt kénytelen vállalni a cárral szemben a hálátlanság vádját, mert fél, hogy mögötte lángba borul Magyarország. Az olasz és porosz ellen csatát veszít, területe összezsugorodik.

Közben Kossuth új életformát keres számunkra, a népi önrendelkezés elve alapján. Kidolgozza a dunai konföderáció tervét. De a magyarságnak már nincs ereje végigjárni ezt az új utat. Nemcsak vérveszteségünk az oka ennek, maga Kossuth is hibás. Amint öregszik, egyre inkább kirderül, hogy amilyen nagyszerüen ismeri a tömegek lelkét ép oly kevés az egyént. Rosszul választja bizalmasait, ez is magyarázza, nemcsak a megalkuvás, hogy legjava kortársai elriadnak tőle.

Csak a nép rajong érte: »Kossuth apánk«-ért változatlanul, tévedhetetlen magyar ösztönnel. Világos céljaival, óriási eredményeivel meg is érdemli ezt. Cikkein, beszédein, könyvein át világra szóló lélek sugárzik költői fénnyel, gyökeres népi erővel.

Juhász Géza.

Gondos testvér

Egy úr észreveszi, hogy egy nagyobbacska gyerek halad át a kocsiúton, miközben elbámészkodik úgy, hogy a gondjaira bízott kisebbik gyereket majdnem elgázolja a villamos.

Haragosan rászól:

Látod, most majdnem elgázolta a villamos az öcsédet.

A gyerek vállat von:

— Annyi baj- legyen, ez egy iker gyerek. Odahaza van még egy egészen ilyen.

Bélyeg

Rovatvezető: Nógrády Pál

Mit és hogy gyüjtsünk. Mindenekelőtt összes ismerőseinket, akik nem tanusítanak érdeklődést a bélyeg iránt, megkérjük, hogy beérkező leveleikről a bélyeget gyüjtsék össze. Ha ez és a saját leveleinken levő, összeszaporodott 100—200 darabra akkor leáztatjuk. Ügyeljünk a bélyegek kivágására, hogy az meg ne sérüljön, mert ha csak egy fogazat is hiányzik, már értéktelenné válik.

A kivagdalt bélyegeket forró vízben áztatjuk 4—5 percig. A vízbe egy kis konyhasót teszünk, esetleg a vizet ismételjük, hogy a bélyegen levő ragasztóanyag teljesen leázzon. Azután egyenként leszedve itatóspapirra rakjuk, a képes oldalával lefelé fordítva, de itatóspapir hiányában ujságpapir is megfelel.

Ha megszárad osztályozzuk. Minden értéket és fajtát külön-külön teszünk, utána boritékokba rakjuk értékenként. Ha külföldi is van, azt országonként egy-egy boritékba.

(A jövő vasárnap folytatjuk.)

Ma jelenik meg a fenti német 6 pf-es emlékbélyeg Kolb Lajos tanár (Lipcse) rajza.

A 12 pf-es hivatalos bélyeg az egyesített német posta és Danzig részére jelenik meg. Klein Richard tanár rajza (München).

—o—

Híres emberek nyilatkozata a bélyeggyüjtésről. V. György angol király: A bélyegek tanulmányozása a legnagyobb szórakozás életemben. — Slezák Leó: Sok kellemes órát köszönhetek bélyegeimnek. Amikor kimerítő foglalkozásom után kis időre megszabadulok és leülök kedves bélyegeimhez, elfelejtek minden fáradságot és időt. A legnagyobb örömem a gyüjtésben, ha lapot, lap után tudok kiegészíteni és egy csunya példányt egy széppel pótolni.

—o—

Hamisitott bélyegek muzeuma. A napokban nyitotta meg Harmer londoni bélyegkereskedő cég 50 éven keresztül összegyüjtött hamisított bélyegeit. — A hatalmas hamisított bélyeganyag rendkívül bő tanulmány a gyüjtők részére. Minden hamisítvány mellett ott van a magyarázat, hogy lehet a hamisítottat a valóditól megkülönböztetni. Itt látható milyen hatalmas munkát fejtenek ki a bélyeghamisítók, milyen ügyességgel dolgoznak, úgy hogy számtalan bélyeget alig lehet a valóditól megkülönböztetni, olyan jól sikerültek. Mindezt a londoni philatelisták, minden belépődíj nélkül megnézhetik.

—o—

Az aranybányák országa nem tud aranynyomású bélyeget forgalomba hozni. 1936 novemberében megjelent Délafrikában egy 1½ d. bélyeg zöld színben, a háttérben aranynyomású modern épületekkel. Angol lapok hozzák, hogy ezt a bélyeget már nem nyomják, mert az aranynyomás túl drága.

—o—

Bélyegkiállitás: Prága VI. 26—VII. 4-ig. Felvilágositást nyujt „Praga" Praha XII.

—o—

Fogház bélyegcsalásért. Nemrég folytatta le a luzerni törvényszék Szekula Géza svájci bélyegkereskedő ellen beadott csalási pert és 14 hónapi fogházra itélte. Az ügy a fellebbviteli bíróság elé került, ahol minden esetben bizonyitva lett a szándékos csalás, habár Szekula védekezésére felhozta, hogy ő nem volt tudatában annak, hogy hamisitványokat vett. Több bélyeggyüjtő egyesület és kereskedő, kik a bizonyitást ellene lefolytatták sorozatosan elkövetett csalásokat tudtak felmutatni s igy a 14 hónapi fogházat 18 hónapra emelték fel.

—o—

Csehszlovákiában ez évben a következő ujdonságok jelennek meg. Masaryk emlékblock 3+3 K. Márc 7. Sokol-Télisportjátékok 50 h, 1 K, 1.20 K. A 10-ik Sokol Kongresszus emlékére 50 h, és 1 K. Legion bélyeg 50 h, 1 K, 2 K. Csehszlovákia 20 éves fennállására Byshrad és Hradsin ára 5 ck. emléksorozat. 20, 50, 60 h, 1, 2 K. Uj kis entente 2 és 2.50 K.

—o—

Ujdonságok. Finnország. Vörőskereszt sorozat: 50+5 p. zöld (Aukusti Makimesta). — 1½+15 p. barna—fekete (Rob. Isidor Orn). 2 M+20 p. barna—vörös (Edward Bergenheim). 3½+35 p. kék (báró Johann Mauritz Nordenstam). — Olaszország: Juniusban Marconi emlékbélyeg 20.50 c. és 1.25 L. — Lettország: Még e hónapban egy blockot bocsájt ki. — Monaco: Az 5 és 10 c.-es új szin és cimerrajzzal jelenik meg. — Norvégia: A kiárusitott Nordkap emlék 30+25 öre újabb rajzzal fog megjelenni.

—o—

Keresek cserébe mindenfajta magyar bélyeget, tömeget, jobb magyart és Debrecenit, portót és most forgalomban levőt. Adok érte jobb külföldit, Önémet, Skandináv államok, Finn emlék és jobb tengerentúlit. Kedd és péntek d. u. 5—6 óra közt Szent Anna u. 3. üzletben. Laphivásra felkeresem az esti órákban. Értesitést a szerkesztőségbe kérek.

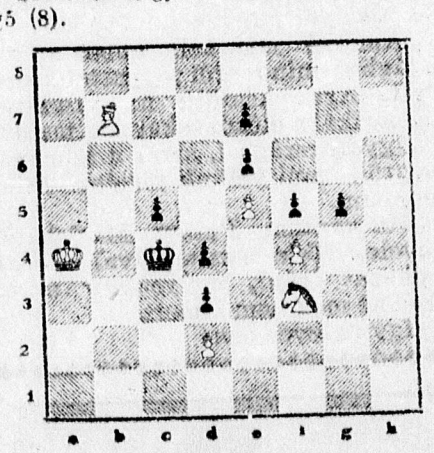
SAKK

28. SZ. SAKKFELADVÁNY

Ernst J.-től.

(„Deutsches Wochenschach" 1906.)

Sötét: Kc4, gy: c5, d4, d3, e7, e6, f5, g5 (8).

Világos: Ka4, Fb7, Hf3, gy: d2, e5, f4 (6).

Világos indul és a 4-ik lépésben mattot ad.

26. SZÁMU JÁTSZMA

Vezéresel.

(Nimzovits-változat.)

Világos: B. H. Wood; sötét: E. Eliskases. Játszották: Birminghamban, 1937-ben.

1. d4, Hf6. 2. c4, e6. 3. Hc3, Fb4. 4. Vb3 (I.), c5 (II.). 5. Hf3, Hc6. 6. e3 (III.), 0—0. 7. Fd2? (IV.), d5! 8. dxc5, Fxc5. 9. cxd5, exd5. 10 Hcb5 (V.), a6! 11. Hbd4, Hcxd4. 12. Hfxd4, Fxd4! 13. exd4, Bfe8†? (VI.). 14. Fe3, Hfe4. 15. Fd3! Va5†! 16. Ke2! Fd7. 17. f3? (VII.), Fa!. 18. Va3, b5!! 19. Fxe4 (VIII.), b4. 20. Fd2 (nincs más!), dxe4. 21. Fxb4, exf3†. 22. Kxf3, Fc6†! 23. Kf2, Vf5†. 24. Kg3, Vg5†. Világos feladta. — A szépséghibákat az éles és izgalmas birokért meg lehet bocsátani.

(I.) Erélyes lépés, mely szemmeltartja a „b7" és „d5" pontokat, támadja az agresszív futót s figyelemmel a lehetséges cserére, kerüli a „c" vonalon előálló dupla gyalogot.

(II.) Divatosabb, — de jobb is, — 4.... Hc6 (Zürichi-változat). 5. Hf3. 0—0. 6. a3, Fxc3†. 7. Vxc3, d6. Az itt elágazó folytatásokból a fontosabbakat kiemeljük:

A) 8. e3, a5?! 9. dxe5, dxe5. 10. Hxe5, HxH. 11. VxH, Be8. 12. Ve3, — jobb 12. Vf4! — He5 =.

B) 8. b4, e5. 9. dxe5, Hxe5? 10. HxH, dxH. 11. Vxe5, Be8. 12. Vb2! és világos jobban áll. Természetesen jobb 9.... He4! 10. Vb2! stb. (10. Ve3? f5!)

C) 8. g3, e5. 9. d5, He7. 10. Fg2, He4! és f5 =.

(III.) Erősen számításba jön 6. dxc5, Fxc5! 7. Fg5, h6. 8. Fxf6, Vxf6. 9. He4, Fb4†. 10. Vxb4, Hxb4. 11. Hxf6†, gxf6 =. Dr. Aljechin—Boguljobov első meccsjátszmája 1935; — vagy Capablanca után 6.... Va5. 7. Fd2, Vxc5. 8. a3, Fxc3. 9. Fxc3. Ha5! stb. — Gyengébb 6.... He4. 7. Fd2, Hxc5! 8. Vc2, 0—0. 9. a3, Fxc3. 10. Fxc3, f5. 11. b4, He4. 12. Fb2! b6. 13. g3 miatt látható előnnyel világosnak, — vagy: 7.... Hxd2. 8. Hxd2, f5. 9. g3! stb.

(IV.) Erőtlen lépés, melyet Eliskases ügyesen kiaknáz. A kitünő 7. Fe2! önként kinálkozott.

(V.) Elfogadható lépést nehéz találni. 10. Fe2-re, d4! 11. exd, Hxd4. 12. Hxd4, Fxd4 után világos nem sáncolhat, mert 13 0—0, után Fxf2†, kapcsolatban Vxd2-vel gyalogot nyer. Ime a könnyü hetedik lépés súlyos konzekvenciái.

(VI.) Eliskases is gyengélkedik. 13..., He4! 14. Fe3, Va5† energia és időtakarítás.

(VII.) Gavalléros gesztus, mely a 17. Bhc1! és Kf1! után kinálkozó lehetőségeket elajándékozza és elegánsan — veszít.

(VIII.) 19. fxe4 sem édeni. Sötét menthetetlenül elveszett. A befejezés csinos és tanulságos.

Ambrus Sándor.

SAKKHIREK

A Munkásotthon házi bajnoki versenyét Nagy Endre nyerte pontveszteség nélkül Altmann Sándor és Csordás Ferenc előtt.

Brilla Sándor, a jónevü debreceni versenyző veretlenül nyerte meg a Wiener Schachzeitung Meistergruppe 28 levelezési versenyét.

A Nemzeti Egység Pártja debreceni csoportja február első felében meghivásos sakkversenyt rendez, melyen több ismert debreceni játékos is részt vesz.

NYERTESEK:

Lapunk 1937 január 16-iki számában megjelent 26. számú sakkfeladvány kulcslépése: **Heg4!** volt. E héten a következők részesültek jutalomban: **1 színházjegyet nyert:** Dr. Ladányi János, MÁV fogalmazó. **1 kötet könyvet nyert:** Pincés János, Csapó u. 6. **1 mozijegyet nyert:** Veress József, Nyil u. 62. sz. — **A színház- és mozijegyet kérjük hétfőn délután 3—6 óra között átvenni a kiadóhivatalban, mivel azok kizárólag csak a hétfői előadásokra érvényesek.**

Tudnivalók: A megfejtés igazolására elegendő a világos első lépésének, az u. n. „kulcslépés"-nek beküldése. A boritékra feltünő betükkel ráirandó: SAKK. — **Beadási határidő péntek este 6 óra.** A megfejtéseket lapunk címere kell beküldeni, vagy bedobni a kiadóhivatal levelesládájába. A pályázók között e héten három dijat osztunk ki. **Dijaink: 1 színházjegy, 1 mozijegy és 1 kötet könyv. Szelvényt mellékelni kötelező!**

26. SZÁMU SAKKSZELVÉNY.

Név: .....

Pontos cím: .....

Kulcslépés: .....

Uj divatőrület. Kis fejdiszek estélyi ruhához.

Rövid bajonettekkel szerelték fel az angol gyalogságot. A képen az első katona a régi bajonettel, a második az új rövid bajonettel látható.

Debreceni rajzoló érdekes tervet dolgozott ki a munkanélküliség leküzdésére

Kató Antal debreceni lakos, a dohánygyár rajzolója rendkívül érdekes tervet dolgozott ki a közelmultban. elnöknek.

A tervezet nem kisebb problémát ölel fel, mint a munkanélküliség súlyos kérdésének megoldását. Ez a terv érdekes, bár egyelőre még csak elmélet s éppen ezért alább ismertetjük:

— Naponta tesszük fel a kérdést, hogy miért nincsen munka, amikor az emberi társadalomban általános a szükséglet és a nincstelenség. Tehát nem azért nem vesznek az emberek ipari termékeket, mintha nem volna rá szükségük, hanem mert nincsen rá pénzük. És ez az általános pénzhiány bénít meg ipart és kereskedelmet egyaránt. Tehát a munkanélküliség megoldásánál olyan általános konjunktúrára van szükség, amely az egész gazdasági vérkeringést meg tudja mozditani és főleg jelentős pénzmennyiséget visz bele az ipari és gazdasági életbe. Az általánosan leromlott viszonyokat nem lehet egy csapásra megváltoztatni, de a súlyos inséges helyzet megkívánja, hogy rövidesen olyan generális intézkedés történjen, amely új irányt kell, hogy szabjon iparunk fejlődésének. A munkanélküliség megszüntetése céljából tehát az okozatot kell megszüntetni, hogy eredményes és tartós gazdasági fellendülést érjünk el. Ma mindenki mint égi csodát várja, hogy a kormány siessen segitségére bajba jutott iparunknak, a módozatot azonban már igen nehéz megmondani úgy, hogy az állam háztartás is egyensúlyban maradjon, viszont a segítésnek olyan nagy mérvűnek kell lenni, amely az egész országot átfogó nagy nemzeti munkaprogramot alkosson. Erre az univerzális megoldásra csak egy mód van, még pedig egy olyan ideális és erős forgótőkeképzés, amely az ipari és gazdasági életnek állandó éltető eleme kell, hogy legyen. Ebből a célból először is az össz iparoknak és kereskedelmi ágaknak külön ligákba kell tömörülniök, mert úgy a munkanélküliség, mint a tőkeképzés csak a liga rendszer alapján oldható meg. Ezen ligáknak kormányrendelet alapján tagja kell, hogy legyen minden iparos, sőt a tanuló már a pályaválasztásának kezdetén a szerződésének megirásakor kötelezett tagja ipari ligájának és egyben kötelezett az önállósitási alap, valamint életbiztosítás kötésének fizetésére, amely önállósításának idején fog szerepet játszani. A ligák iparos segéddé lett tagjaikat állásba helyezik, akit viszont nem tudnának elhelyezni, azt munkaszerzésre akvizitőrként percentes alapon foglalkoztatják s az igy szerzett munkát a liga önálló tagjaival készitteti el. Ha a tag önállósításának idejét eléri, a liga kifizeti neki az önállósitási alap összegét, de egyben befektetési kölcsönt folyósit tagjainak az önállósitási alap és életbiztosítási összeg 50 százalékáig, amely kölcsönt a liga csak a tag elhalálozása alkalmával vonják vissza. Ezenkívül a liga központi anyag tárházat tart fenn, részvénytársasági alapon a kereskedelem bevonásával részmegoszlás szerint. Ebből a tárházból segiti a liga azon tagjait, akik az anyagszükségletüket más úton nem tudják megszerezni, de főleg az igénylési rendszernek a kielégítésére szolgál. A liga tehát nagy tőkével is kell, hogy rendelkezzen, hogy biztositani tudja tagjainak foglalkoztatását és ellátását. A tőkeképzésben nagy szerepet kell vállalni az államnak is pénzkibocsájtás útján, amelyet a ligák részére biztosít, de tőketársulás útján is tekintélyes pénzmennyiség jut a ligák rendelkezésére, amelyet a tervezetben részletesen kidolgoztam. Az állam igen sok munkaalkalmat tud biztositani a magas épitési törvény életrehívása által, amennyiben kötelezheti is egyes házak tulajdonosait nagyobb épületek építésére úgy, hogy az új épületet amortizációs kölcsönnel egy pénzintézet építi fel és kezeli a kölcsön leteltéig, de a tulajdonosnak a régi épület jövedelmének megfelelő jövedelmet kifizeti. Ilyen alapon a nagytőkét is be lehet vonni a nemzeti termelésbe anélkül, hogy a tőkét sérelem érné, viszont óriási lehetőségek nyilnak meg az ipar és kereskedelem részére. Az igénylési rendszert a ligák úgy oldják meg, hogy tagjaik bármilyen cikket igényelnek, azt a liga a tag részére előjegyzi és egyben bizonyos munkamennyiséget oszt ki tagjának, amely munkateljesítménynek a fele összegét az igényelt cikk értékének törlesztésére le vonja, felét pedig a tagnak élelmezési céljára kifizeti. Ha a levont összeg az igényelt áru értékét eléri, a liga azt kereskedő szállítója útján leszállítja tagjának. Itt még igen fontos tényező az életstandard megállapitása, amit minden liga tagnak meg kell keresnie. Az életstandard kiszámitásának alapját a polgári élelmezés képezi. Vagyis a liga annyi mennyiségü napi 8 óra alatt elvégezhető munkát ad tagjainak, amelynek a fele, vagyis a levonáson kivül eső része a polgári élelmezésre elégséges. A tervezet felöleli nemcsak az ipar, hanem a gazdaságok és társadalmi rendek problémáit és az ifjúsági nevelést is új alapokra fekteti a jövőre és elhelyezkedési lehetőségekre való tekintettel. Az adózás intézményét is szociálisabb alapokra fekteti, amennyiben az adóterheket jelentősen mérsékli, míg az állam a nagyobb forgalom következtében a mainál jóval nagyobb jövedelemhez jut. A tervezet megvalósulása esetén mintegy 12 milliárd pengőt kitevő összeg jut a gazdasági vérkeringésbe, amely olyan hatalmas konjunktúrális alapot képez, amely a munkanélküliséget szinte ismeretlen fogalommá tenné. Az államnak viszont törvény útján kell arról gondoskodni, hogy a pénz, mint nemzeti vagyon állandóan forogjon, alkosson és táplálója legyen a gazdasági fejlődésnek és végül a ligákat életjáradék intézetté kell kifejleszteni, hogy az országban mindenkinek meglegyen öregségére, vagy munkaképtelenségére a létfenntartására szükséges életjáradéka. Általában az egész tervezet egy boldogabb, biztos jövőjü nemzeti eszményi gondolat jegyében lett kidolgozva, amelynek áldásában Isten kegyelmével minden becsületes magyar embert részesíteni lehet.

Claudette Colbert, a világhirü új mozi csillag, ki most a legtöbbet keres 351.000 dollárt évente.

Amerikában irtózatos hóviharban lezuhant és elégett egy repülőgép. — Tíz utas szénné égett.

Skótéknál

Két skót berug, rettenetes randalirozást visznek véghez és az uccán betörik egy gázlámpa üvegét.

A rendőr elé kerülnek, aki megkérdi:

— Na és ki volt a harmadik?

— Micsoda harmadik?

— A harmadik, aki magukkal mulatott.

— Honnan tetszik gondolni, hogy egy harmadik is volt?

— Na, aki az italt fizette.

ASSZONYOK DEBRECZENJE

A kipellengérezett asszony

olyan divatos holmi lett, — írja, Asszonyom, — amin csak mulatni, szórakozni szabad és lehet. — Erről írnak, erről beszélnek, erről tartanak előadást, ezt tárgyalja a színházak műsorán daraboknak nevezett propaganda, még a dzseszmuzsika tangója, rumbája is ezt kiáltja világgá, erről üvölt, beszél mindenki!...

Az asszonyról, aki elfelejti hogy ember.

Az asszonyról, akinek csak ösztöne van, amint azonban ez a mai modern szélhámozás elnevezett szerelemnek, mert úgy állítja be a szerelmet, mintha az ösztönnél egyéb nem volna. És ennek az ösztönnek szabad garázdálkodást enged a mai divatos hóbort s hőbört minden vonalon...

Szavak mögött ott settenkedik a rombolás szelleme.

Mondatok között ott sikong az irányzatos pusztító kedv.

Megcsalt asszony, hűtlen asszony ábrázolt alakjába botlunk meg lépten, nyomon.

Becsapott, kijátszott férj alakja kísért mindenütt bennünket!

És jól szédelgő »agglegények«, nőtlen legények és asszonyfaló boldog világról hallunk és olvasunk, hallunk, látunk. Filmet, színházat, regényt!...

Minden azt harsogja, azt üvölti, hogy azért kell férjhez menni, mert csak így lehet hűtlenkedni. És azért kell hűtlenkedni, mert a házasság már amúgy is divatjamult butaság, de hát a formát meg kell tartani...

Háromszögek, négyszögek, hétszögek és sok szögek mozognak állítólag előttünk, körülöttünk és mindenütt a világban...

Nincs tisztességes asszony, nincsenek anyák és mintaférjek, elsorvadt az erkölcs, mert csak a becstelenség a divat és sikk...

Valóban, Asszonyom, ilyen dermesztőnek hat a látszat...

Valóban azt hihetné valaki, hogy nincsenek rendes családi életek, tiszta családi tűzhelyek. Csak szeretők vannak és megcsalt férjek, hűtlenül elhagyott asszonyok!

Asszonyom, soha annyira nem csalt a látszat, mint ma.

Azt hiszik néhány kótyagosak, hogy csak ez kell a mai embernek, holott mindenki torkig csömörlött már ezekkel a szörnyűséges hülyeségekkel. Azt hiszik írók, szerzők, művészek, hogy a tisztesség divatja végképp elmult, hát gyártják a papiros erkölcstelenséget és szeplősítik a családi szentélyt bűnletlenül tovább... Ideje, hogy egy szer már sarkára álljon a társadalom és odakiáltsa: elég volt! És önökön tisztes asszonyokon a sor, hogy ezt a munkát megkezdjék...

Egy nemrég lezajlott premieren a legnagyobb sikert egy hófehér marabu belépő aratta. A puha, hizelgő tolldisz varázslatos hatást keltett. Nem a színpadon, hanem a nézőtéren.

•

Magastetejű kalap legszebb dísze a többszínű grogren-szalag. Délutánra fantasztikus tolldíszeket is alkalmaznak. Mint minden évben, az idén is megkísértik életrekelteni a hajdani kolibri és paradicsommadár kultúrát. A modern nő érthetően idegenkedik az effajta túlzásoktól.

A boldogtalan királyleány

Mesebeli palotában élt egy szép királyleány,
Aranyos volt a ruhája, drága kő volt a haján.
Meseország minden népe kényeztette, becézte,
Mégis öröm tüze helyett könny csillogott szemébe.

Színestollú kis madárkák néki zengtek éneket,
A természet virulása elzavarta a telet.
Aranyhajú tündérlányok őrködtek álma felett,
Mégsem volt vidám és boldog nem volt megelégedett.

Ismeretlen boldogságot hajszolt ébren s alva is,
Kergette a délibábot, nem hitte el, hogy hamis.
Üres volt néki az élet, mit sem ért a pompa kincs,
Mert nem lehet boldog soha, az kinek szerelme nincs.

Cser Katalin Éva.

Jácintok, tulipánok

A magkereskedők őszi árjegyzéke tele van jácint és tulipán hagymák száz és száz fajtájával. Az árjegyzékben felsorolt nevek és leírások incselkednek az emberrel, hogy egy néhányat belőlük kiválasztva és meghajtatva virágnyilásra ösztökéljük. A sikeres munka elvégzéséhez néhány jól bevált, gyakorlati fogast kell ismernünk, melyek segítségével, előre meghatározott időre tudjuk a növényeket virágzásra kényszeríteni.

A jácint virágoztatása kétféleképpen történhet, úgymint üvegekben, vagy cserepekben. Az üvegben történő hajtatás céljaira az ismert hajtatóüvegek szerzendők be. Megbízható magkereskedőktől hajtatás céljaira úgynevezett korai, impregnált hagymákat vegyünk. A bevásárlásnál azonban nagy óvatossággal járjunk el; sérült, ütődött hagymákat ne vegyünk, mert az ilyentől jó eredmény nem várható. A hajtatást megkezdhetjük október elején és szabályos időközönként újabb és újabb hagymák beállításával tél végétől egész kora tavaszig elláthatjuk magunkat nyiló virággal.

Maga a hagyma hajtatása a következő módon történik. A hajtatás céljaira megvásárolt üvegeket megtöltjük vízzel és üvegenként egy kiskanálnyi konyhasót és néhány darab apró faszenet teszünk bele. A hagymákat az üvegbe úgy helyezzük, hogy a felszíne és a hagyma alsó része között kisujjnyi hézag legyen. Hogy a hagymák az üvegben erősen álljanak, ajánlatos őket vattával, vagy berlini pamut hulladékkal körülpárnázni. Az elkészített hagymák most már hűvös helyre kerüljenek, addig míg 6—8 hét alatt gyökeret vernek. Ez alatt az idő alatt kezelésük a párolgó víz pótlásából áll. Előfordul az is, hogy az üvegben lévő víz megzavarosodik, ilyen esetben óvatosan emeljük ki a hagymát, függesszük fel úgy, hogy annak gyökerei semmihez ne érjenek, hanem a levegőben lógjanak, magát az üveget pedig 3—4 százalék hipermangán oldattal tisztára mossuk. Az üveg kimosása után a hagymákat azonnal visszahelyezzük az üvegbe, ügyelve arra, hogy gyökerei semmihez se érjenek. Ha a gyökerek már az üveg fenekét elérték, készítsünk 15—20 cm. nagyságú papirzacskókat és azokat helyezzük az üvegekre a hagymák fölé. Ezután a jácintjainkat vigyük melegebb helyiségbe (16—18 fok Celsius), hol az ablakok közé helyezzük nappal, míg éjjelre a szobába tesszük, óva őket a fagytól. A melegebb hőmérséklet mellett a hagymák gyors fejlődésnek indulnak, a zacskó alatt kifejlesztik leveleiket és bimbóikat. Ha a bimbó szárával együtt 8—10 cm-t elérte, a zacskókat eltávolítjuk. Így néhány nap múlva a növényünk teljes virágzásban áll. Tekintettel arra, hogy a virágszár a gyors fejlődés miatt igen hajlékony és gyenge, jó azt az üvegre erősített karó, vagy drótszál mellé pamuttal hozzákötni.

Cserépben a jácintot hajtatás céljából 1 rész melegágyi föld, 1 rész komposzt föld és 1 rész homok keverékébe ültetjük október elején. A becserepezett hagymákat, melyeket egyujjnyi földréteg takar, begyökeresedésig (6—8 hétig) hűvös, hideg helyen tartjuk (lehet sötét helyiség is). Ha a növény begyökeresedéséről meggyőződtünk, akkor a cserepeket is ellátjuk ugyanolyan papirzacskóval, mint az üvegben hajtatottakat és melegebb hőmérsékletű helyiségbe (16—18 fok Celsius) visszük. A továbbiakban úgy járunk el, mint az üvegben történő hajtatásnál.

Ugyanilyen módon törénik a tulipán és nárcisz hajtatása is. Szokás azonban ezeket az utóbbi hagymákat többedmagával (5—6 drb.) hajtatócserép, vagy üvegtáblában virágoztatni. Az ilyen tálcákban a hagymákat egymástól 2—3 cm-re, egészséges, moha, vagy durva tőzeg közé ültetjük, elsőizben kevesebb, majd a gyökérfejlődés megindultakor, bővebb öntözésben részesíteni. Kezelése teljesen megegyezik az üvegben történő jácint hajtatással.

Heti étlap

Hétfő. Délben: húsleves Meinl-féle kiskockatésztával, főtt marhahús tormamártással és pirított burgonyával, rizslepény[1]) málnaöntettel (Meinl-féle málnaíz), Meinl-fekete. Este: gomba tojással, Meinl-féle őszibarackbefőtt.

Kedd. Délben: borsópüréleves, borjúpörkölt galuskával, madártej,[2]) Meinl-fekete. Este: kirántott parizer, majonézes burgonya saláta.

Szerda. Délben: gombaleves, rablópecsenye[3]) paradicsomos káposztával, tepertős pogácsa, Meinl-fekete. Este: ham-an-eggs, alma.

Csütörtök. Délben: zellerkrémleves, rántott sertésborda parajjal, Meinl-féle kadarka, mákosrétes,[4]) Meinl-fekete. Este: vese velővel, tört burgonya, narancs.

Péntek. Délben: szegedi halászlé,[5]) túrós csusza, narancs, Meinl-fekete. Este: tejbenrizs caramelöntettel, zengősajt.

Szombat. Délben: zöldbableves, Meinl-féle dobozos, vagdalt libamell petrezselymes rizzsel, máglyarakás,[6]) Meinl-fekete. Este: paprikás burgonya virsztlivel, narancs.

Vasárnap. Délben: ragoutleves, vadkacsa szalonnával sütve[7]) Meinl-féle spaghettivel és narancssalátával. Meinl féle óburgondi, mokkatorta,[8]) Meinl-fekete. Este: Meinl-tea, Meinl-féle szardinia, vajaskenyér, sajt.

[1]) **Rizslepény.** 4 dl. vízben és ugyanannyi tejben puhára főzünk 40 dkg rizst. Mikor a levét befőtte és ki is hült, hozzáadjuk 10 dkg habosra kevert Epocához, amelyhez 3 tojássárgáját is kevertünk és 15 dkg porcukorral is jól kikevertük. Most felverünk 4 tojásfehérjét kemény habbá és azt is a masszához keverjük. Kikent, lisztezett tepsiben világosra sütjük, kockára felvágjuk és málnaöntettel (azaz higított és felfőzött Meinl-féle málnaízzel) leöntjük.

[2]) **Madártej.** 1 liter forró tejben kifőzünk kemény tojáshabból kanállal kiszaggatott galuskákat. Szitára rakjuk és közben elkeverjük a tojások sárgáját porcukorral, minden tojásra 5 dkg cukrot számítva. A keveréket beleöntjük a tejbe és egyszer felforraljuk, kihütjük, Meinl-féle triple sec-kel és mazsolával ízesítjük, belerakjuk a habgaluskákat, melyeket ízlés szerint fehér mandulával megtüzdelhetünk és minél hidegebben tálaljuk.

[3]) **Rablópecsenye.** Nyárson — ennek hiányában roston — sütünk apró darab borjú-, sertés-, marhabélszínszeleteket füstölt szalonnaszeletekkel váltakozva kis meghegyezett hurkafácskákre felhúzva tálaljuk, saját levével leöntjük.

[4]) **Mákosrétes.** Szokott módon készítünk rétestésztát, 1 evőkanál zsírral, cukorral és tejszínnel megpároljuk a mákot, mazsolát, citronátot keverünk hozzá. Vigyázzunk, hogy a töltelék elég lágy legyen, hintsük a kinyujtott szikkadt rétesre, sodorjuk fel, kenjük meg tojással, süssük jól át, szeleteljük fel és hintsük meg vaniliáscukorral.

[5]) **Szegedi halászlé.** 2 félbevágott hagymát kevés rózsapaprikával 2 kanál zsíron megpirítunk, beleteszünk 1 kiló halat feldarabolva. Legízletesebb akkor, ha legalább kétféle vagy háromféle halat veszünk hozzá. Elkeverjük és felereszlük 3 dl. vízzel és 2 dl. tejfellel. Gyors tűznél 15—20 percig főzzük, a hagymát tálalás előtt kidobjuk belőle és akkor sózzuk meg. Kifliburgonyával tálaljuk.

[6]) **Máglyarakás.** Karikára vágott zsemlyeszeleteket gyengén megpirítunk, azután kevés Meinl-féle rummal ízesített tejben áztatjuk, de csak inkább nedvesítjük, mély zománcos tepsiben soronkint lerakjuk, körülöntözzük olvasztott Epocával, váltakozva hámozott, karikára vágott, mazsolával, fahéjjal és darált dióval elkevert almával feltöltjük a tepsit és sütőben puhára pároljuk. Tálaláskor kevés rumban áztatott 3 kockacukrot helyezünk a tetejére és meggyujtjuk, égve tálaljuk.

[7]) **Vadkacsa szalonnában sütve.** A tisztított vadkacsát sózott, vízzel kevert tejben félig puhára megpároljuk, azután vékony, széles szalonnacsikokkal beborítva, cérnával átkötjük és pirosra sütjük. A szalonnát felszeletelve mellé tálaljuk.

[8]) **Mokkatorta.** 25 dkg. Epocát mély tálban habosra keverünk, közben habüstben 3 tojássárgáját, 15 dkg porcukrot és 2 dl. kávét tüzön vízfürdőben sűrűrebefőzünk és a habverővel folyton verjük, míg kihült. Ha teljesen hideg, óvatosan hozzáadjuk az Epocához. Ezzel a krémmel megtöltünk 4 Meinl-féle biscuit-tortalapot és az 5-iket szárazon ráhelyezzük, 1 dl. erős feketét sűrűre befőzünk 10 dkg. cukorral, lassan hozzákeverjük, ha teljesen kihült, 2 dl. kemény tejszínhabhoz, ezzel bevonjuk a torta tetejét és oldalait és csillagcsővel díszt nyomunk rá.

GYERMEKEK DEBRECZENJE

A neveletlenség

a legnagyobb bűn, fiam. Bűn azért mert ezen mindenki saját erejéből tud segíteni és aki nem akar segíteni, az bűnös...

Kérdezed, hogy mi a neveletlenség.

Előbb megmondom, hogy mit értünk mi neveltség alatt.

Becsületet.

Tisztelettudást.

Azt a viselkedést, amit mindig úgy kell értelmezni: cselekedd azt, amit akarsz, hogy veled szembe cselekedjék az emberek.

Magammal szemben nyilvánvalóan jót akarok.

Ha ezt a mértéket használom mással szemben, akkor nincs semmi hiba. Akkor a nevelt emberek, jól nevelt és művelt emberek közé tartozom még akkor is, ha véletlenül koldus konyhóba születtem. De ha ennek az ellenkezője van valakinek a lelkében, az selyem nyoszolyán is neveletlen embernek született...

Mert a jól nevelt ember, jó ember is.

Nem árt senkinek és nem bánt senkit!

Főleg nem akar semmilyen célból tőkét kovácsolni magának még akkor is, ha másnak fizikai, vagy lelki kárt okoz.

A nevelt ember úri ember lelkületével él lenge magyarban is a magyar pusztán. Mert nem az az úr, aki nadrágot visel, hanem az, aki becsületes lélekkel és tiszta lelkiismerettel igyekszik embernek megmaradni az élet minden körülményei között.

Valahogy így tudnánk elmondani, hogy ki hát a nevelt ember.

Aki ellenkezőleg él, az neveletlen.

Tehát az, aki nem tud tisztességet.

Az idősek és feljebbvalókkal szemben mindig becsülettel tud viselkedni. Aki minden körülmények között megtalálja a hangot és formát, hogy kivel hogyan kell beszélni, kit hogyan kell fogadni, kinek milyen lelkülettel tartozik. Bizony, sajnálatosan látjuk, hogy az iskolában is sok, nagyon sok gyermekre, ifjúra ráférne a neveltség. Külön tantárgyban kellene tanítani, oktatni a gyermeket, ifjút, aki könnyen megfeledkezik magáról, vagy véletlenül szülői, tanítói, vagy tanári szem nem látja. A nevelt ember, művelt ember mindig, mindenben egyformán viselkedik.

Nem azért, hogy baja ne essék, hanem azért, mert meggyőződése, hogy tisztességes ember, nevelt ember.

És akinek ezek a készségei hiányosak, az igyekezzék megszerezni minél előbb!

Nagybetegen

Irta: **Aba Ildikó** gimn. IV. Svetits.

Oly közel Hozzád Istenem
Szivem ég felé emelem
Porszemnyi létem rádbizom
A gyötrődést már nem birom.

Settenkedik az orv Halál
Agyamban a Vég kalapál
— Ha úgy látod jónak Uram
Feléd veszem fáradt utam.

S ha majd ott fenn Nálad leszek.
Egyszer ugye lenézhetek?
Mikor egy kéz friss, új sírra
Piros rózsákat szór sírva.

A csigabusz

Irta Papp János.

Szegény csigáéknál nagy volt az éhinség. A kis Csiga Csöpi sirt a legjobban, mert nem ehetett már mezei pogácsát, meg friss leveleket. Csigabiga úr gondolt egyet és a gondolatot tett is követte. Nem kell búsúlni anyjuk, lesz annyi ennivalónk, mindenünk, hogy csuda, szólt oda a feleségének. Miből? — kérdi ámulva Csigabigáné született Házatlan Heléna. Hát abból hogy csigabuszt csinálunk és azzal fuvarozunk, — feleli férje. — Akit el kell vinni valahová, hát ennivalóért elvisszük. Éljen, kiáltotta az egész család s másnap munkába is fogtak. A Csigabiga úr házát szépen kifestették, kisúrolták, ablakot vágtak rá s ülőkékkel rendezték be. Ugyanígy csináltak Csigabiga Csöpivel is a pót csigabusszal. Aztán felfogadtak két szentjánosbogarat kalauznak mert az sötétbe világít is. Egy nagy sütőtököt kivágtak és az volt az állomás. Csigáné volt az állomásfőnök. Elmentek a »Veréb Világ« kiadóhivatalába, hogy hírdessék ki, hogy a bogárvilág egyik tagja szenzációs találmányával megalapította a »Csigabusz Társulatot«. Másnap már az egész erdő, mező, temető tudta, hogy megalakult a Csigabusz. Vasárnap reggel volt a Csigabusz üzembehelyezése és felavatása. Már hajnalba feketéllett az állomás környéke. Ott voltak a hangyák, fülbemászók, tücskök, szentjánosbogarak, katica bogarak stb. A hangya nemzet részéről dr Hangya Hugó köszöntötte a feltalálót s ecsetelte, hogy milyen hasznos dolog a csigabusz. — A felköszöntő után Tücsök Tóni és zenekara eljátszotta a Csiga Himnuszt. Pont napkeletkor felállott a két Csigabusz sorjába, az egybegyültek éljenzése közt. Ekkor kiszállt a két kalauz, megrázta a gyöngyvirág harangot és kiabálta, beszállás a Csigabuszba, indulás a bolha atlétikai versenyhez a tizedik fűszálhoz. Jegyet megváltani az állomásnál. Szegény Csigáné nem győzte szedni a sok morzsát, rozsot, árpát, mezei pogácsát, mézet. A nagyobbik Csigabuszba beszállt öt bolha, két méh, három fül bemászó és két tücsök. A kisebbiket a hangyák foglalták el. Ebbe húsz hangya szállt be. Ujabb harangozásra és a kintrekedtek dörgő tapsai között megindult első útjára a két Csigabusz. Mire a nap az ég közepén volt, megérkeztek a végállomáshoz.

Méh Mihály még panaszkodott, hogy olyan gyorsan mentek, hogy szédült. Nem is csuda, hogy szédült, hiszen óránkét egy centit mentek. A sportpályán nem győzött csodálkozni eléggé Bolha Benő pénztáros, hogy milyen rengeteg néző jött ma a versenyre. Biztos valami favorit van a magasugrásban, később, amikor megtudta, hogy azért van ennyi közönség, mert Csigabusz hozta őket ide, hát elküldte Csigáéknak a bevétel felét. A két Csigabusz pedig nem győzte a nagy strapát, hanem felvett húsz csigát és mint nagy vállalat működött tovább. Ők pedig mint hal a vízben úgy éltek mint a hárman. Egy év múlva így szólt Csigabiga úr nejéhez: Látod, ha nem találom ki a Csigabuszt, akkor mi most nem ülnénk évfordulót, hanem már régen éhen haltunk volna. Igazad van, szólalt meg Csigabigáné.

Aranyfogu cica-mica

Cica-Mica egy nap szomorúan jött haza az iskolából. Mi bajod, Cica-Mica, rémüldözött Cica mama.

Miau-Miau, nagyon fáj a fogam, nyöszörögte Cica-Mica.

Ejnye, ejnye, adta kis fogacskája. No, mindjárt nem fog az fájni, biztatta Cica mama Cica Micát. Megkenegette a fájós fogacskát türöm olajjal és felkötötte Cica-Mica állacskáját egy piros fehérbabos kendővel, a fejebúbján helyes bokrára kötötte.

Igy ni, most már négy füle van a kis cicának, tréfálkozott, hogy jobb kedvre hangolja Cica-Micát, de bizony annak nem volt kedve a tréfához. Olyan keservesen nyögött, hogy talán még az egérkék is megsajnálták, ha véletlenül meghallották a nyögdécselést. Ugy látszik nem használt a türömolaj.

Egyél gyermekem ebből a finom egérpecsenyéből, olyan puha mint az irósvaj, biztatta Cica mama Cica-Micát, de az búsan taszította félre a tányérkáját, s nem birt enni egy harapást sem.

Nincs más hátra, jelentette ki Cica papa erélyes hangon, mint elmenni a fogorvoshoz. Itt lakik a szomszéd utcában, könnyen meg fogod találni, mert egy fogsor van a kapura festve.

Cica-Mica szót fogadott a papájának elment a fogorvoshoz. A várószobában sok néni és bácsi várakozott, akik egy csöppet sem voltak jobb hangulatban Cica Micánál.

Cica-Mica meghúzta magát a meleg kályha mellett, illedelmesen várta, hogy rá kerüljön a sor. Talán el is szundikált volna, ha nem hasogatott volna az éles fájdalom a fogába.

No, mi baj, cicuskám, kérdezte tőle a fogorvos bácsi, mikor rákerült a sor.

Jaj miau, miau doktor bácsi kérem, nagyon fáj a fogam, tessék meggyógyítani, jajgatott a cica.

Ejnye az a cicafáját neki, majd adok én annak a fájós fogacskának. Ülj csak ide ebbe a nagy székbe és mutasd a fogad.

Cica-Mica kitátotta a száját, a fogorvos bácsi belenézett.

Ezt bizony ki kell húzni cicuskám, jelentette ki, nem lehet meggyógyítani.

Miau, miau, jaj, jaj, akkor mivel fogom meg az egérkét, sírt Cica-Mica.

Mivel, mivel, hát csinálok helyet te egy szép aranyfogat, mondotta a fogorvosbácsi.

Ugy is lett, kihúzta a fájós fogacskát és olyan szép arany fogat csinált Cica-Micának, hogy csodájára járt a cica nénség.

Az egerek meg úgy féltek az aranyhajú cicától, hogy ki sem lehet mondani. Még sokkal több egérkét meg tudott fogni vele, mint a régivel. Az őszi nagy vadászaton ő fogta a legtöbb egeret.

Ugy hírlik, meg akarják választani Cicakirálynak.

Takács Ilona.

Álom

Álom jött szememre,
Hosszú csendes álom
S a Jézuskát láttam
Fényes szivárványon.

Édesanyja karján
Ült csendben a gyermek
Ragyogó kárpitján
A hatalmas mennynek.

Angyalok serege
Énekelt körülte,
De a kicsi Jézus
Nem volt boldog még.

Bánatos szeméve!
Lenézett a földre
Nézte a sok ember
Hogy megyen itt tönk.

Nézte, nézte búsan,
Megeredt a könnye.
Lehullott egy cseppig
A magyar göröngyre.

És ahová esett
Im csodák csodája,
Nem volt többet szegény.
Nem sírt a sok árva.

Megnyugtató hitet
Plántált a szívekbe,
Boldogságot hozott
A kis Jézus könnye

Barczag Mária.

Télen

Megérkezett már télapó,
Le esett a szép fehér hó.
Havas már az egész határ
Fázlódik a sok kis madár.

A gazdagok jó kabátot vesznek,
A hideg ellen védekeznek.
A kályhában tüzek égnek.
Igy a téltől ők nem félnek!

De akinek nincsen fája,
Fázik a hideg szobába.
Nincs kenyere, se ruhája
Éhesen az utcát járja!

Ezért aztán fiuk lányok
Segélyt jószívvel adjátok,
Mert ki nem adja jó szívvel
Ujabb bánatokat hint el!

Tóth Gizella IV. gimn. Dőczi.

A DAL

Irta: Aba Ildikó gimn. IV. Svetits.

A dalnak élek, dalból van szívem
A dal, az ének, egyetlen hivem.
Ha bánat éget sír, zokog velem
S mosolyra éled, ha kacag szemem.

Ha mardos kétség, nyugtat, elzsitit
Ha nincs reménység biztat, felvidit
S ha könnyen hivőn indulok tova
Halk-csendesitőn visszahúz szava.

Boldogság lángját keresem vele,
Hogy dalos máglyát gyujtson fel hev
S ha égig érnek boldog daltüzek
Elhal az ének — a fa is elmegyek.

Julianna trónörökösnő újszülöttjének szobája. A képet atyja, Bernhard herceg vette fel.

Aga khán fia ötéves születésnapját üli.

A két testvér

Anikó kicsi baba,
Julika hű gondozója
Vigyáz mindig a kicsire
Le ne essen a földre.
Hogyha sír, szalad »mama«
Megint sír a kis baba.
Ringatgatja, altatgatja,
S alszik a kis baba.

Ramacsa Ilona

A jószivü Gizi

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy nagyon gazdag kislány, akit Gizikének hívtak. — Gizike édesapjával egy gyönyörű várkastélyban élt. Mindene meg volt, amit szeme, szája kívánt, de boldog mégsem volt, mert édesanyja meghalt és nem tudott egyedül élni. Mindennap kiment a temetőbe édesanyja sírjához. Egyik nap szintén a temetőben imádkozott, amikor sírásra lett figyelmes. Körülnézett s látta, hogy az úton egy asszony üt egy kisfiút. Gizike nagyon megijedt és elbujt egy bokor mögé és csak akkor jött elő, mikor már minden elcsendesedett. — De nagyon elszorult a szíve a látványra; a kisfiú ott feküdt a hóban eszméletlenül. Gizike nem gondolkozott, hanem gyorsan felemelte a kisfiút, hintójába ültette és hazavitte a kastélyba. Gizi édesapja nagyon csodálkozott azon, hogy leánya egy rongyos kis fiút hozott a kastélyba. De csodálata nagyobb volt, amikor Gizike megparancsolta a szobalánynak, hogy fektesse le a kisfiút és telefonáljon orvosért. Az orvos nem sokára megérkezett és eszméletre térítette a kisfiút. A kisfiú, amikor magához tért, elmondotta, hogy Bélának hívják és hogy nagyon szegények. Édesanyja egy éve, hogy meghalt és mostoha anya jött a házhoz, aki megtiltotta, hogy kimenjen a temetőbe. Fél évig nem is ment, de aztán minden héten kiszökött és most észre vették és azt mondta a mostohája, hogy többet ne menjen haza. Gizike nem engedte tovább beszélni Bélát, hanem ránézett az apjára. Az apa elértette leánya gondolatát és megmondta Bélának, hogy maradjon náluk. Béla örömtől könnyező szemmel mondott köszönetet Gizikének jóságukért. Aztán a két gyerek együtt ment ki a temetőbe minden nap. De most már nem szomorúan, hanem vígabban. — A két mama pedig mosolyogva nézett le a mennyből rájok. Az idő pedig telt, mult a gyermekek felnőttek és boldog házasságot kötöttek.

Csernus Katalin.

Az éjfél hajnala

Haja körül alkonysugárból
Font glóriát a nap maga.
A haja tőle szinte lángol
s úgy jön felém
Az est, az éjfél Hajnala.

A fáradt nap aludni tér le
Az Esthajnal küldi haza,
Ő, ki parancsol nyárba' télbe' a napnak is.
S úgy jön felém
Az est, az éjfél Hajnala.

Elhalkul most a délutáni
Langyos szellő fuvallata:
Elküldi őt is, őt is hálni
s úgy jön felém
Az est, az éjfél Hajnala.

Elszenderít, álomba ringat
Mindent az éjjel angyala
S akit az álom meg nem ingat azt
megelőzi;
s úgy jön felém
Az est, az éjfél Hajnala.

S mikor látja, hogy minden kába,
Hogy nincsen ébren fü s a fa
Beleölel szellőkarjába
s úgy jön felém
Az est, az éjfél Hajnala.

Ifj. Asztalos Gyula.

Esik a hó

Esik a hó szépen, lágyan!
Öröm van most minden házban.

S míg nagy pelyhekben hull a hó,
Örvendezik a kis Ferkó.

Rendezzünk csatát, jaj be jó!
Kiabálja Edit, Ferkó.

Az udvaron vígság, kacaj,
Indul is a csata hamar.

Repül, puffan, a hó labda,
Aki kapja, visszaadja.

Egyszer Edit adja vissza,
Most meg Ferkó fakad sirva.

Csernus Katalin.

Iskola után

Vége van már az órának,
A gyerekek szaladgálnak.
Kiabálnak és nevetnek,
Víg életnek most örülnek.
Ki se látszanak a hóból,
Elég lenne már a jóból.
Ám ők erre nem gondolnak
Vígan tovább hancuroznak.
Folyik a nagy hólabda harc,
Piros lesz itt minden kis arc.
De végül a melegre gondolnak,
Lassan haza szállingóznak.

Ramacsa Ilona.

Az életgályámon

Kuszált hajam csapzottan csüng szememben,
Lábam keményen megfeszül,
A gályám csonka árboca kezemben
S én ott küzdök fenn, egyedül.

Köröttem száz halál kering sikoltva,
Utánam nyulnak rút kezek,
De félelem még nincs szivembe oltva:
Bizva, remélve evezek.

Ezer vész vijjog szüntelen köröttem
S a mélybe hulltam volna rég,
Ha ott nem volna előttem, mögöttem,
Ha nem tekintne rám az ég.

S a hullámból elébem néha-néha
Egy-egy emberarc fölmerül:
Üldözőim hatalmas gyáva, léha
Tömegéből elém kerül.

S én belekacagok büszkén az arcukba
Mint az, aki remél és hisz:
„A ti utatok a pokol országútja
Az én utam a mennybe visz!"

Ifj. Asztalos Gyula.

Nagymamám születésnapjára

Nagy ünnepet ülni jöttünk egynéhányan,
Születésnapodat üljük ma mindnyájan.
Ma van 70 éve, hogy Te megszülettél,
Most itt vagy közöttünk, kissé meggörnyedtél.

Mint fénylő üstökös, tündöklesz ma itten,
70 év uszálya, mely utánad libben.
Milyen hosszú idő és mégis elrohant,
Küzdesz és szenvedel, élted meg nem roppant.

Két dolgos kezeddel keresed kenyered,
Hogy fenn tarthasd ezt a meggyötört életed.
Tövis-koronát font az élet fejedre,
Nincsen ember több, ki ily sokat szenvedne.

Más ember élete gondtalan és vidám,
De a Te életed gondterhes és sivár.
Ne csüggedj oh azért, van Isten az égben,
Aki lát Tégedet, megvéd a veszélyben.

Láttad-e hajnalban, mikor a nap kél fel
Miként viaskodik az éjji sötéttel?
Eként fog győzni majd bűnös világ felett,
A Te megkínozott, tiszta szent életed.

Most, mielőtt befejezném mondókámat,
Felköszöntöm az én drága Nagymamámat.
Kívánom, hogy többi öreg napjaidban
Legyen élted vidám és gondtalan.

Szabó László.

Imre bácsi postájából

Küldök két, azaz egy mesét és egy verset. Remélem, hogy végre közölhető lesz mind a kettő. Ha megjelenne valamelyik írásom, szinte új erőt öntene belém s jobb kedvvel írnék. Szeretett lapjának hű olvasója, **Papp János.**

Kedves Imre bácsi!

Nagyon örülök, hogy megnyertem egy könyvet, de betegségem miatt nem tudok érte menni, kérem Imre bácsit, tessék szíves lenni a könyvet e sorok átadójának odaadni. Sok szeretettel üdvözlöm Imre bácsit. **Nagy Jenő.**

Kedves Imre bácsi!

Két verset küldök a kis lap számára. Kérem Imre bácsit, üzenje meg, hogy a multkor beküldött »Csigabusz« mesémet miért nem lehetett leközölni. Hű munkatársa, **Papp János.**

A csigabusz, amint látod, sorra kerül, de egyszerre nem lehet mindennek helyet adni.

Kedves Imre bácsi!

Küldök itt két verset, egyik hosszú kicsit, de a másik rövid. — Tessék szíves lenni átnézni és a lehető legrövidebb időn belül közölni. — Tiszteli Imre bácsit hű olvasója: **Kovács Mária** Dóczi IV.

Kedves Imre bácsi!

Itt küldök egy kis verset a Trefi kutyáról. Ha jó, tessék közölni kis lapunkban. És tessék szíves lenni megírni, hogy a Mikulás mesém miért nem közölte. Nem volt jó? Vagy későn küldtem be. Maradok üdvözlettel: **Csernus Katalin.**

Trefi kutya

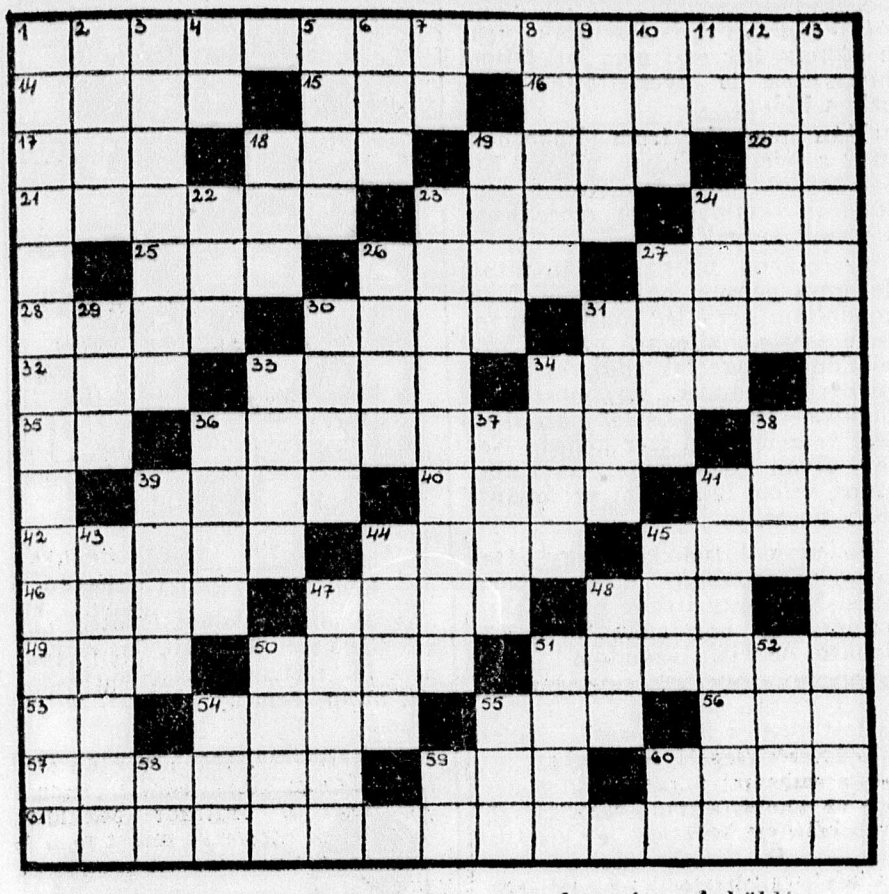
Nagyon szép a Trefi kutya
Éles és nagy a foga.
Barnás fehér babos szőre,
Jól illik ragyogó szeméhez.
Szép nagy fülü, pici farkú,
Vidám és játékos kedvű.
Trefi kutya ügyes is ám.
Ha kell, akkor szépen szolgál.
Ezenkívül pacsit is ad.
Hűen őrzi a házat.
Minden héten egyszer
Vadászni is elmegy.
Ilyenkor a gazdájának
Sok örömet szerez.
Mert a vadászaton
Szépen viselkedik.
A fácánt s a nyulat
Szépen kikergeti.
Trefi kutyuska lám,
Ilyen derék állat.
S ha mindég ilyen lesz
Gazdájának még több
Örömet szerez.

E heti könyvjutalmat Varga Mária, Asztalos Gyula és Boros Erzsébet kapták. Jutalomkönyvüket szerdán délután átvehetik lapunk kiadóhivatalában.

REJTVÉNYEK FEJTÖRŐK

Rovatvezető: Boross György

Jókai művek

A megfejtés igazolására elegendő a négy hosszú sor beküldése.

MEGHATÁROZÁSOK:

Vízszintes sorok:

1. Jókai Mór regénye.
14. Volt — latinul.
15. Kémlel.
16. Város Dahomében (30.000 lakos).
17. Fonetikus Shakespeare-király.
18. Dolog — latinul.
19. Nyári munkát végez.
20. Lepke — része.
21. Aristophanes vígjátéka.
23. Jószívű mondja.
24. Tolnai Ifjusági Egyesület.
25. Olaj — idegen nyelven
26. Hajdúmegyei község.
27. Szín.
28. Házi szárnyas.
30. Egyenlő közkeletű idegen szóval.
31. Római számok: 1002, 50 és 500.
32. Istennő — latinul.
33. Vissza: braziliai pénz.
35. Képző: ül párja.
36. Jókai Mór novellásköte
38. Lélegzik.
39. Segéd — franciául.
40. A győzelem istennője a görögöknél.
41. A szellemi elvakultság megszemélyesítője Homérosnál.
42. Sokszínű.
44. Brit-indiai város.
45. Vissza: török katonai rang.
46. Ütlegeli.
47. Megtette kötelességét, tehát mehet!??
48. Szomorú.
49. Járom.
50. Bibliai alak.
51. Gőgös, rátartós
53. Kinai név.
54. A lydek ősapja, aki Herodotos szerint Monestől (a lyd mitológiában az első ember) és Kotystól származik.
56. Egyik a „hét vezér" közül.
57. Két szó: a) hamis; b) álmodozó.
59. Szeszes ital.
60. Vissza: német számnév
61. Jókai Mór regénye.

Függőleges sorok:

1. Jókai Mór regénye.
2. Északamerikai tó.
3. 1699-ben itt békét kötöttek.
4. És — latinul.
5. Férfinév.
6. Zenei hang.
7. Breton romváros, melyet a tenger eltemetett.
8. Erdélyi folyó.
9. Fa részei.
10. Szükség — németül
11. Torkos Nándor.
12. Amerikai író.
13. Egy sor Kunoss Endre népdalából. (Első sor: Képeddel alszom el!)
18. Rag: ról párja.
19. Nemes — németül.
22. Ba... — braziliai város.
23. Jókai Mór vígjátéka. 1896 május 1-én ezzel nyitották meg a Vigszinházat.
24. Én is, ... — ahogyan Göre Gábor írná.
26. Magyar város.
27. Vissza: nőinév.
29. Vissza: román pénz
30. Ausztrállai tó.
31. Tenger — latinul.
33. Vissza: Abesszinia fővárosának első neve.
34. Sok az eszkimó, de ez kevés — sajnos!
36. Bónyi Adorján vígjátéka
37. ... dúrr, bele!
38. Görög betű.
39. Nem is erre!
41. Nő.
43. Kis sziget a Jóni tengerben. Az ókorban a tengeri rablók hirhedt menedékhelye volt.
44. Kis próféta.
45. Ki, kifelé — németül.
47. Matéria.
48. Vétek.
50. Étlap, de az utolsó „fogást" nem tették a rejtvénybe!
51. Hegy — németül.
52. Térd — németül.
54. A. É. D.
55. Tenger — németül.
58. Méz — mássalhangzól.
59. Kettős mássalhangzó.
60. Fonetikus mássalhangzó.

VAJH' KI Ő?

1580-ban született nemesi családból. Tekintélye a Básta-féle időkben kezdett növekedni. Résztvett a Székely Mózes-féle felkelésben, de ennek leverése után kénytelen volt török földre menekülni, ahol szervező ereje és agilitása révén vezére lett az erdélyi menekülteknek s megnyerte a porta bizalmát is. A temesvári basa udvarában azon dolgozott, hogy Bocskay István nyerje az erdélyi fejedelemséget, majd ennek halála után vezére lett annak a pártnak, mely Rákóczi Zsigbonddal szemben Báthory Zsigmondot juttatta Erdély trónjára. Báthorytól Déva várát és más nagy birtokokat kapott, de 1612-ben pártfogoltja erőszakos uralma miatt ismét török földre kellett menekülnie, ahonnan mozgalmat indított Báthory Zsigmond ellen. Török segédcsapatokkal tért vissza Erdélybe, amely Báthory meggyilkolása után 1613-ban őt választotta fejedelmévé. Az ő állampolitikai rendszerében Erdély már mint teljesen öncélú állam jelenik meg, melyet ő terjeszkedésre rendezett be. Innen van az, hogy a nagyszombati egyezményben, amelyet a királyi Magyarország ellen intézett első, de sikertelen fegyveres támadása után Pázmány Péter közvetítésével kötött meg, sem Magyarország alkotmányos viszonyairól, sem a protestánsok ügyéről nem történik említés, hanem főként a fejedelmi cím elismeréséről, továbbá Ecsed és Nagybánya birtokáról esik szó. Az alkotmány és vallásszabadság kérdése későbbi támadásainak nem előidézője, hanem csak kísérője volt. Első támadását a királyi a királyi Magyarország ellen a harmincéves háború elején, a csehekkel szövetségre lépve indította 1619-ben. Indító okul itt is csak azon szándékokról szól, amelyeket a katolikusok állítólag a protestánsok ellen akartak végbe vinni. A „Querela", amely a köztudatban úgy szerepel, mint a támadását bevezető okoknak általa egybefoglalt kiáltványa, Alvinczi Péter kassai prédikátor későbbi alkotása, amely tényként tünteti fel a felhozott „szándékot". Hogy támadásai mégis protestáns színezetet nyertek, annak az a magyarázata, hogy ő maga is teljesen protestáns volt, külpolitikailag pedig a Habsburg-ellenes protestáns hatalmak csoportjához tartozott. Ehhez járult az is, hogy a protestáns Felvidék is azonnal csatlakozott, mivel az 1618—19-iki időkben, a Pázmány Péter fellépésével nagy arányokban meginduló rekatolizáció veszélyeztette a protestántizmus túlsúlyát, amelyre az előző 50 év alatt jutott. Hadseregének zömét a protestáns hajduk alkották. Az erdélyi hadak győzedelmes előnyomulása után gyült össze a besztercebányai országgyűlés 1620-ban, amely őt királlyá is megválasztotta, tekintve, hogy Kassától Pozsonyig az egész ország a kezébe jutott. Ő azonban nem koronáztatta meg magát, annak ellenére, hogy Pozsony elfoglalásakor a szentkorona is a kezébe került, csupán csak a címet fogadta el! Míg azonban ő győzött, addig cseh szövetségesei a fehérhegyi csatában megsemmisítő vereséget szenvedtek, ami arra kényszerítette, hogy 1622-ben Nikolsburgban békét kössön Ferdinánddal. Ebben a békében lemondott a magyar királyi címről, amiért kárpótlásul az Oppeln és Ratibor sziléziai hercegséget és a németbirodalmi hercegi címet kapta, míg Erdély területe hat vármegyével gyarapodott. Ezzel Erdély hatalma annyira megnövekedett, hogy önmagában is Damokles-kardként lebegett a bécsi abszolutisztikus törekvések felett. A harmincéves háború folyamán, mint a nyugati hatalmak szövetségese, még kétszer intézett támadást a királyi Magyarország ellen, ezek azonban nem gyarapították a nikolsburgi békében elért eredményeket. Uralkodása alatt Erdély virágkorát élte. Veleszületett lángelméje nemcsak katonai, diplomáciai és politikai téren nyilvánult meg hanem pénzügyi és gazdasági téren is. Az iskoláztatás emelésére nagy gondot fordított és a szellemi színvonal javítása érdekében Gyulafehérváron főiskolát állított. 1629-ben halt meg!

Ki ez?

BETŰREJTVÉNYEK:

1.

CSIM PENGŐ á=é

2.

H matéria

3.

. os

TUDNIVALÓK:

A rejtvények beadásának határideje: péntek este 6 óra. A megfejtéseket borítékba téve juttatjuk el a kiadóhivatal leveles ládájába, lapunk címére. — A borítékra feltűnő betűkkel felírandó: REJTVÉNY. A jutalmazásban való részvételre már egyetlen rejtvény helyes megfejtése is elegendő. Természetesen aki többet fejt meg, annak nagyobbak az esélyei. — Szelvényt mellékelni kötelező! — A nyertesek neveit a »Hírek« között hozzuk nyilvánosságra. A megfejtés igazolására a keresztrejtvénynél elegendő a négy hosszú sor beküldése.

HETI DIJAINK:

3×1—1 darab szinházjegy
1 „ mozijegy
2×1 „ kötet könyv.

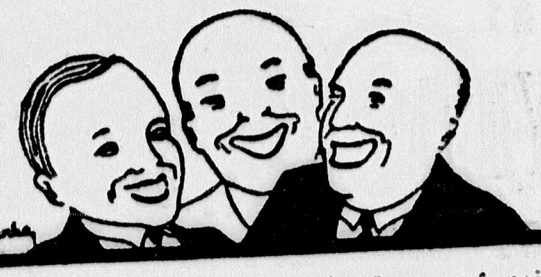
6. SZ. REJTVÉNYSZELVÉNY

Név: _____

Foglalkozás: _____

Pontos cím: _____

LUDAS MATYI

BUGYI SÁNDOR

favaros esetei

A minap két úriasszony egy pólyás kis jánt nyomott a nagyállomásnál egy hordár kezibe, oszt aszonta neki, hogy fogja meg ekkicsit, mingyá visszjön ű írte. De bizony, az sose gyött vissza. Ezt nagyon szipen megírta akkor a Debreczen nevezetü ujság. Ez bijon nagyon furcsa vót, de az egiszbe az a legfurcsább, hogy 35 esztendővel ezelőtt nekem is nyomtak a markomba a nagyállomásnál egy kis jánt. Én akkor meg is irtam a Tapasztalatok a lú viginél meg gyalogszerrel cimü kömbe. Akárki elolvashattya belüle, ha megveszi, ócsóir aggyák a könyves bótokba.

Hanem azt a riszit nem olvashattyák belüle, akki az én markomba nyomott kis jánnyal ezután mi történt, mikor mán felnőt. Na hát aszt irom én most ide, de ekkicsit abbul is mesélek, ahogyan a kisjány hozzám került. — Hát úgy vót, hogy amint ottan gunnyaszkodtunk a lúval a nagyállomás mellett, eccer csak ehen toppan eliben egy úri faj fejíreseléd, oszt aszangya, fogjam meg csak eszt a pakkot, mindgyá visszagyün ű, csak a ládáját váltya ki. Na jól van, elvettem tüle, oszt ahogy fogom, hát eccer csak megmoccan benne valami, oszt egyúttal ínekszó is gyün belüle kifelé. E tisztára húzó-nyomó muzsika, igy magamba, avval a hónom alá kaptam a pakkot, hogy mondok, ha mán muzsika van benne, hát nyomkodom ekkicsit, had szójik. Hát amint nyomkodom, jó ódalba rug a pakk, oszt cudarul visiíttya tovább a magáét. Mondok, mán megnízem, hogy micsoda nótakicsig van ebbe a pakba. Ódom kifelé, hát majd lúvá váltam ijjettembe: egy kis gyerek pislogott rám. Néztem szerteszit, mint vak kutya az erdőbe, de sehun se obszerváltam a mamáját. Még a lúnak is megmutattam a gyereket, hogy hát ű mit szól hozzá. Oszt a fene egye meg, azt hitte, hogy az abrakos tarisznyát nyujtom neki, kipen nyalta a gyereket. Még jó, hogy le nem harapta a kis orrát.

Elíg a hozzá, nem jött vissza a gyerek mamája. Rendőrt akartam oszt keríteni, de nem tanáltam. — Nagy köd vót, annak a háta megé bujt a baj elől. Igy oszt kítelen vótam hazamenni a gyerekkel, mert hiába tötöttem a szájába a pájinkát, még ennél jobban ordított. Megláccik, hogy úri gyerek, el van kínyeztetve, — magamba.

Odahaza aszontam az annyoknak: nízzed mán, hé, ekkis pacsirtat foktam az úccán, aggyál enni.

Hát csak nekem ugrik a nyő, oszt aszongya: eltakaricsa kend elölem a kölykit, nem sül ki a szeme, hogy vínsígire ilyen szígyent hoz a házra.

— Na te, ne, a bivaj nyajjík körül, mondok neki amúgy szelíden, hát mi jutott hozzád?

Nagy nehezen mégis elhallgatott, mert megmagyaráztam neki, hogy ebbe az erányba ártatlanabb vagyok az öreg kappannál. Később még ű maga monta, hogy ne vigyem a rendőrsigre, mer aszongya, jány ez, oszt nekünk úgy sincs kisjányunk, hát nevejjük fel — legyik a mijénk.

Na hát mink szerettük is nagyon. Tápláltuk, neveltük. De eccer csak betoppan hozzánk a gyerek mamája. Visszahozta a lelkiismerete. Megmagyarázta, hogy a rendőrsig ide erányította, hát ű viszi a gyereket. Fizeti az eddigi kőccsígeket. Nem akartuk adni, de muszáj vót. Hát elvitte. Sajnáltuk nagyon. Elvitte magával egész Amérikába. Nem mondom, adott pizt az asszony eleget. Levelet is irt a kis jánrúl, aki eccer csak nagy ján lett. Fírhe is ment. Egy derik szip ember vette felesigül. Jó állása van a férjének. A Nyűagara vízesés mellett lakik Amérikába a Kecskeszigeten.

Zuhatagesősznek tettík meg. — Nincs egyibb dóga, csak annyi, hogy őrzi a vízesist, meg azt a két nagy vashidat, akki a vízesis felett ípült, oszt acélbul van a karfája. Na hát, hogy ennek a kis jányunk firjínek, akkit Póker Jánosnak hínak, nem igen akad sok dóga, hát egisz nap csak a fogát piszkájja, oszt mikor eszt is megunnya, a híd karfájának nyílásaiba dugdossa a fogpiszkálókat. — A mult hetekben észre vette eszt a Póker Jancsi felügyelője, oszt aszonta neki, hogy azonnal szegygye ki a fogpiszkálókat. Ű meg is tette esztet, de evvel úgy meggyengítette a két hidat, hogy az egisz mindensig belezuhant a vízbe. Az is igaz külömben, hogy egy úttal jéghegyek is toszultak neki a hídnak, igy oszt nem lehetetlen, hogy ezek is gyengítettek ekkicsit a hídon.

Mán meg is írom Pókernek, meg a felesiginek, a mi vót Erzsikénknek, hogy írják meg, nem történik valami újabb moccanása a másik hídnak is.

Szeretném űket meglátogatni, de nincs pénzem hajójegyre. Mán gondoltam arra is, hogy megveszem aszt a vizilovat, akkit Szoboszlón mutogattak eddig egy cirkuszos komédiába, de most mán eladóvá tettík. Esztet azonban nem veszem meg, mer kehes. Nekem olyan vizilú kéne, aki átal tudna velem lubickolni az Átlánti nagy pocsoján.

Na, majd kitudódik, hogy átal megyek-i valahogy a Nyűagara vízesíshez, vagy itthon maradok.

Addig is bor zuhogjík belém idehaza, ne víz. Aszondom!

Körvadászat

(Karikatura.)

Irta: **Szabó József Sándor.**

Személyek: az igazgató, az aligazgató, a cégjegyző, a könyvelő, a pénztárnok, a levelező, a gyakornok, két rendes kutya és egy renitens kutya.

Szín: A falu határa, ahol fentnevezettek teljes felkészültséggel várják a körvadászatra a vezérigazgatót. Mig a magas vendég megérkezik, az aligazgató iskolázza a vadásztársaságot:

Az igazgató: Tehát megállapodtunk uraim. A hajtást úgy irányíttatom, hogy a méltóságos úr puskacsőre kaphassa a nyulakat. Az urak addig nem lőnek, mig a méltóságos úr nem lőtt. Ha véletlenül a méltóságos úr elhibázná a lövést, az urak mind rádupláznak, nehogy a nyul megugorjon, de a lövés eldördülése után mindnyájan felkiáltanak: „Ejnye, elhibáztam ...“ azután: „De a méltóságos úr lövése talált“. Meg vagyok értve?

A társaság: (kórusban) Igenis! ...

Az igazgató: A kutyák be vannak tanítva? Hogy minden nyulat a vezérigazgató úrhoz vigyenek?

A társaság: (kórusban) Igenis! ...

Az igazgató: Nehogy az forduljon elő, ami tavaly előfordult, hogy a Gajdics úr kutyája (a könyvelőre néz) minden nyulat neki apportirozott ... Mégis csak hallatlan.

A könyvelő (élénken): De kérem, igazgató úr, a kutya nagyon hűséges állat. Pedig én betanítottam, hogy a vezérigazgató úrhoz legyen hűséges ...

Az igazgató (nem figyel rá): És itt van a Kropucsek úr kutyája?

Kropucsek (a cégjegyző): Igenis itt van!

Az igazgató: Jobban ajánlanám, ha hazakergetné! Tavaly is szégyenletesen viselkedett. A fogadtatáskor nem csóválta a farkát ... Nem kérek ilyen kutyából. Tiszteletlen pimasz dög ... Remélem, már beidomította?

Kropucsek: Igenis ... Tegnap már jól ment neki a csóválás ... Direkt előcsóváltam neki ... Egész délután csóváltunk ...

(Most hirtelen autóberregés hallatszik, a vezérigazgató érkezik.)

A társaság feláll rang szerint úgy, hogy az autóból kiszálló vezérigazgató a jobbszárnyra kerüljön a kiszállás után.

A vezér (kikászálódik az autójából), széles gesztussal integet az arcvonal felé): Szervusztok ... szervusztok ...

Az igazgató: (Negyven foku szögben meghajlik).

Az aligazgató: (Ötven foku szögben meghajlik).

A cégjegyző: Hatvan foku szögben meghajli).

A könyvelő: (Hetven foku szögben meghajlik).

A levelező: (Nyolcvan foku szögben meghajlik).

A gyakornok: (Az arcával a földet érinti).

Két kutya: (Heves farkcsóválásba fog).

Renitens kutya: (Heves ugatásba tör ki).

A vezér (Megretten. Az igazgatóhoz): Mi ez kérem?

Az igazgató (az aligazgatóhoz): Mi ez kérem?

Az aligazgató, a könyvelő, a cégjegyző, a levelező (kórusban): Mi ez kérem?

Az aligazgató (Miután senki sem válaszol): Kié ez a dög?... Lőjjék agyon ezt a kóbor ebet! (Puskák a levegőbe emelkednek).

Kropucsek: (magáról hirtelen megfeledkezve): Megálijanak az én kutyám! ...

(A társaság rosszalólag csóválja a fejét, a renitens kutya a gazdája hangjára örvendezve csóválja a farkát.)

Kropucsek (Nagy zavarban): Csóvál már, csóvál! ...

A vezér (elneveti magát): Csóvál ... jajj, de jó ... (nevet).

Az igazgató: (kacag).

Az aligazgató: (hahotázik).

A cégjegyző: (röhög)

A könyvelő: (A földön fetreng a röhögéstől).

A gyakornok: (megüti a guta a röhögéstől).

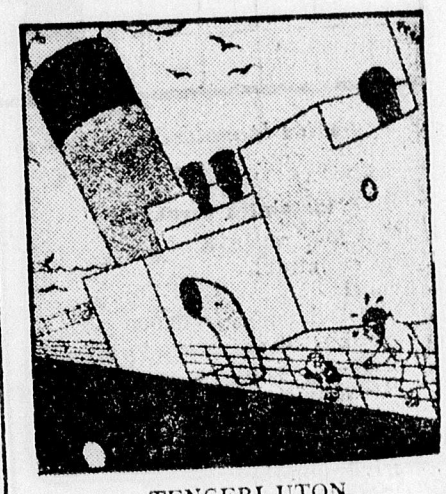
A három kutya: (Szégyenkezve behuzza a farkát).

Az aligazgató (feddőleg Kropucsekhez): Óh, maga szamár ember ... Maga ugyan jól megcsinálta ...

KORSZAKALKOTÓ UJITÁS

— Minden asztalhoz fenőszijat szereltettünk ... Aki ezt használja, az nem fog többé panaszkodni, hogy a hús olyan kemény, hogy el se lehet vágni.

TENGERI UTON

— Tibike! Hát te himbálod a hajót! Hagyd abba rögtön, vagy szólok a kapitánynak!

FÉLREÉRTETTEK ...

— Bocsánat, hölgyeim ...

— Mit óhajt tőlünk, kedves biztos úr?

— Szabálytalan hajtásért felírom a nagyságos asszonyt!

A bíróságon

— Magát azzal vádolják, hogy a feleségét kidobta az ablakon.

— Bocsánat, bíró úr nagy felindulásomban nem gondoltam arra, hogy miesoda szerencsétlenség történhetik, ha valakire ráesik.

A Debreczen rádióműsora

1938 február 6-tól február 12-ig

VASÁRNAP, FEBRUÁR 6.

BUDAPEST I. 9.30: Hírek.

10: Egyházi ének és szentbeszéd a budavári koronázó főtemplomból. A szentmisét XI. Pius pápa választásának és koronázának évfordulója alkalmából Serédi Jusztinián dr. bíboros hercegprimás celebrálja. A szt beszédet mise közben Sik Sándor dr. egyetemi tanár mondja. Közreműködik a templom ének- és zenekara Sugár Viktor vezényletével. A magánszólamokat énekli Szabó Ilonka, Lenhardt Aranka, Harangozó János és Maly Győző. Orgonál Várhelyi Antal. Előadásra kerül: a) Sugár Viktor: Harsonajelek, b) Koudela Géza: Ecce sacerdos; c) Mozart: Koronázó mise; d) Sztára Sándor: Missa statuit változó részei; e) Eisvogel Ferenc: Te Deum; f) A pápai himnusz, a nemzeti Himnusz és az eucharisztikus himnusz. (Bemutató nagy zenekari feldolgozással.)

11.15: Evangélikus istentisztelet a Bécsikapu-téri templomból. Prédikál Kapi Béla dr. püspök. Énekszámok a Dunántuli énekeskönyvből: 254., 352., a Himnusz és 280. Orgonál Várkonyi Endre. Énekel a budai evangélikus egyházi énekkar Mikus-Csák István vezényletével.

12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. — 1. Schubert: Rosamunda — nyitány. 2. Mozart: Német táncok. 3. Kodály: Galántai táncok. 4. Országh Tivadar: Parasztdalok. 5. Debussy: Kis szvit. 6. Heikki Klemetti: a) Őszi dal; b) Messze van a kedvesem. 7. Ljadov: Orosz népdalok.

Közben kb. 13.05: „Egészségügyi Kalendárium." (A Közegészségügyi Intézet közleménye.) Felolvassa Faragó Ferenc dr.

14: Hanglemezek.

15: „Tavaszi talajelőkészítés." Kolbay Károly m. kir. gazdasági akadémiai r. tanár előadása (párbeszéd).

15.45: A Mária Terézia 1. honvédgyalogezred fúvószenekara. Vezényel Figedy Sándor. Indulók. 1. Figedy Sándor: Hunyadi János. 2. Mahle: Német-osztrák-magyar. 3. Fabriani: Venezia. 4. Fricsay: Ladi-ladilom. 5. Kraul Antal: Nagy Lajos király. 6. Czibulka: Frigyes főherceg. 7. Sonntag: Niebelungok. 8. Ganne: Lotharingiai.

16.15: „Időjóslás és tudományos időjelzés." Bacsó Nándor előadása. — (Közművelődési előadássorozat.)

16.45: Neográdi Keleti Magda zongorázik.

17.10: „Szomáliföld, fehér pokol, néger paradicsom." Irta Glass Imre dr. (Felolvasás.)

17.40: „Magyar est." Közvetítés a Zeneművészeti Főiskola nagytermében. Közreműködik Utry Anna, Cselényi József és Kubányi György (ének), Uray Margit (zongora), a Regős csoport. A dalokat kíséri Sárai Elemér és cigányzenekara. A bevezetőt elmondja Magyarádi Jenő.

18.50: „Az árva." Márai Sándor elbeszélése.

19.20: Kerpely Jenő gordonkázik zongorakísérettel.

19.50: Sporteredmények.

20: „Tóni néni öröksége." Hangjáték 3 felvonásban. Irta Lukács György. Rádiószínpadra alkalmazta és rendezi Csanády György. Személyek: Fogarassy Zsiga — Bartos Gyula; Baba — Móricz Lili; dr. Ottmár Egon — Fenyő Aladár; Elza — Olthy Magda; Máli néni — Simon Marcsa; Laci — Dénes György; Tóni néni — Márkus Emília; Szamossy Barna — Ónody Ákos; Pista — Berczy Géza; Huber Imre — Abonyi Tivadar; Lili — Albán Anna; Bözsi — Sir Alice; András bácsi — Pataky József; Jean — Kallós Emil; Józsi — Lengyel Sándor.

21.10: Hírek, sporteredmények.

21.35: Rácz József és cigányzenekara muzsikál az Erzsébet királyné-szállóból.

22.15: Szabó Kálmán és jazzenekara játszik a Belvárosi-kávéházból.

23: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 11.40: Kamarazenematiné a Nemzeti Múzeum díszermében.

15: A Mária Terézia 1. honvédgyalogezred fúvószenekara. Vezényel Figedy Sándor.

18: „Holland virágmezők Magyarországon." Erdei Ferenc előadása a makói tulipánkertészekről.

18.30: „Ponori-Thewrewk Emil emléke." (Születésének 100. évfordulója alkalmából.)

19: „Magyar est." Közvetítés a Zeneművészeti Főiskola nagytermében. Közreműködik Utry Anna, Cselényi József és Kubányi György (ének), Uray Margit (zongora), a Regős csoport. A dalokat kíséri Sárai Elemér és cigányzenekara.

20: Hírek, ügetőversenyeredmények.

20.25: Hanglemezek. — 1. Händel: d-moll nyitány. (Londoni szimfonikus zenekar, vezényel Coates). 2. Mozart: B-dur szimfónia (Londoni Kamarazenekar, vezényel Fischer Edwin). 3. Brahms: D-dur hegedűverseny (hegedű Szigeti József).

RÖVIDHULLÁMÚ ADÓÁLLOMÁS a HAS 3 hívójeles adón, 19.52 méteres hullámhosszon, 15.370 kilociklusos 15—16 óráig; a HAT 4 hívójeles adóállomáson, 32.88 méteres hullámhosszon, 9.125 kilociklusos 1—2 óráig.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Olasz III. 16: Rossini: Sevillai borbély. Praha 17.35: Dvorzsák: Alfréd, opera. London 18: Új magyar vonósnégyes. Berlin 19.40: Sevillai borbély. Boroszló 19.50: Szöktetés a szerályból. Strassburg 21: Don Juan, opera. Olasz II. 21: Végre egyedül, operett.

TÁNCZENE: Luxemburg 19, Riga 22, Frankfurt 22.40, Hamburg 22.50, Bécs 22.35, Luxemburg 22, Zágráb 22.20, Varsó II. 22. Olasz III. 22.30, Olasz I. 23.15, R. Paris 24.

HÉTFŐ, FEBRUÁR 7.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.

Utána: Hanglemezek. 1. Pécsi József: Pátria-induló (1. h. gy. e. zenekara). 2. Kronberger Mariol: A békakirály fáklyásmenete (Dajos Béla és zenekara). 3. Zeller: A bányamester — keringő (Bécsi Bohém Zenekar). 4. Alex: Harmonika-polka (harmonika Alex, xilofon Demrow). 5. Lincke: A szerelem szigete — induló (fúvószenekar).

Kb. 7.20: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: „Az asztaltáncoltatás őskorából." (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.

12.05: Szmirnov Szergej orosz zenekara.

Közben kb. 12.30: Hírek.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara. 1. Kéler Béla: Csokonai nyitány. 2. Flotow: Márta — ábránd. 3. Dicker: Csókolni való szép — keringő. 4. Lehár: Részletek a „Végre egyedül" c. operettből. 5. Ursulz: Induló-egyveleg.

14.40: Hírek.

14.55: A rádió műsorának ismertetése.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: Diákfélóra: „Mondd el a tartalmát." Kerecsényi Dezső dr. előadása.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: Rácz Aladár cimbalmozik, zongorán k.séri Rácz Aladárné.

17.25: „Bevezető Haydn művészetébe." Szabolcsi Bence előadása (hanglemezekkel).

18.25: „Középlejáratu kölcsönök." — Báró Kruchina Károly iparügyi miniszteri osztályfőnök előadása.

18.40: Ligeti Dezső, az Operaház tagja énekel, zongorakísérettel.

19.10: „Berlini magyarok közt." — A berlini magyar kolónia órája. Összeállította Keresztury Dezső dr. (Helyszínen készült felvételekkel.)

20.15: Közvetítés a Gellért-szállóból. Mursi Elek és cigányzenekara muzsikál.

21.15: Hírek.

21.40: Magyar tánclemezek.

22: Időjárásjelentés.

22.05: Beszélgetés H. Vogt boroszlói egyetemi tanárral, a német birodalmi fürdőügyi bizottság igazgatójával. (Viaszfelvétel.)

22.20: Ravel-emlékest. Közreműködik az Operaház tagjaiból alakult zenekar Dohnányi Ernő vezényletével és Zathureczky Ede (hegedű). Zongorán kísér Herz Ottó dr. Bevezetőt mond Fábián László. 1. Couperin sírja. 2. a) Pavane; b) Menüett; c) Habanera (Zathureczky zongorakísérettel). 3. Spanyol rapszódia. 4. Bolero.

23.40: Hírek német nyelven.

23.45: Angol tánclemezek.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. Február 7-től február 11-ig bezárólag a sajtóban és a rádióban közölt műszaki okokból műsort nem ad.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Bécs 19.25: Szimfónikusok hangversenye. Beograd 20: Opera. Brno 20: Haydn: Teremtés, oratórium. Olasz I. 21: Lauri Volpi énekel. R. Paris 21.30: Offenbach: A rablók, operett.

TÁNCZENE: Sváji olasz 21.15, Bécs 22.20, Varsó 22.15, Olasz II. 22.45, Kalundborg 23.15, Stuttgart 24.

KEDD, FEBRUÁR 8.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.

Utána: Hanglemezek. 1. Szőllősy Ferenc: Katonanóták — induló (rendőrzenekar). 2. Ketelbey: Kínai kolostorkertben — keleti ábránd (Parlofon-zenekar). 3. Ziehrer: Éjszakázók — keringő (Bécsi Bohém Zenekar). 4. Sommerfeld: Derby — xilofonszóló (zenekari kísérettel). 5. Fleutebein: A kölni rádióscsapatok indulója (Fúvószenekar).

Kb. 7.20: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: „Hajdani velencei karneválok." Irta Kenessey Magdolna dr. (Felolvasás.)

10.45: „Ujabb divathírek". (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.

12.05: A rádió szalonzenekara. — 1. William. Sevillában. 2. Kondor Leo: A lélek hangja — dal, 3. Blon: Röserl und Ringerl. 4. Amadei: Szerelmi dalok — szvit. 5. Leopold: Egyveleg bécsi dallamokból. 6. Náday Béla: Szerenád. 7. Huszka: Álmok, álmok, — dal. 8. Poldini: Mese... Egyszer volt. 9. Ganne: Elragadtatás.

Közben kb. 12.30: Hírek.

13.20: Pontos időjelzés, időjárásjelentés és vízállásjelentés.

13.30: Farkas Béla és cigányzenekara

14.40: Hírek.

14.55: A rádió műsorának ismertetése.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.10: „Asszonyok tanácsadója." Arányi Mária előadása.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: „Sváji emlékek." Bethlen Mária grófnő csevegése.

17.30: Magyarországi Munkásdalegyletek Szövetsége képviseletében a Magyarországi Élelmezési Munkások Szövetségének Dalárdája és A Magyarországi Famunkások Szövetségének Dalárdája. 1. Kjerulf: Hardangeri nászut (fordította Keresztty István). 2. Kücken: Normann dala. 3. Pacius: Finn dal. 4. Jungs: Fonj, fonj. 5. Palmgreen: a) Nád, nád, susogj; a) Tengerész a szénégetők között. Énekli a Magyarországi Élelmezési Munkások Dalárdája, vezényel Venetianer Sándor. 6. Bartók: Ne hagyj el. 7. Bartók: Senkim a világon. 8. Pogatschnigg: Dal a dalról (Szabolcska Mihály szöv.). 9. Rauch: A reggel — madrigál. 10. Nagy Sándor: Emlékezés — orosz népdal (Kondor Imréné szövege) (tenorszólóval). 11. Muszorgszkij: Himnusz a naphoz. Énekli a Magyarországi Famunkások Szövetségének Dalárdája. Vezényel Nagy Sándor.

18.20: „Magyar táj magyar szemmel." (A Felvidék a XVII. században.) — Gogolák Lajos dr. előadása.

18.50: Tréfás hanglemezek.

19.30: „Pastorale-szimfónia." Hangjáték 3 részben. Irta Schiller Emma. Fordította Szücs László. Rendező Both Béla. Beethoven: Holdfényszonátáját előadja Polgár Tibor. — Személyek: Az öreg Biegler — Kemény László; Rézi, a felesége — Kováts Terus; Anna, a leányuk — Egry Mária; Severin, tanító — Lázár Tihamér; Beethoven — Thuróczy Gyula; Spindler, karmester — Kürthy György.

21: Flesch Ella énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor.

21.35: Hírek, időjárásjelentés.

22: Közvetítés az Ostende-kávéházból. Kertész Endre dr. jazzenekara játszik, Kalmár Pál énekel.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Droitwich 17.15. Magyari Imre lemezei. Oslo 19.30: Fenyves Loránt hegedül. Lahti 19.30: Zathureczky Ede hegedül. Hilversum II. 20.55: Szimfónikusok hangversenye. P. Parisien 21.25: Gyenes Lili lemezei.

TÁNCZENE: Köln 20.30—21, Varsó 21, Zágráb 22.20, Lipcse 22.30, Hilversum 23.50.

SZERDA, FEBRUÁR 9.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.

Utána: Hanglemezek. 1. Linka Kamillo: Rákóczi emléke — induló (1. h. gy. e. zenekara). 2. Jessel: A várőrség felvonulása (Szalonzenekar). 3. Zámecsnik: Nápolyi éjszakák — keringő. Dittrich: A büvész — galopp (xilofon: Krüger). 5. Buder: Induló.

Kb. 7.20: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: „Állatok, mint jelképek." (Felolvasás.)

10.45: „Ruhafélék megóvása." — Irta Kedves János. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.

12.05: B. Sohár Vilma zongorázik, Zsámboki Miklós gordonkázik zongorakísérettel.

Közben kb. 12.30: Hírek.

13.20: Pontos időjelzés időjárás- és

vízállásjelentés.
13.30: Hanglemezek.
14.40: Hírek.
14.55: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: Diáktélóra: „Milano." Zambra Szidónia dr. előadása (hanglemezekkel).
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Pálffy Lipót gróf gyalogezrede Mária Terézia háboruiban." Markó Árpád ny. ezredes előadása.
17.30: Farkas Andor és cigányzenekara.
18.30: „Életmentés repülőgépen." Salacz Tibor előadása.
18.50: A rádió szalonzenekara. — 1. Gebhardt Bio: Maskarade — keringő. 2. Artók: Rózsaszerenád. 3. Stefanidesz Károly: Szerelmi kettős. 4. Strauss János: Művész élet — keringő. 5. Gershwin: A férfi, kit szeretek — dal. 6. Zách István: Hangulatképek a „Tabáni orgonák" c. operettből. 7. Friml: Indián szerelmi dal. 8. Ganne: A cárnő — orosz mazurka.
19.50: Az Operaház előadásának ismertetése.
20: Az Operaház előadásának közvetítése Városi Színházból. „Faust." Dalmű öt felvonásban. Szövegét Goethe után írták Barbier és Carré. Fordította Ormay F. Zenéjét szerezte Gounod. Vezényel Fleischer Antal. Néhai Szemere Árpád rendezésében. Személyek: Faust — Helge Roswaenge; Mefisto — Kálmán Oszkár; Valentin — dr. Palló Imre; Wagner — Komáromy Pál; Margit — Orosz Julia; Siebel — Halász Gitta; Márta — Bársony Dóra.
I. elv. után kb. 21: Hírek.
II. felv. után kb. 22.05: Időjárásjelentés, sporteredmények.
III. felv. után kb. 22.50: Hírek olasz és francia nyelven.
Előadás után kb. 23.40: Tánclemezek.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS műsora a HAT 4 hívójeles adón, 32.88 méteres hullámhosszon, 9.125 kilocikluson 1—2 óráig.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Bécs 19.25: Beethoven: Fidelio, opera. Szófia 19.45: Bohémélet. Lahti 21.10: Szigeti-lemezek.
TÁNCZENE: Olasz III. 22, Svájci rom. 22.30, Stockholm 22, Varsó 22.15, Bécs 22.20, Olasz I. 23.15, London 23.25, Droitwich 23.15.

CSÜTÖRTÖK, FEBRUÁR 10.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek. 1. Kálmán Imre: Huszár-induló (1. h. gy. e. zenekara). 2. Lincke: Jánosbogárka (a berlini állami operaház zenekara). 3. Waldteufel: Mindig vagy soha — keringő (Géczy Barnabás és zenekara). 4. Alford: A két törpe — xilofon kettős (Byrne és Bennet). 5. Blankenburg: Gladiátorok búcsuja — induló (Katonazenekar).
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Három boszorkányper." Irta Erőssy Julia dr. (Felolvasás.)
10.45: „Vidéki jutalomjáték a 90-es években." Irta Patz Ferenc. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Hanglemezek.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: A rádió szalonzenekara. 1. Jessel: Részletek a „Feketeerdő lánya" c. operettből. 2. Hollóssy Kornél: Esti dal. 3. Consiglio: Dúbát-fúbor. 4. Logodi Frigyes: Bocskoros tánc. 5. Wieniawski: Obertass — mazurka. 6. Kálmán: Részletek a „Cigányprímás" c. operettből.
14.40: Hírek.
14.55: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak élelmiszerárak.
16.15: „Ésszerű háztartás külföldön." Faragóné Kincs Irma előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: „Állategészségügyi tanfolyam I. előadása." (A háziállatok ragadós betegségei elleni védekezés és az oltások.) Schmotzer Bertalan dr. m. kir. főállatorvos előadása. (A földmivelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.)
17.30: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Rajter Lajos. 1. Glazunov: Karnevál — nyitány. 2. Vanay János: Mozaik — szvit. 3. Kováts Ferenc: Változatok eredeti dallamra. 4. Pongrácz Géza: Kis szvit.
Közben kb. 18: A rádió külügyi negyedórája.
18.45: „Thorma János emléke." Kampis Antal dr. előadása.
19.15: Kurina Simi és cigányzenekara muzsikál.
20: „Humoros magyar írások." Ascher Oszkár előadóestje.
20.50: Hírek.
21.15: Dohnányi Ernő IX. Beethoven-zongoraszonáta-estje.
22: Időjárásjelentés.
22.05: Közvetítés a Dunapalota-szállóból. Megyeri Gyula jazzenekara játszik, Miklóssy András énekel.
23: „The hungarian linguage". (A magyar nyelv.) Fedák Ágota dr. angolnyelvű előadása.
23.20: Közvetítés a Hungária-szállóból. Pertis Jenő és cigányzenekara muzsikál.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Olasz III. 20.30: Operett. Bukarest 20.15: Hangverseny. Kalundborg 20.10: Szimfónikus hangverseny. Földes zongoraművésznő.
TÁNCZENE: Varsó 22.15, P. Parisien 23.30, Kalundborg 23.15, Olasz I. 23.15, R. Paris 24, Droitwich 24.

PÉNTEK, FEBRUÁR 11.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek. 1. Fucsik: Kinizsi indulo (Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara, vezényel Figedy Sándor). 2. Mannfred: Babaparádé (Szalonzenekar és énekegyes, vezényel Schleger). 3. Wladteufel: Espana — keringő (Géczy Barnabás és zenekara). 4. Sali: Aigrette — polka (pisztonszóló Fovean). 5. Blankenburg: A lillei sas — induló (Odeon-zenekar).
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Góbé történetek." Irta Sala Domokos. (Felolvasás.)
10.45: „A nátha." Irta Zemplényi Imre dr. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Beszkárt-zenekar. Vezényel Miller Károly. 1. Strauss János: Denevér — nyitány. 2. Godard: Költői jelenetek. 3. Liszt: XIV. rapszódia. 4. Kálmán: Részletek a „Marica grófnő" c. operettből.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Radics Béla és cigányzenekara muzsikál.
14.40: Hírek.
14.55: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: Diáktélóra: „A pápuák." Irta dr. Wehner Józsefné. (Felolvasás.)
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: „Heller István emlékezete." Bevezetőt mond Major Ervin dr. A zongoraműveket előadja Böszörményi Nagy Béla. 1. A 12., 15. és 16. preludium. 2. „Erdőben" c. ciklusból a 2. és 3. sz. 3. „Vándorlások" c. ciklusból a 2., 5. és 6. sz. 4. „Távolból" c. emléklap.
17.35: A Magyar Protestáns Irodalmi Társaság műsoros estje. Közvetítés a Társaság fennállásának 50 éves jubileuma alkalmából, a Zeneművészeti Főiskola nagytermében. — 1. Bossi: Intermezzo. Orgonán előadja Akom Lajos. 2. a) Üdvözlő beszéd. Elmondja Tasnádi Nagy András; b) Üdvözlő beszéd. Elmondja Raffay Sándor dr. 3. a) Händel: Ária; b) Régi magyar históriás énekek. Előadja Basilides Mária, az Operaház tagja, zongorán kisér Kósa György. 4. a) Reményik Sándor: Keressétek a nőt; b) Jékely Zoltán: Halottak ünnepén; c) Szabó Lőrinc: Lóci verset ir; d) Erdélyi József: Vízöntő c. verseket elmondja R. Simonffy Margit. 5. „Egy pillantás a nemzeti élet műhelyébe." Elmondja Kapi Béla.
18.40: A rádió szalonzenekara. — 1. Suppé: Bocaccio — induló. 2. Lehár: Kék mazur — egyveleg. 3. Szekeres Ferenc: Bolero. 4. Vince Ottó: Song. 5. Coates: A tamariszkusznál. 6. Pachernegg: Becsi muzsika.
19.30: Sportközlemények.
19.40: Muzsikus szeszély." Lendvai István csevegése.
20.10: Olasz hangverseny a Magyarországi Olasz Kulturintézet rendezésében. Közvetítés a Zeneművészeti Főiskola nagytermében. A Gruppo Strumentale Italiano-t (olasz zenekari együttes) vezényli Nino Sanzogno. Közreműködik Ginevra Vivante (ének) és Clelia Galti Aldrovandi (hárfa). 1. Marcello: Pastorale Benvenuti G. átirata) (ének és hárfa). 2. Scarlatti: Ária az Il Clearco in Negroponte" c. operából (Benvenuti G. átirata) (ének és hárfa). 3. Sanzogno: Introduzione (együttes). 4. Malipiero: Szonáta (együttes). 5. Pertrassi: a) Vocalizzo; b) Lamento d'Adrianna (ének). 6. Alfano: Két Tagore-költemény (ének). 7. Castelnuovo—Tedesco: Concertino.
Szünetben kb. 21: „A modern olasz zene." Dr. Guido M. Gatti előadásának magyar fordítása. (Felolvasás.)
Utána kb. 22: Hírek, időjárásjelentés.
Majd: Közvetítés a Ketter-étteremből. Lakatos Flóris és cigányzenekara muzsikál, Kubányi György énekel. Dalok: Nádor József: A te nótád (Korányi szövege), Kárpáth Zoltán: Nagyvárosban (Ságodi szövege); Murgács Kálmán: Minden nagy örömnek (Domokos szövege); Garami Béla: Mondják meg a legkisebbik; Kubányi György: Tagadom; Kóla József: Sötét égből fényes csillag (Selymesi szövege); Magyar László: Akinek a szive; Adorján: Hat nap óta (Patikárus szöv.).
23: Hírek angol nyelven.
23.05: Tánclemezek.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Frankfurt 19.50: Wagner: A bolygó hollandi, opera. 19.55: Turandot, opera. Bécs 19.30: A szimfónikusok hangversenye. Bukaresti 20: Trubadur. Varsó 20: Filharmonikusok hangversenye.

SZOMBAT, FEBRUÁR 12.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek. 1. Fabrbach: Széchenyi-induló (Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara, vezényel Figedy Sándor). 2. Pécsi József: Keleti esküvő (Dajos Béla és zenekara. 3. Waldteufel: Estudiantina — keringő (Berlini filharmonikusok). 4. Fucsik: Az öreg dörmögő medve — komikus polka (fúvószenekar). 5. Beethoven: Yorck — induló (Katonazenekar).
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Sas Ede elbeszéléseiből." (Felolvasás.)
10.45: „A redemptoristák intézetét ismerteti Mesterházy Jenő."
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Gergely László zongorázik. — Szücs László énekel, zongorakisérettel.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.39: Hanglemezek.
14.40: Hírek.
14.55: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: Vándor Lajos meséi. 1. A strucc és a kuilanes versenyfutása. 2. Miki, a kivánesi fényképezőgép. 3. Zongorabál.
17: Mit üzen a rádió?
17.30: Toll Janesi és cigányzenekara muzsikál.
18.30: „A magyar gyáripar legöregebb őrhelyén." Közvetítés a 151 éves Goldberger-textilgyárból. — Beszélő Budinszky Sándor.
19: A rádió szalonzenekara. 1. Gebhardt Bio: Exotikus bölesődal. 2. Hubay: Hullámzó Balaton — hegedűszólót játsza B. Fehér Miklós. 3. Liszt: Boldog halál. 4. Pongrácz Zoltán: Verbunkos szvit. 5. Siede: Boldog szerelem — intermezzo. 6. Schwalb: Csak egy kis keringő.
19.40: „A tábori levél." Móra László elbeszélése.
20: „A hamburgi menyasszony." Operett három felvonásban. Pekár Gyula: „A kölesönkért kastély" cimü vig játéka nyomán irta Kulinyi Ernő. Zenéjét szerezte Vincze Zsigmond. Rádiószinpadra alkalmazta Turchányi István. Rendező Gyarmathi Sándor. Karnagy id. Stephanidesz Károly. Személyek: Charlotte bárónő — Szabó Ilonka; Choltai Ábris — id. Latabár Árpád; Choltai Bálint — Szedő Miklós dr; Choltai Kristóf — Galetta Ferenc; Werner Hermann — Maleczky Oszkár; Lottika — Gere Lola; Amália néni — Csatay Janka; Juci — Orosz Julia; gróf Mogenwitz — Kompóthy Gyula; báró Clausewitz — Harsányi Miklós. Stázi néni — Harasztthy Mici; Annchen — Hegedüs Mária; Trudchen — Marczinka Vica; Klärchen — Halmos Mici.
Előadás után kb. 21.50: Hírek, időjárásjelentés.
22.15: Tánclemezek.
23: A József nádor 2. honvédgyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artur. 1. Donáth: Ép testben ép lélek — induló. 2. Balfe: Cigánylány — nyitány. 3. Strauss: Kék Duna — keringő. 4. Kliment: Bécsi dalesokor — egyveleg. 5. Seregi Artur: Ünnepély Jávában. 6. Fricsay Richárd: A volt 63. gyalogezred díszindulója.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 18: A földmivelésügyi Minisztérium mezőgazdasági félórája.
18.30: A rádió szalonzenekara. 1. Becce: Caprii emlék. 2. Strauss János: Terefere — polka. 3. Szára Sándor: Két toborzó. 4. Poldini: Rózsák. 5. Nagypál Béla: Május Granadában. 6. Brahms: VI. magyar tánc.
19: „Medici Lőrinc a költő és uralkodó." Radó Antal előadása.
19.55: Händel: Belzazar cő oratóriumának ismertetése.
20.10: Händel: Belzazar c. oratóriumának közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagytermében. Előadja a Budapesti Ének- és Zenekaregyesület Lichtenberg Emil vezényletével. Szereplők: Belzazar — Rösler Endre; Nitocris — Flesch Ella; Dávid — Basilides Mária; Cyrus — Hámory Imre; Gobriás — Kálmán Oszkár. Hírnök — Littasy György. Orgonán kisér Zalánfy Aladár, csembalón kisér Káldi László.
Közben kb. 21.25: Hírek.

RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS műsora a HAT 4 hívójeles adón, 32.88 méteres hullámhosszon, 9.125 kilociklusson 24—1 óráig.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Lahti 18.40: Fenyves Loránd hegedül. Bécs 19.10: Szimfónikusok hangversenye. Varsó 21: Mozart: Figaro házassága.
TÁNCZENE: Bukarest 20.15, Lahti 21.10, Riga 21.15, Lipcse 22.30, Boroszló 22.30, Stockholm 22, Kalundborg 23, London 23.30, Luxemburg 24.

Diplomás ifju élete és halála...

Dr Popovits Sándor küzdelmes sorsa — Diplomával a kezében csak pénzbeszedői állást kapott, majd Párisban próbált megélni, majd nagybetegen Debrecenbe jött meghalni

Egy debreceni diplomás fiatalember tragédiájáról kaptunk hírt a napokban. Bátran írhatnánk az is, hogy trianoni tragédia, mert egy román megszállt területről ideszakadt, igen tehetséges fiatalember az illető, aki maga szorgalmából itt Debrecenben érettségizett, egyetemet végzett és szörnyű megpróbáltatások után megszerezte az államtudományi doktorátust is. Sajnos, a szép reményekre jogosító ifjút fiatalon, 26 éves korában leteritette a halál, csak annyit adott meg neki a sors, hogy az édes magyar földben pihenhet, ahová vágyott és ahova utolsó akaratáként elföldelték.

Dr Popovits (Petri) Sándorról van szó, aki fiatalon 17 éves korában átjött

Dr Popovits Sándor.

Debrecenbe Nagypeleskéről, ahol született. Beiratkozott a piarista gimnáziumba, ahol leérettségizett. Érettségi után nem tudott beiratkozni azonnal az egyetemre, ahová vágyott, mert nem volt pénze. Két évig instruktorkodott és így tartotta fenn magát. Egy kis pénzt gyüjtött és így be tudott iratkozott az egyetemre. Már ekkor a szörnyű megpróbáltatásoktól és a sok éhezéstől legyengült szervezetét megtámadta a tüdőbaj. A sok *hideg szoba és éhség dacára is, fogcsikorgatva 1936-ban mégis igen jó eredménnyel megszerezte az államtudományi doktorátust.* Ujabb szenvedés következett. — *Zsebében a diplomával szaladgált fűhöz, fához, de nem sikerült semmi neki.* Nem volt semmiféle rokoni összeköttetése s így mindenütt elutasitották.

De dr Popovits nem esett kétségbe. Eszébe jutott, hogy valamikor egyetemista korában tanította Láng fakereskedő fiát. Felkereste a fakereskedőt és állást kér tőle. Mindegy akármilyent, nem baj ha nem is azt, ami végzettségénél fogva megilleti. Minthogy üresedés nem volt a cégnél *pénzbeszedő lett.* Dr Popovits boldog volt, mert kenyere lett. Egész nap lótott, futott, szedte a cég kintlevőségeit és este minden nap pontosan elszámolt. Gyenge tüdeje *azonban nem birta sokáig. Szanatóriumba került, ahol már csak úgy tudtak a nagy beteg ifjún segiteni, hogy lekapcsolták a féltüdejét.* Féltüdővel került ki a szanatóriumból és újból jelentkezett a fakereskedőnél szolgálattételre. Ujból rótta a város utcáit és kezdődött a robot a darab kenyérért. Igy ment ez 1937-ig.

Dr Popovits Sándor, aki talán Magyarországon *az első diplomás pénzbeszedő,* ekkor elhatározta, hogy itthagyja Magyarországot. Valahogyan kapcsolatot keresett az *idegenlégió irodájával és elhatározta, hogy Afrikába megy.* Talán arra gondolt, hogy a *meleg afrikai nap meggyógyitja tüdejét.* Fillérekként összerakott pénzéből útlevelet váltott, utolsó pénzén megvette a Párisba szóló vasútijegyet és 1937 július 2-án itthagyta Magyarországot. — *Húsz pengővel érkezett meg a fény városába, ahol azonnal állás után nézett.* Nem sikerült neki semmi. De itt is rámosolygott a szerencse. Debrecenben *ő volt a Zita árvaház cserkészeinek parancsnoka és tevékeny részt vett a katolikus polgári cserkészcsapatának a megszervezésében. Felkereste a francia cserkészet vezetőségét, ahol előadta nagy nyomorúságát.* A szimpatikus magyar fiut nagy szeretettel vették körül. Ez nem is volt csoda, hiszen a *francia cserkészek kellemesen csalódtak a magyarokban a gödöllői világjamboreen.* Azonnal segitettek is. — Lakást kerítettek neki ingyen és azt tanácsolták dr Popovitsnak, hogy *azonnal iratkozzon be a Sorbonnera, mert mint szegény egyetemi hallgató állást is kaphat.* Igy nem utasitják ki, mint alkalmatlan idegent. Beiratkozott és tovább is összeköttetést tartott fenn a francia cserkészek vezetőivel. Egyik napon aztán örömhirrel fogadták. — *Sikerült állást szerezniök egy párisi gyárban.* Nem valami fényes állást, de mégis állás volt és pénzt keresett. — Dr Popovits gyenge tüdejével minden nap első volt a gyárban és gyüjtögette a frankokat. De minden hiába. Egyik nap észre vette, hogy *magas láza van.* Orvoshoz ment, aki azonnal felismerte a bajt. Ismét szanatóriumba került. — Ott is azonnal megszerették a csendes, szimpatikus magyar fiút és a kórterem kedvence lett.

Ez év januárjában *rosszabbodott az állapota.* Magas láz gyötörte. Lesoványodott és *kérte a kezelő orvosát, hogy szeretne hazamenni.* Ugy látszik, már ekkor érezte, hogy napjai meg vannak számlálva. Az orvosok tiltakozása ellenére *otthagyta a szanatóriumot, megváltotta megspórolt pénzéből Debrecenbe szóló vasúti jegyét és hosszú, fárasztó út után január elején megérkezett Debrecenben.* Testvére, akinél lakott dr Popovits Sándor, alig ismert rá. *A járodt, megtört szemü ifjú azonnal ágynak dőlt és pár nap múlva egyik régi barátja karjaiban kilehelte nemes lelkét.*

Temetésén testvérén és egy pár régi barátján kívül nem vett részt senki. — Temetésén *Papp* Gyula szentszéki tanácsos szivbemarkoló beszédet mondott. Gyászbeszédében *kidomborította trianoni magyar sorsot és a jóbarátok sürü zokogása közben a rideg, de édes magyar földbe tették a koporsót.*

Arvi Jarventus: Boldog voltam Debrecenben

A világhirü iró nyilatkozata a „Debreczen" részére — Az iró három magyar tárgyú regényének eredeti kéziratát a Kollégium könyvtára őrzi.

Ismerik Európában **Arvi Järventaus** finn írót, a volt lappföldi püspököt, akinek regényei egymásután jelennek meg a könyvpiacokon. Nemrégen jelent meg a kitünő iró tollából a Sydenolttajat cimü regény, mely magyarul szénégetőket jelent.

A finn testvérnemzet irója ebben a regényében alaposan kihasználja a Rákóczi-kor eseményeinek gazdagságát. Ismerteti az olvasóval az évszázados török iga alól felszabadult magyarok küzdelmét az osztrák elnyomatás ellen. Az iró színes képet ad a kor vezető embereiről és éles megvilágitásban adja a hazaárulló Oeskay brigadérost az olvasó elé. Regényének főalakja a Párkány nemzetség egyik tagja, akinek érdekes esetét, szerelmi regényét irja.

Arvi Järventaus megelőző két nagyobb regényében a honfoglalás és a mohácsi vész idejét dolgozta fel. Lelkesedéssel irta regényeit Arvi Järventaus, mert a két testvérnép rokonságát látja abban is igazolva, hogy a szabadságért vivott harcai a hazaszeretet megnyilvánulásai is teljesen hasonlóak.

Arvi Jarventaus, mint már hirt adtunk erről — Debrecenbe jött, mert itt akarta legujabb regényét megirni. Évekkel ezelőtt volt már Debrecenben dr. Ecsedi István vendégeként. Most visszatért, mert megszerette a várost és népét.

A regényiró a Hortobágyon töltötte a legtöbb időt, amióta újra visszatért. A boltives öreg csárda 6-os számú szobájában lakott és ott irta regényét. Nem zavarta senki.

A puszta téli csendjében nyugovó behavazott öreg csárda a legjobb munkahelynek bizonyult.

Az iró új regénye elkészült, rövidebb idő alatt, mint számitotta. A bolthajtásos szobában lejátszódtak a regény jelenetei. Eláruljuk a finn iró műhelytitkát: hangosan beszélve irta a regényét.

A szereplőket hangosan nevükön szólitotta, párbeszédeket mondott és ha elkészült a jelenet, elküldte a szereplőket s a következőket hivta be, hogy valósággal vitázva a képzeletszülte alakokkal, készüljön a regény jelenetről-jelenetre.

A csárda személyzete, ha a folyosón ment és beszédet hallott Arvi Järventaus szobájából, tudták, hogy az iró dolgozik — beszélget regényei alakjaival.

Arvi Järventaus már elutazott Debrecenből, de elutazása előtt az Angol Királynő „Bundájában" nyilatkozatot adott:

— Irja meg kérem — mondotta, — hogy boldog voltam Debrecenben.

Soha olyan könnyen nem irtam még regényt, mint a hortobágyi csárdában. Talán nincs is sehol Európában még egy olyan hely, ahol annyi nyugalom és csend lenne, mint a Hortobágyon.

Ott lehet dolgozni csak igazán! Ha már elfáradtam és ideges lettem a munkától, kisétáltam a pusztára, felmentem a kilenc lábu hidra és körülnézve a végtelen láthatárt, a végtelenből előgomolygó felhőket: megnyugodtam egyszerre. Irhatja úgy ahogy mondom:

Dolgoztam sokat a csárdában és mégis úgy érzem magamat, mintha pihentem volna két hétig.

Lehet, hogy ez a pusztai csodás csendesség varázsos ereje, a nyugalom és tiszta levegő.

— Csak egy regény készült a csárdában?

— Egy regény, lapptárgyú, 300 oldalas. Elárulom, hogy készül egy másik művem is. Magyar utikönyvet irtam a külföldiek részére sok-sok csodaszép fényképpel tarkitva. Ez az utikönyv 400 oldalas lesz. A regényt és utikönyvet ez év őszén adom ki Helsinkiben.

— A legkedvesebb élménye?

— Erre nem lehet válaszolni, mert nekem itt igen sok kedves élményem volt és nehéz lenne kiválasztani a legkedvesebbet.

Debrecenben úgy érzem magamat, mint a szülővárosomban. Sok a hasonló arcu ember és a város lelke is olyan, mint az én városomé.

Sok-sok várost bejártam már, de két egyforma lelkületü várost találni nehéz, itt is más Budapest és más Miskolc lelke, mint Debrecené. Ezt mégérzi az utazó. Nagyon hálás vagyok Németh Nándornak, aki lehetővé tette gondosságával, hogy a csárdában teljesen szabadon dolgozhattam és élvezhettem a kimeríthetetlen magyar vendégszeretetet.

— Ha már élményről akar irni, hát megírhatja, hogy az „András bácsi" itt a Bundában nekem egy élmény. Voltam itt 1930-ban néhányszor ebédelni és láttam jól, megfigyeltem „András bácsit". Most csodálkozom, mert 1938-ban ugyanolyan, mint volt 1930-ban. Nem akar öregedni és változni, már **Ecsedi** dr. mondta akkor, hogy András mindig egyforma, csak a politika változik, de arról meg András bácsi nem vesz tudomást.

Elmondotta még **Arvi Järventaus**, hogy Budapesten most jelenik meg magyar nyelven egyik regénye, melynek címe: **Kis falu a világ végén.**

Bejelentette azt is, hogy szeptember végével visszatér Debrecenbe és elhozza magával a feleségét is. Részt fog venni a Kollégium 400 éves jubileumi ünnepségein.

A Kollégium könyvtárában, — mint a beszélgetés során kiderült — már őrzik a finn iró három regényének eredeti kéziratát. A honfoglalás idejét feldolgozó regényének kéziratát most adta át a Kollégiumnak.

Arvi Järventaus dr. **Csikesz** Sándornál, az egyetem rektoránál töltötte a búcsúvacsorát és indult a hosszú útra. Végigjárta még a magyar városokat és azután Budapest-Bécs-Berlin-Stuttgarton át érkezik Helsinkibe, szülőföldje fővárosába.

(benecze.)

Legolcsóbb
füszer és gyarmatáru
beszerzési forrás
Grünberger és Glück
füszer és gyarmatáru nagykereskedés
Debrecen, Csapó u. 18. szám.
Telefon 24-75.

1900—1938. alü.

HIRDETMÉNY.

Felhivja a városi adóhivatal a város adózó közönségét, hogy az 1938. év I. évnegyedére esedékes együttesen kezelt közadó tartozását befizetni el ne mulassza, 1938. évi február hó 15. napjáig. A befizetés naponként a hivatalos órák alatt a városi adóhivatal pénztáránál, vagy pedig a 31.713. sz. postatakarékpénztári befizetési lap útján eszközölhető.

A befizetést elmulasztók ellen a határidő lejárta után a hivatal behajtási eljárást indit.

Debrecen, 1938 február hó 3.

Városi adóhivatal.

x Sós, brómos, lugos, jódos a nagyerdei fürdő vize. Gyógyit, erősit, frissit.

Macskaasztal

Szeretem a nyugodt hangú megbeszéléseket. Vitatkozással nem lehet elintézni kérdéseket, mert szerintem a legújabb idők minden vitatkozása meddő. Éppen ezért az a megbeszélés, mely Juhász Géza és köztem felszínen van, alkalmas arra, hogy tisztázzunk bizonyos kérdéseket anélkül, hogy vitába bocsátkoznánk.

Mindig és mindenben a kézenfekvő dolgokat szerettem felvonultatni, azokat, melyek egyszerre igyekeznek megvilágítani valamit, ami esetleg homályos. A január 25-én megjelent »Tiszán innen, Dunán Túl« című cikk megállapitását próbáltam ellensúlyozni, amire január 30-án választ kaptam.

Most ezzel a cikkel, mely a megbeszélés hangja és olyan, ami előtt meg kell hajolni, mert jószándékú, ezzel a cikkel kell új megbeszélést kezdenem.

Igy mindenek előtt nem értem, hogy ki és miért szorítja és szorította macskaasztalhoz az alföldi magyart, mondjuk irodalom terén.

Maga Juhász cáfolja ezt a tételt, mert hiszen ő mondja el, hogy három Tiszántúlról febukkant »parasztíró«, milyen fölényesen nagy sikert ért el méltán és megérdemelten.

És ez igaz is, éppen ezért irodalmi macskaasztal pl. nincsen, de vannak melyeknek keretében a szabály: én dicsérlek téged, te dicsérsz engem, ő dicsér minket, mi dicsérjük őket, ti dicsértek minket és ők dicsérnek mindannyiunkat, akik ennek, vagy annak az irodalmi »klikknek« a kötelékébe tartozunk. Ez igaz, de ez nem macskaasztal. Ezt a korlátot maguk az emberek és a »klikkek« vezetői épitik napnap után. Hála Istennek az ilyesmihez semmi köze nincs a magyar irodalomnak, mely egyetemleges, osztatlan, mint azt a multkor is bátor voltam mondani . . .

Macskakörmök között »vad parasztok«-ról is ir Juhász, akik mint nyilván tiszántúliak igy élnek a magyar köztudatban. Szerintem nem a köztudatban, csak némely megkötyagosodottakban, akik méltók arra, hogy minden ilyen kifejezésekért törvényes eljárás elé állitsák őket, mert a magyar paraszt, szerintem régen az igazi történelmi osztály, mely megőrizte nyelvünket, hagyományunkat és nemzeti voltunkat ezer esztendőn keresztül. Akik tehát »csak vad parasztok«-ról beszélnek, vétenek a nemzet ellen és irói, közirói szent kötelesség legyen törvény elé vinni őket. De míg »parasztirók« értékes könyvét kiadják, éppen a Tiszántúlról megvesszük és elolvassuk ezeket a könyveket, addig a fenti macskakörmös megállapitást használni nem időszerű, — szerintem.

A civilizációval, ezzel a nagyon csúnya szóval ismét baj van, mert azt újra meghagyta Juhász a Dunántúlnak és Erdélynek, holott a komáromi Jókai szilágysági Ady Madách Imrével egyetemben csak emeli az egyetemes magyar kultúra és nem kultúra és civilizációval két részre osztott nemzet alkotó erejét és értéket, tehát kultúráját! . . .

És az Alföld igazán nem müveletlen. Ezt senki sem mondta, senki sem mondja, mert a bizonyosságok az ellenkezőjéről győznek meg minden tárgyilagosan gondolkozót Bizonyos gazdasági elmaradásunk van az osztrák közösség egykori »jóvoltából«, de müveletlenek nem vagyunk és nem leszünk, mert az alföldi magyar iskolák és kultúrközpontok ugyanúgy teljesitik a kötelességüket, mint a dunántúliak, sajnos, az erdélyiek már nem, de erről ők nem tehetnek.

Az utóbbi másfélszáz év magyar irodalmából is maradna még valami, — Juhász Géza a legjobban tudja, — ha véletlenül osztanám azt a felosztást, amit ő vall Alföld, Dunántúl, Erdély különbségéről. Megmaradna Madách, Jósika, Kemény, Jókai, Berzsenyi, Vörösmarty, újabban Ady, Babits, Herczeg Ferenc, Makkai, hogy többet fel ne soroljanak, mert alig volna hely minden jelentős és értékes név felsorolására. Ami megint csak azt bizonyitja, hogy topográfiai felosztás szerint szerintem magyar irodalmat mérni nem lehet és nem szabad, amint Juhász se méri »A magyar szellem vándorútja« című cikksorozatában.

Az őstehetség szó mellett nem tartom szerencsésnek a »parasztíró« megkülönböztetést se, éppen Juhász cikkére való hivatkozással, mert csak író van. Jó író. Rossz író nincsen, mert az már nem az, valami más és nem író. Ha nagyon akarnánk és próbálkoznánk édes mindnyájan vissza tudnánk vezetni származásunkat büszkén és örömmel a paraszti sorba apánkon, nagyapánkon, szépapánkon keresztül, elvégre a magyarnak mégis a paraszti sor az igazi bölcsője. Éppen ezért »parasztíró« megkülönböztetés nincs és főleg ne legyen, mert ennek mellék íze lehet.

Ugyanigy nem tartom fontosnak és különbségtevésre azt, hogy valakinek bölcsész doktori diplomája van, vagy nincs. Ez igazán nem lényeg, bizonyitja Juhász, aki a kitűnő és értékes »parasztirók«-ról ugyanolyan jól tudja, mint én, hogy még középiskolájuk sincsen, ennek dacára már, már egyetemi szint, sőt »irói erejü egyetemi tanár« kincsével rendelkezik egyik iró ebből a sorból. Sőt, mély gyökerü alföldi, tiszántúli kultúra az, amit adnak, holott nekik nincs bölcsészdoktori diplomájuk. Éppen ezért ez előnyt ne jelentsen másnál se, különben is, hogy ki a nagyobb, azt sohasem a jelen dönti el, hanem az idő, amire Ady mutatta meg a legmagyarabb példát.

Befejezésül csak annyit: soha se akartam tudatosan, elszántan és megfontoltan rosszat: múlt szerdán megjelent vezércikkemmel se természetesen. Éppen ezért, ha valóban ugy volna, ahogy Juhász mondja, hogy tudtával senki másnak, csak nekem támadt az az érzésem, hogy ő akaratlanul is éket akar verni az ugor és a török megkülönböztetéssel magyar és magyar közé, akkor én ünnepélyesen bocsánatot kérek. Mert én tudok megalázkodni is az igazság előtt. Tehát akkor ha más nem akadt, aki a január 25-iki Juhász cikkből azt olvasta ki, ami abban szerintem benne volt, ünnepélyesen bocsánatot kérek a tévedésemért. De csak akkor, mert különben nincs értelme a bocsánat-kérésnek. Félek azonban, hogy velem együtt sokan voltak még, akik hasonlóan »megtévedtek« a világos, érthető, félre nem magyarázható cikk hatása alatt . . .

SZALACSY RÁCZ IMRE.

MEGHIVÓ.

A Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. folyó évi február hó 15-én déli 12 órakor

rendkivüli közgyülést

tart Debrecenben, a vállalat József kir. herceg utca 1. sz. alatti helyiségében, melyre a t. Részvényeseket ezúttal hívja meg

Debrecen, 1938 február 6-án

az Igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Az 1928. és 1930. évi mérlegek megállapitása, illetve módosítása.

2. Esetleges indítványok.

A közgyülésen csakis az a részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, ki a közgyülési határnap előtt legalább 3 nappal részvényeit az Igazgatóságnál letétbe helyezi, továbbá a közgyülésen csakis azok az esetleges indítványok kerülhetnek letárgyalásra, melyek az alapszabályok 9. §-ának 2-ik bekezdése szerint 3 nappal a közgyülés megtartása előtt az alapszabályok 10. §-ának előírása szerint az igazgatósághoz benyujtattak.

Anyám!

Azt hallottam sírni nem szabad utánad,
Mert könnyen lelkedre hull s az neked fájhat.
Azóta befelé hullatom jó mélyre
És sóváran várok mindennap az éjre.

Várom álomkirály simogató kezét,
Hogy lelkem lerázza nyügös földi terhét.
És felszabadultan, mint a szellő szálljon,
Földiszemmel soha nem látható tájon!

Keresem az útat . . . vajjon merre menjél?
Hátha előttem is megnyilik a szentély.
Kutatom, hogy bozzád vajjon mely út vezet . . .
S ha eltérnék, te már nyujtod felém kezed.

Várasz rám minden éjjel szótlan, lezárt ajkkal,
Szemed titokzatos, mint a kelő hajnal.
Kezed érintését mindig úgy érezem,
Mintha rám hullna sok, hűvös, puha selyem.

Várasz rám minden éjjel . . . Szived nekem hozod.
De meg nem mutatod mennyei otthonod.
Hiába kérdezlek: hogy' és mint van nálad?
— Szemed bár mosolyog — néma marad szájad.

De azért parancsol: „maradj csak a földön!
Mert még nem léphetsz át az én küszöbömön.
Amit elvállaltál, tedd azt békességgel
S hogy könnyebben viseld, láthatsz minden éjjel"

— — — — — — — — —

Anyám! . . . Hogyha tudnám, hogy rosszat nem hoz rád,
Én azért . . . szeretnék . . . bekopogni Hozzád!

1938 január hó. **GAYNÉ, ÉDY.**

Széljegyzetek a választójogi javaslatról

Hegymegi Kiss Pál könyve

Hegymegi Kiss Pál volt országgyülési képviselő »Széljegyzetek a választójogi javaslatról« cím alatt könyvet irt és adott ki Budapesten Ezek a »széljegyzetek« kétségtelenül széles körü érdeklődésre tarthatnak számot, szinte tanulmányszámba mennek, mert egy olyan politikusnak a megnyilatkozásai, ki a kérdés alapos ismerője és évtizedeken át foglalkozott a magyar élet e legnagyobb problémájával, a választójoggal.

A szerző azzal kezdi, hogy »sietve irta ezt a könyvet.« Azonban a sietség nem esik a tartalom rovására, meglátszik, hogy az egész kérdés a szerző »kis ujjában van.« Különösen érdekes és szinte forrásmunkának számit az, amit Hegymegi Kiss Pál a titkos választójogért folyó küzdelem történetéről is, de még érdekesebbek azok a kulisszatitkok, melyek a legutóbbi évek politikai életének a választójogi kérdés körüli kialakulásáról felfed. Számtalan ismeretlen, vagy csak kevéssé ismert részletet sorol fel és helyez kellő megvilágításba.

Magával a benyujtott választójogi javaslattal szemben ellenzéki álláspontot foglal el Hegymegi Kiss Pál. Nem szükölködik a kritikával. Meg kell adni, hogy, mint a kérdés alapos ismerője, kellő és sulyos érvekkel támasztja alá mondanivalóját. A szerzőt most már nem köti semmiféle pártkeret, igy jobbra is, balra is nyilt őszinteséggel mondja el véleményét és tartózkodás nélkül feltárja a közelmult eseményeit. Szerintünk a könyvnek ez a része maradandó szolgálatot tesz az utókornak arra, hogy megértse a közelmult sok meglepő politikai eseményét. Amit pedig a napirenden lévő javaslatról elmond, tagadhatatlanul egy tapasztalt politikus véleménye, és mint ilyen, figyelemre méltó, még ha nem is értünk mindenben egyet vele.

Az érdekes könyv megrendelhető a szerzőnél, Budapest, Ferenciek tere 9. vagy a könyvkereskedések útján.

A világ legnagyobb folyóiratában 55 oldalas vezércikk jelent meg Magyarországról

A National Geographic Society kétségtelenül a világ legnagyobb taglétszámmal bíró egyesülete. Nem kevesebb, mint 1,300.000 tagja van, akik minden hónapban megkapják a National Geographic Magazine című gazdagon illusztrált folyóiratot. Ez a lap tehát a világ legnagyobb és legelterjedtebb folyóirata, amely az egész Földön elterjedt. Ez a ujság most nagy szenzációval szolgál a magyarok számára. — A mult évben hosszabb időre hozzánk küldte az egyik legkiválóbb amerikai ujságirót: *John Patricot, aki a Hortobágyon is, Debrecenben is megfordult. Remek cikket irt Patric rólunk.*

Nagy megbecsülést jelent számunkra, hogy az előkelő világlap vezércikkében közölte Patric irását, amely 55 oldalra terjed. A cikk cime: »Magyar mirth and melancholy.« Magyar jókedv és mélabú.

A cikkben Patric nagyon tárgyilagosan foglalkozik Magyarországgal, meglátta erényeinket, de hibánkra is rámutat és bár elég terjedelmesen, mégis átfogóan ismerteti a magyar kérdést.

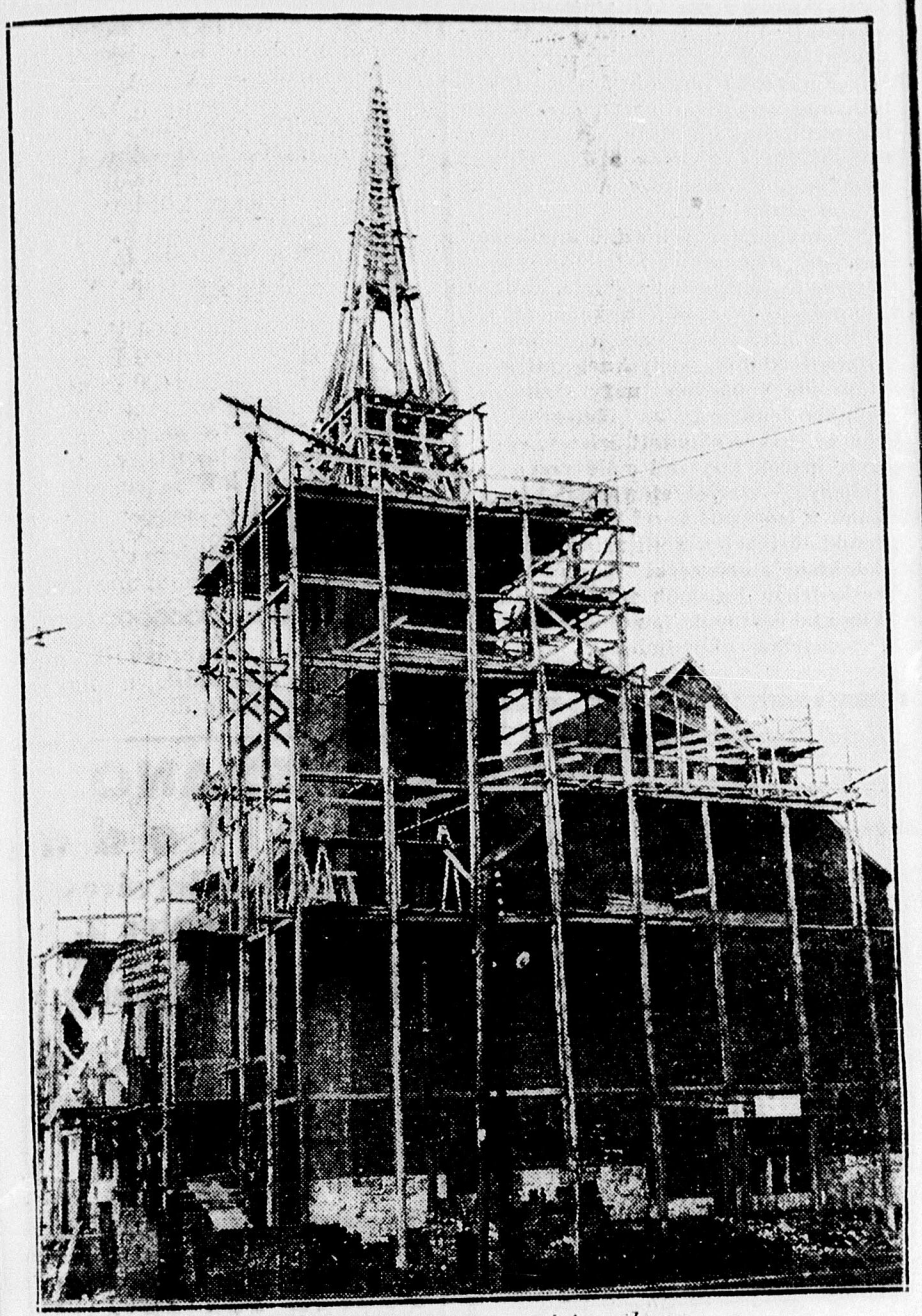
John Patric elismert ujságiró amerikában, egészen más technikával dolgozik, mint az európai kollégái. — Nyomban megtalálja a dolgok velejét és lényegét és azonnal rácsap az érdekes dolgokra. Sok tekintetben tanulhatunk tőle. A nyomda pedig, amely ezt a számot előállitotta, igazán remekelt. Színes felvételekt közöl a Hortobágyról és más vidékekről. Összesen 47 szép képpel illusztrálták a cikket, amelyből 20 színes. A Hortobágyról egy színes és hat feketenyomású képet tettek közzé.

Igazán hálásak lehetünk ennek az előkelő társaságnak, amely ilyen nagyszerű szolgálatot tett Magyarország megismertetésének a külföldön.

x Szabadnapos? Jöjjön a nagyerdei fedett uszodába! Pompás!

Tüzelőanyagot
Prohászka és Társánál
vásároljunk. Első és megbizható.
Bethlen u. 44. Telefon: 11-61.

Pünkösdkor nyítják meg a Mester uccai ref. templomot

Az épülő Mester uccai templom.

A Mester utcai templomépítésnél már elérték azt, hogy tetőt raktak a falakra és megépült a torony is. — Az ácsok a napokban rakták a nagy gerendákat a torony falaira. Dühöngő szélben építették a téglafalakra a torony csúcsos tetejét. Hatalmas gerendákat ácsoltak egymáshoz, hogy a magas, csúcsos toronytető elkészüljön. — Az emberek aggódva figyelték az ácsok hajmeresztő munkáját a sok emelet magasban. Egy-egy gerendába kapaszkodva dolgoztak a szekercével, illesztették egymáshoz a hosszú gerendákat.

A szél valósággal tépte a munkások kabátját, csoda, hogy nem sodorta le őket. A torony tetejének gerendázata elkészült már és olyan karcsú hegyes lesz, mint a Kossuth utcai templomé. Ez a most épülő templom nagyságra és befogadóképességet tekintve az Árpád téri templom arányait közeliti meg. A számítások szerint a templomot pünkösdkor nyitják meg a hívek előtt. A környékét szépen parkirozzák abból az 1200 pengőből, melyet erre a célra adtak. A Pozsony utca, Mester utca, Pesti utca és Böszörményi út találkozásánál épült templom mellett elvezető Pozsony utca torkolatát a sorompóig 50.000 pengős költséggel szépen rendezik és a macskaköves burkolatot felszedve, sima burkolattal látják el az utat. Az új templom, amely a református egyháznak 11. temploma Debrecenben, teljesen rendezett szép környezetbe kerül.

Bonyodalom egy lelőtt nyul miatt

Hogy milyen bonyodalmakat tud esi nálni egy lelőtt nyúl, amely lőtt sebével átfutott a szomszéd vadászterületre, arra élő bizonyság az a könnyű testi sértési per, amely most volt a debreceni büntetőjárásbíróságon.

Ábel Mihály nyugalmazott vasúti tisztviselő tette a panaszt. Előadta panaszában, hogy a mult év december 4-én Bleier Mór apafai gazdaságában vadászott, vele volt vadászkutyája is. Cserkészés közben nem messze előtte felugrott egy nyut, azonnal vállához kapta fegyverét és rálőtt. Várta a nyul azonnali összeesését, de a nyul nyilván csak egy pár sörétet kapott, felbukázott, de tovább futott. Az éber eb azonnal utána iramodott. Sok kergetés után a kifáradt és megsebesített nyulat elérte és megragadta. — A nyul meglövése a feljelentés szerint még azon a vadászterületen történt, amelynek tagja volt Ábel Mihály. — A nyulat azonban a kutya már a más vadászterületén fogta el és hozta vissza gazdájához.

Ebből származott a baj. Ábel a nyul után átlépett más vadászterületre. Ezen a területen vadászott Gerébi György gazdasági felügyelő, Kondor János Máv. főintéző és Somogyi Béla vadőr. Amikor a lövést meghallották, azonnal a lövés irányába siettek, mert azt hitték, hogy az ők vadászterületén történt a lövés. Ekkor látták, hogy mi történt.

Ábel Mihály panasza szerint ekkor felszólították, hogy azonnal adja át fegyverét, amit ő megtagadott. Erre nekiestek, földhöz vágták, mellére térdeltek és kicsavarták kezéből a lőtegyvert, sőt a vadőr arcul is ütötte.

Gerébi György gazdasági felügyelő, Kondor János máv. főintéző és Somogyi Béla vadőr ilyen előzmények után került a vádlottak padjára.

Minhárom vádlott tagadta a terhére rótt vádat. Kijelentették, hogy egy ujjal sem nyultak a sértetthez.

A bíró megkérdezte Gerébi Györgyöt, hogy mi jogon ütötte meg a sértettet.

— Én nem ütöttem. Felszólítottam, hogy adja át fegyverét. Az igaz, hogy a mellére léptem, de egy ujjal se nyultam hozzá, csak kicsavartam a kezéből a puskát. Ehhez jogunk volt, mert idegen vadászterületen találtuk Ábelt.

A vádlottak egybehangzó tanuvallomása után két szemtanut hallgatott ki a bíróság.

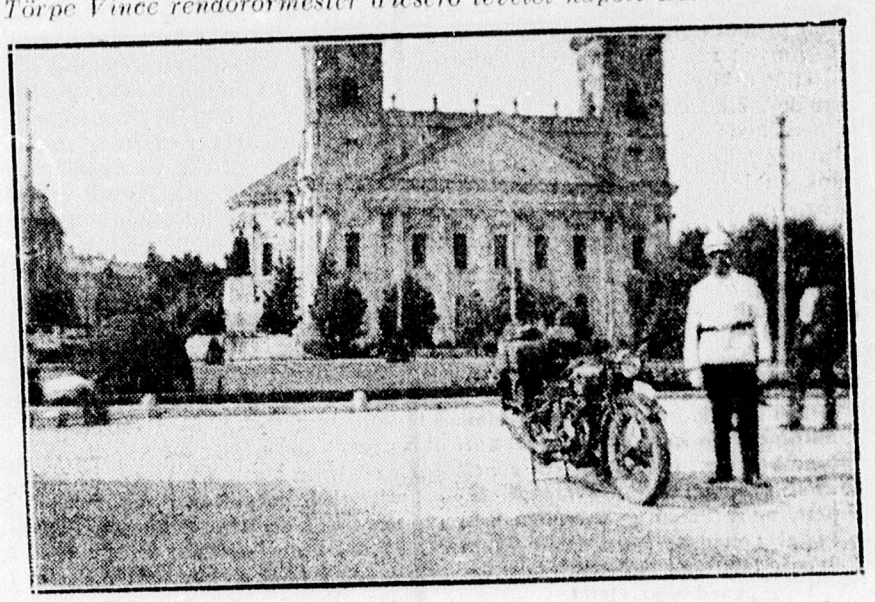
Kiss Sándor és Krczsán István tanuk azt vallották, hogy látták az esetet, de nem bántották a sértett vadászt, csak a fegyverét vették el tőle.

Dr Szemere Antal vádbeszéde után a bíróság meghozta az ítéletet, amely szerint bizonyíték hiányában mindhárom vádlottat felmentette a könnyű testisértés vádja alól.

A bűnösség meg nem állapítása miatt a sértett Ábel Mihály fellebbezést jelentett be s így a nem mindennapi per foglalkoztatni fogja a kir. törvényszéket is.

Berlini levél egy debreceni rendőrhöz

Törpe Vince rendőrőrmester dicsérő levelet kapott Berlinből

Törpe Vince rendőrőrmester Emil Günther motorkerékpárjával a Nagytemplom előtt.

Ki ne szeretné a derék magyar rendőröket. Ők azok, akik őrzik a polgár vagyonát, ők azok, akik ha kell az életüket is feláldozzák az élet és a vagyonbiztonságért. Ott állanak a posztukon, hidegben, melegben, esőben, hóban, szélben és tűző napsugárban. — Mindezt nemesak a fizetésért teszik, hanem ezentúl is a közért és embertársaikért. Minden dicséret megilleti őket.

De nemesak Magyarországon van becsülete a magyar rendőrnek, hanem az itt időző és autón és motorkerékpáron átutazó idegenek is hazájukba visszatérve, csak a legnagyobb dicséret hangján nyilatkoznak róluk. Tetszik nekik udvariasságuk és talán tetszik nekik, hogy milyen szép szál emberek. Itt Debrecenben is van egy pár szép embertipus belőlük.

Az Arany Bika szálló előtt áll már évek óta *Törpe Vince rendőrőrmester*, akit szinte az egész város ismer. Hatalmas alakjával, angolos arcával valóban arra termett, hogy itt a város központján lebonyolódó autó és idegenforgalmat irányítsa. Itt vigyáz ő a Bika előtt a szép külföldi autókra. Nem is egy dicséretet kapott már a felettes hatóságától és az idegenektől.

A napokban érdekes levelet kapott Törpe Vince rendőrőrmester. *Németországból jött a levél. Feladója Heinrich Günther mérnök Berlinből.*

Alább közöljük az eredeti német levelet és azt a fényképet, amelyet Törpe Vince legkedvesebb emlékei közé tesz el.

Berlin-Dahlem,
Fontanestrasse 22.

Herrn

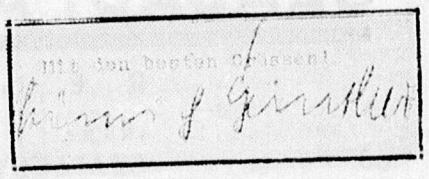
Törpe Vince

5403 r. örm.

Debrecen.

Sehr geehrter Herr Törpe!

Zur Erinnerung an den deutschen Motorradfahrer, dessen Maschine Sie so freundlich in Ihre Obhut genommen haben, sende ich Ihnen die beiliegende kleine Aufnahme. Ich bin nun schon eine ganze Zeit von meiner schönen Fahrt, die mich noch über Bukarest, Budapest, Wien geführt hat, wieder in der Heimat Berlin eingetroffen. Die Erinnerung an das freie und gastliche Ungarn wird in mir noch lange lebendig bleiben.

Günther Henrik
diplomás mérnök.

Berlin-Dahlem,
Fontanestrasse 22.

Törpe Vince

5403. sz. rendőrőrmester

Debrecen.

Igen tisztelt Törpe Ur!

Emlékül a német motorkerékpárosokra, akiknek a gépeit olyan barátságosan vette oltalmába, küldöm Önnek a csatolt kis felvételt. A szép utamról, amely még Bukaresten, Budapesten és Bécsen át vezetett, már jó ideje visszatértem hazámba Berlinbe. A szabad és barátságos Magyarországra való vissza emlékezés még sokáig élni fog bennem.

A legbarátságosabb üdvözletekkel

Günther Henrik s. k.

Ez a levél élő bizonyítéka annak, hogy a magyar rendőrnek milyen jó híre van külföldön.

x Betegnek gyógyulást, egészségesnek üdülést ad a nagyerdei fedett uszoda.

Beszédes adatok Debrecen város ipari és kereskedelmi életéből

A céh rendszer bukása után ébredező ipari és kereskedelmi élet — Nagyon sok volt a bevándorló és az olyan iparos, mely az építkezésben jutott szerephez.

Debrecen város multja sok olyan érdekes és értékes eredménnyel van tele, mely eseményeknek és értékeknek felderítése a jelen és jövő feladata. Az bizonyos, hogy mióta ez a város megindult a városiasodás utján, soha se szüneteltek az iparos- és kereskedő-rétegben. Az úgy nevezett polgári elem Zsigmond király ideje óta, akinek nagy hálával tartozott minden időkben a város, egyre szélesebb körben növekedett és érte el a gazdasági téren a legszebb eredményeket. Aztán megcsappant a török megszállás ideje alatt a gazdasági élet lendülete, mert a mindent pusztító, harácsoló és saját anyagi előnyeit néző török bizony nem sokat tett a közért, főleg nem az ipar és annak mellékágainak segítésével. Még a kereskedelem úgy, ahogy kedve szerint volt, azért fejlödött ezekben az időkben igen jelentősen a világhíres debreceni vásárok jelentősége.

Aztán a német világ, kuruc, labanc kor ismét nem volt alkalmas arra, hogy a gazdasági élet szebb eredményeket mutasson fel. Senki se volt biztos a holnapban, hát nem igen folytattak nagyobb ipari és kereskedelmi életet.

Aztán jöttek az átmeneti idők, amikor a kis ipar, kézműipar, kézi ipar helyére lassan itt is a gépek által rendszeresített gyáripar lépett, mely aztán gyökerében változtatta meg az ipari és kereskedelmi, tehát az egyetemleges közgazdasági életet.

Nem a megrendelésre dolgozó ipar élete volt ez már, hanem a kereskedőnek, raktárnak dolgozó inkább gyáriparszerű műbelymunka, mely megfallasztotta a kényelmes céhrendszert is és 1872-ben a VIII. törvénycikk új rendelkezéssel intézkedik az ipari és kereskedelmi tevékenységről, ami aztán végképen intézkedik az ipari és kereskedelmi tevékenységről, ami aztán végképpen megadta a kegyelemdöfést a régi céhrendszernek...

Debrecen városának ebből az időből vannak hiteles feljegyzései, melyeket kutató munkámhoz készséggel rendelkezésre bocsátott dr. Orosz tanácsnok úr és Koller jegyző úr.

Ennek a feljegyzésnek nyomán elindulhatunk és az utolsó hetven esztendőnek ipari és kereskedelmi életét megrajzolhatjuk.

Lássuk, hogy kik voltak azok, akik mint debreceniek innen tértek át új ipari és kereskedelmi pályára és kik azok, akik idegenből jöttek, hogy itt verjenek fészket és beleilleszkedjenek ennek a városnak az életébe.

Jelen alkalommal 1872. év két hónapjának új cég 1872-ben március hó 16-án történt a regiszter szerint és nem debreceni volt az új boltos. Klein Móric 26 éves nagykállói illetőségü női szabó, aki az akkori Piac utca 1780. házszám alatt vert tanyát és nyitotta meg műhelyét. A második bejegyzés szerint Antalfy Lajos fuvaros ipart váltott a Kádas utca 1897. szám alatt ház lakosaként, tehát mint bentlakos debreceni. Balogh Miklós puskámives szintén tősgyökeres debreceni volt és a Csapó utca 321. szám alatt nyitott műhelyt, illetve itt is lakott 321. szám alatt. Weisz Jakab a szilágysági Peér, népiesen Pir községből vándorolt be és egyelőre bejelentetlen helyen bor, pálinka kereskedésre kért engedélyt, azaz kocsmát nyitott. Gáspár Móric Bánffihunyadi illetőségü szabómester ruhás boltot és szabóműhelyt nyitott Nagyvárad utca 2128. sz. alatt. Klug Henrik a pozsonymegyei Szered községből jött és Széchenyi utca 1812. szám alatt nyitott sütőműhelyt...

A debreceni illetőségü Székely Imre a Péterfia utcai házában kivánt szalonna, sertés, hus üzletet, azaz hentesboltot nyitni. Stein Jakab Nagyváradról jött át és itt mész lerakatot nyitott, hasonlóképpen meszet árult Stein Móric is Gégényből és egyik vasuti faraktárban nyitotta meg kereskedelmét. Kohn Dávid szatócs boltot nyitott a Varga utca 2377. szám alatt és Vértesről, Bihar megyéből jött Debrecenbe. A debreceni illetőségü Szili Gábor a Péterfia utcáról ács ipart váltott, mig a szintén debreceni Szatmári Pál a Füvészkert utcán pékséget nyitott. Sebestyén Mihály a Csapó utcai házában ács mesterség iparát akarta tovább szolgálni...

Néhány adat egy készülő munkához és ahány név, annyi foglalkozás 1872 március és április hónapjában, amikor a debreceni ipar és kereskedelem elindult a mai kiteljesedett céljához...

Becses adatok, melyeknek folytatása jön s nagyon nagy segitségünkre lennének az illetékesek, ha az egykor alapitott üzletek, cégek, iparok folytatói emlékezet és feljegyzés szerint eljuttatnák hozzánk a lepergett közel hetven esztendő történetét, amit aztán munkánkban a debreceni ipar és kereskedelem legujabb fejlődésének kibontakozásának tanulmányában felhasználhatnánk...

Hajdúszoboszló megyei város polgármesterétől.

1983/1938. kgy. számhoz.

Kivonatos tervpályázati hirdetmény

Hajdúszoboszlón a gyógyfürdőtelep területén létesitendő állandó jellegü gyógyépület, vele összefüggő szanatóriumi rész, továbbá a nyári fürdő központi épülete, végül a gyógyfürdőtelep egész területe elrendezési terveinek elkészitésére

nyilvános tervpályázatot hirdetek.

A pályázaton részt vehetnek a Budapesti Mérnöki Kamara épitész tagjai, azonkivül minden okleveles magyar épitészmérnök.

A pályázatra vonatkozó részletes hirdetmény, tervezési program és helyszinrajz Hajdúszoboszló város Közmüvei irodájában (Vértanuk tere) hivatalos órák alatt 1 Pengő lefizetése ellenében beszerezhetők, ill. azokat irásbeli felkérésre utánvéttel az iroda postán megküldi.

Minden lapot, illetve mellékletet jeligével ellátva, a jelige tulajdonosa nevét borítékba zárva, összecsomagolva és lepecsételve, Hajdúszoboszló, Városháza földszint 8. sz. helyiségben »A Hajdúszoboszlói Gyógyfürdő tervpályázata« felirattal legkésőbb 1938 április hó 1-én déli 12 óráig kell benyujtani. Postán küldött terveknél a postai feladási bélyegzőre vonatkozik a határidő.

A kitüzött pályadijak a következők:

I. dij	2600 Pengő
II. dij	1600 Pengő
III. dij	1000 Pengő

Négy pályamü megvétele egyenként 400 Pengő összeggel, amennyiben a biráló bizottság erre érdemes terveket hoz javaslatba.

Hajdúszoboszló, 1938 január hó.

Dr. Márton Gábor sk.
polgármester.

x **Felfrissül, megerősödik, munkaképessége fokozódik a nagyerdei gyógyviz fürdőtől.**

MERANO szálloda

Budapest-Belváros IV., Bécsi-utca 2.

Központifütés -- Folyómelegviz

Ujonnan renovált, barátságos szobákkal, kitünő konyhával, igen mérsékelt árakkal várjuk i. t. Vendégeinket.

Hosszabb tartózkodásnál óriási árengedmények

Kérjen árajánlatot!

SZABADI ÁDÁM

REGÉNY

68

IRTA:
SZALACSY RÁCZ IMRE

— Ugy, hát akkor nincs más hátra, mint én is sok, nagyon sok szerencsét kivánok, — állott meg Szabadi Ádám, mert hirtelen azon vette észre, hogy a város túlsó szélén vannak, ugyanott, ahol harctérre indulása előtt olyan váratlannl vallotta meg a szerelmét ennek a leánynak, aki azóta olyan nagy változáson ment keresztül, hogy nem is tud reá ismerni. Kicserélték, mert az angyalok kedveltjéből ime az ördög cimborája lett.

— Nem kell azért haraggal elválnunk, Ádám, — nyujtott kezet a leány.

— Én nem haragszom... Emlékszik erre a helyre Lenke?...

— Persze, persze, gyerekes dolog volt az nagyon, kedves, az ilyesmit elfelejti az ember! Tehát jó barátok vagyunk, leszünk mindig, hiszen gondolkozzék csak egy kicsit!...

— Ha gondolkozom, akkor én nagyon sajnálom magát, Lenke, szivből sajnálom!...

— No igen, ahogy vesszük. Én azonban azt érzem, megtaláltam a boldogságom. És ez a fontos. Tudja mit mondok: egy, két hét mulva maga azt sem fogja tudni, hogy én a világon voltam, vagy vagyok!...

— Ezt szeretném én is elérni, de minél előbb, Lenke.

— Lássa, Ádám, ha igazán szeretne engem, akkor még örülne is annak, hogy megtaláltam az igazi boldogságom! — szólott a leány de Szabadi Ádám hirtelen nem tudta, hogy nevessen, vagy bosszankodjék ekkora balgaságon. Felvetette a fejét és úgy mondta:

— Tehát úgy érzi, hogy boldog?...

— Nagyon!...

— Teljes a boldogsága?

— Ha van teljes boldogság, akkor az enyém az!...

— Az, amit másoktól elraboltunk, sohasem adhat igazi boldogságot!

— Nézze, Ádám, a boldogság megszerzésében mindig önző egy keveset az ember. Bár az idő nem alkalmas arra, hogy vitatkozzunk, de vallom, hogy nem lehetünk válogatósak az eszközökben! Különben mit tudja azt maga, hogy milyen pokol volt annak a két embernek az élete. Nem hozzá való volt az az asszszony!....

— Ezt persze ő mondta, a lovag úr?...

— Természetesen!...

— És mi lesz, ha a második vállalkozása se lesz teljes boldogságú?...

— Ez kizárt dolog, mi annyira értjük egymást, olyan egy a természetünk, hogy a gondolatunk is mindig találkozik!...

— Minha ismerném ezeket a szép szavakat! — mondta nyugodtan Szabadi Ádám, mert már nem érzett sem fájdalmat, sem keserüséget a lelkében, inkább valami nagy bánatot önmagával és a leánnyal szemben azért hogy ilyen végzetesen félreismerte ő azt, akire az életét akarta felépiteni.

Tass Lenke egy pillanatra megdöbbent a nyugodtan kimondott szavaktól, aztán felvetette a fejét és kicsit léhán, könnyelmüen, hogy fájon annak, akinek szánja ezeket a szavakat, melyeket most új meggyözödéssel mondott:

— Igen, halottam ezeket a szavakat, de akkor másként csengett minden szó. Mindenkinek jussa van a boldogsághoz, még pedig az igazihoz!...

— Persze, az igazihoz! — nézett közönbösen a fiú.

— Tudom, hogy kegyetlen vagyok, de...

— Dehogy, maga csak őszinte, túl őszinte, Lenke, kár, hogy nem egy esztendővel ezelőtt mutatta magát ilyen őszintén, ilyen, hogy is mondjam csak...

— Könnyelmüen, — bökte ki a kikivánkozó szót a leány..

— Hát igen, mondjuk könnyelmüen!...

— Az én életem, az én sorsom; tökéletesen elégedett vagyok a mostani helyzetemmel..

— Igaza van, csak rá ne fizessen erre a játékra!...

— Ádám, ez nem játék, halálosan komoly dolog!...

— Ezt szokták mondani!...

— Maga már nem ért meg engem soha!...

— Soha, Lenke, félek, hogy eddig sem értettem meg!...

— Nem szeretném, hogy haraggal váljunk el!...

— Isten őrizzen, hát hova gondol!...

— Én mindig úgy fogok magára gondolni, mint egy édes, aranyos emlékre, álomra...

— Elég Lenke, ne áltassuk magunkat!..

— Nem, nem, ezt nem hagyom; igy fogok gondolni!...

— Nem tilthatom meg!...

— Szeretném, ha maga is igy!...

— Ezt meg maga nem parancsolhatja még!

— Akkor Isten vele, Ádám, — nyujtotta a leány a kezét. Éljen boldogul Lenke...

Kezük összefonódott.

A leány keze jéghideg volt, a fiúé forró.

Csak egy pillanatig fonódott össze a két idegen kéz, aztán ellenkező irányban elsiettek.

A Szent László téren visszanézett a leány, de nem látta a fiút.

Aztán gyorsan megindult, felfelé a város szivébe, mintha ostorral hajtották volna.

TISZÁNTÚLI KISGAZDA
A DEBRECZEN KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ VASÁRNAPI MELLÉKLETE

A magyar rizs

A magyarországi rizstermelés igen jól sikerült. Természetesen ma még bölcsőkorát éli, azonban az eddig elért eredmények igen biztatók. Minősége elsőrangú, mennyisége kielégítő. Hogy ilyen kedvező eredmények dacára, a magyar rizstermelés szélesebb alapokon nem bontakozhatott ki, annak a magyarázata abban keresendő, hogy a *rizshántolók* karteibe tömörültek s így szógyenszemre bár, de a magyar rizst külföldre kellett hántolásért szállítani.

A belföldi hántolók száma évek óta nem változott. Nem azért, mintha nem akadt volna vállalkozó, hanem azért, mert láthatatlan kezeknek sikerült megakadályozni. Az érdekelt vállalatok azért működhettek zavartalanul és eredményesen, mert nem adtak ki engedélyt rizshántolási üzem létesítésére és nem adtak kontingenst újaknak hántolatlan rizs behozatalára.

Nincs jogszabály, amely ezen a téren monopóliumot teremtett volna, de ténylegesen mégis csak monopol-helyzet alakult ki a kartel tagjai számára. Ujabban ezt a monopóliumot erősen rohamozzák. Engedélyt kérnek új rizshántoló üzemekhez és kontingenst héjas rizs behozatalához. Eddig hiába volt minden erőlködés, új engedélyeket nem adtak ki, de most meg van minden remény arra, hogy a döntés egy-két esetben kedvező lesz — az engedélyt kérőkre. A megmerevedett rizshántolófront tehát könnyen mozgásba jöhet s az új engedélyesek versenye gyorsan bebizonyíthatja, hogy a rizshántás költsége kevesebb, mint amennyinek ma mondják. Hogy kiderüljön, ez közérdek ebben az ügyben.

A sáskát a ricinuslevél irtja

A sáskajárás okozta veszedelem mindég nagy károkat okoz a mezőgazdáknak és komolyan hatásos védekezés módjára még nem jöttek rá. — A véletlen azonban most segítségül jött és megtalálták a legbiztosabb sáskairtó nódot. Amerikában, ahol millió és millió dollár kárt okoztak a sáskák a farmereknek, jöttek rá arra, hogy milyen módon lehet irtani a sáskákat anélkül, hogy nagyobb költséget jelentene. Az új módszerrel sok-sok millió dollár értéket mentenek meg a pusztulástól.

A Cansas állambeli Atchisonban dr L. M. Christensen ezerszámra látta elpusztulni a sáskákat, miközben a »Castor Bean«, magyarul ricinus levelein és szárain lakmároztak. Az utolsó évek eredménytelen küzdelmeiben úgy az amerikai mint a kanadai hatóságok százezreket költöttek a sáskapusztítás ellen való védekezésben mérgezett táplálékra, most ezzel a véletlen felfedezéssel néhány dollár értékű ricinusbab magjával körülültethetik a farmerek vetéstáblájukat és máris hatásosan védekeztek a sáska ellen. Dr Christensen különösnek találta, hogy a ricinus közelében sem bogár, sem madár nem tanyázik. Ez késztette kutatásra és ennek során ízlelgette meg a sáskákkal a babot és ezek a babból való lakmározás után valamennyien elpusztultak. Amerika középső államaiban, ahol különösen nagy mértéket öltött a sáskaveszedelem, 1936 folyamán több mint 90 millió dollár kárt okoztak a sáskák hivatalos kimutatás szerint.

A tengerentuli kukorica konkurenciája

A magyar tengerinek veszélyes versenytársa akadt az északamerikai tengeriben, mert az első szállítmányok már beérkeztek az északi államok kikötőibe. Ezeknek a tengeri szállítmányoknak a mintáit elküldték Budapestre is és a főzsdén lehet látni. A minták szerint az Egyesült Államokból érkező tengeri csontszáraz, minőségükben sokkal édesebbek mint a magyar tengeri, de színre és külemre mélyen alatta állanak a magyar tengerinek.

Sáppadt és színtelen tengerik, de az északi államok vásárolják és szeretik. A tengerentúli kukorica így veszélyes konkurrencia lett, sokkal veszélyesebb a magyar tengerire, mint a jugoszláv tengeri.

A magyar tengeri értékesítésében bénítólag hat a németországi száj- és körömfájásjárvány, mert például Norvégia a magyar tengerire két hetes karantént rendelt el, mely határidő a magyar területről való elszállítástól kezdődik. Az eljárás indoka az, hogy a magyar tengeri Németországon keresztül érkezik Norvégiába és a német területen száj- és körömfájás járvány van.

A szarvasmarha felfuvódása

Nagyobb mennyiségben, vagy mohón megevett könnyen erjedő takarmányok okozzák, melyek közül a legveszedelmesebbek a hüvelyes takarmányfélék, zöldtakarmányok, répa, burgonya és gyári hulladékok nagyobb mennyiségben szintén ártalmasak. A fölfuvódás veszélyét minden körülmények között növeli az itatás azonnal a legelés vagy az etetés után, úgyszintén a zöldtakarmány fonnyadt vagy fölmelegített volta, a gumófélék rothadása. Legelés a szél ellen elősegíti a fölfuvódást. Az állat nyugtalan és a hát fölpuposodásával kapcsolatban rohamosan fejlődik a has nagyobbodása, különösen a baloldalon. Időnként gázok böfögnek föl, esetleg hányás észlelhető. Tekintete ijedt és erősen izzad. Sokszor elegendő a bendő masszálása és a test elejének magasabbra állítása 30—40 centiméterrel. A bendő összehúzódásának serkentésére alkalmas a horpaszok leöntése hideg vízzel, vagy az állatok behajtása vízbe. Ha ezek sikertelenek, akkor állatorvossal bendőürítést kell végeztetni. Elkerülhetjük a fölfuvódást gondos legeléssel és célszerű takarmányozással.

A silány lucernás megjavitása

A lucerna vetése igen alapos munkát, jó trágyázást és talajmunkát kíván, mert csak úgy terem és növekedik a szükséges mértékben. Ott, ahol az elvetett lucernás silány termést ad, bizonyos, hogy nem végezték el a szükséges munkálatokat.

A gyönge termése onnan származik, hogy a talaj a vetéshez nem volt kellő gonddal előkészítve. A lucernabevetésnél előre számítani kell arra, hogy 5—7 évig terem egyfolytában, tehát jó termőerőben lévő talajba vessük, mindenkor védőnövénnyel, ami a gyomokat elnyomja és ha 25—30 centi magasra nőtt, lekaszáljuk, hogy a lucerna növése biztosítva legyen. Az árpa vagy zab védőnövénye kitűnő zöldtakarmányt ad, de még legjobb ha egyszerre lekaszáljuk szénának szárítva. — növésben visszamaradott egyéves lucerna feljavítására műtrágya nem alkalmas. Legcélszerűbb télen a hóra istállótrágya levet öntözni, hogy hóolvadáskor a táperő levonuljon a hólével a lucerna gyökeréhez. Gazdaságos lenne a trágyalevet fekáliával (árnyékszéktrágya) keverni. A talaj javítása az első lucerna kaszálásnál meglátszik, de ha nem lenne megelégedve az eredménnyel, akkor kaszálás után a zöld tarlóra szórhat keveréktrágyát (komposzt) vagy érett porhanyó istállótrágyát, mely csakis apró és morzsolható lehet. A rászórt apró trágyát úgy juttatja be a talajba, hogy a zöld lucernatarlót vasfogassal keresztbe-hosszába megjáratja. Ezzel a beható talajjavítással 3—4 bőséges lucernakaszálást biztosíthat egy évben. Ha mészben szegény a talaj, ezt is pótolni kell felülszórással a fogasolás előtt.

Avas szalonnából háziszappan

Ha romlik a szalonna és avas lesz, vagy a zsír is megavasodik, legjobb ha szappant főzünk belőle, de vigyázni kell, nehogy úgy főzzük a szappant, hogy a mosás után a szappantól bűz legyen a ruhánkon.

Lehet avas zsírból szappant főzni, de az avas szappaníz nagyon kellemetlen, mosáshoz nem alkalmas, sőt mosásnál is a kimosott ruhának is igen rossz szaga lesz. Éppen ezért szükséges az avas szalonnát kiolvasztani és a zsíranyagából lehetőleg minél több avas szagot, avas ízt elvonni. Ez úgy történik, hogy először az olvasztandó zsíranyag közé, minden öt kiló zsírhoz három deci frissen fejt tejet öntünk és így forraljuk föl, kevergetés közben. A tejfehérje magába szívja az avas szagot, feljön a fövő zsír tetejére, ahonnan lekanalazzuk.

Lehetséges, hogy annyira behatóan avas a szalonna anyag, hogy a rossz szag eltávolítására második eljárás is szükséges. Ez úgy történik, hogy a fövő zsírt hideg víz tetejére csurgatjuk, amelyet előzőleg lapos edényekben, tálakban leraktunk és a vízbe fa-szénparázst dobunk, amely úszkál a víz tetején, de félrehúzzuk a tágas edények szájához. A víz közepére csurgatjuk szét öntve a forró zsírt.

A frissen kioltott parázs szene mohón nyeli, gyorsan magába szívja a rossz szagot, az avas ízt. Igy a hideg víz tetején megfagyott zsírból kiveszi a kellemetlen szaganyagot. Ennél az eljárásnál gondunk legyen arra, hogy a helyiség levegője teljesen tiszta, pormentes és szagmentes legyen, a hideg kútvizet, ha a forró zsír felesurgatása által felmelegszik, ki kell cserélni. — A víz tetejéről a már megalvadt zsírt nagy szűrő kanállal szedjük le és helyezzük a zsírtartó edénybe, amely nem lehet a régi, szagos, avasízű edény hanem friss és tiszta. Igy eljárva sikerülni fog az avas szalonna zsírjából olyan háziszappant főzni, amely mozsdásra és mosásra is alkalmas lesz.

Ne feledkezzen meg a szappanfőzés anyagába szappangyökeret tenni, hogy szép fehér habot adjon a felhasználásnál, szintén nagyon jó lesz, ha kevés illatosító anyagot főz bele. Mindkettőt drogériában, vagy gyógyszertárban vásárolhatja; ezzel biztosítja a kellemes illatú, jó háziszappant-főzést.

A sertésorbánc

A tapasztalat mutatja, hogy az orbáncbacillus néha fél nap alatt végez a süldővel. Ha a sertést idejében beoltják, könnyen meggyógyítható. Voltak területek, ahol az orbáncszérum az állatok 90 százalékát megmentette a pusztulástól. Sok-sok süldő megmaradna, haelőzetesen beoltanák sertésorbánc ellen. Az előzetes oltásra legjobb idő, ha a süldő négy, négy és fél hónapos.

Kocsikenőcs készitése házilag

A kocsikenőcs a gyanták párolgásával előállított gyantaolajból, vagy különféle ásványi olajokból készül olyképpen, hogy az említett olajokat üstben meglehetősen száraz oltott mésszel jól elkavarjuk s ha a keverék finom eloszlású anyaggá vált, azt gyengén felmelegítjük. Ezután valamely töltőanyagot, pl. gipszet, sulypátot stb. keverünk bele s a keverést addig folytatják, míg teljesen egyenletes anyag állott elő. Az olaj, az oltott mész és a töltő anyag súlyaránya szerint változik a kocsikenőcs minősége, mely annál jobb, minél több az áruban az olaj s minél kevesebb a töltőanyag százalékos mennyisége.

Kocsikenőcs készíthető napraforgó, vagy repceolajból, illetve ezek felhasználásával is, de ezek az olajok drágábbak a gyantaolajnál, illetve az ásványolajoknál, úgy-hogy előnyösebb a növényi olajokat pl. szappanfőzés céljaira értékesíteni, mint kocsikenőcs előállítására.

x Rheumás betegnek biztos gyógyulás a nagyerdei fürdő gyógyvizében.

HIRDETMÉNY

Az ebtartási szabályrendelet 6. §-ára utalással felhívja a városi adóhivatal az ebtulajdonosokat, illetve az ebbirtokosokat, hogy a tulajonukban, illetve birtokukban levő ebeket 1938 évi január hó 31-ig bejelenteni, az ebbárcát kiváltani és az ebadót befizetni el ne mulasszák. Figyelmezteti a városi adóhivatal az ebtulajdonosokat, illetve ebbirtokosokat arra, hogy a bejelentés és az ebbárca kiváltásának elmulasztása kihágást képez, az ebadó be nem fizetése pedig végrehajtási eljárás folyamatba tételét vonja maga után. A bejelentést naponként a hivatalos órák alatt, délelőtt 8—12 óráig a könyvviteli osztály veszi tudomásul 11., 12., 14., 18., 19., 21. és 32. számú szobáiban és ez alkalommal a fizetendő ebadóról nyugtát állít ki. Olyan esetekben, amikor a bejelentés, vagy adófizetés alkalmával kétség merül fel az eb fajtája és rendeltetésére vonatkozólag s e miatt nem állapítható meg az ebadó díjtétele, az eb birtokosa hatósági orvosi bizonyítvánnyal tartozik igazolni az eb fajtáját és rendeltetését. Állatok őrzésére tartott ebek tulajdonosait figyelmezteti a városi adóhivatal, hogy ezen ebeket február havában veszettség ellen kötelesek beoltatni. Ha az eb birtokosa a bejelentést nem személyesen, hanem megbízottja által eszközli, megbízottjának minden esetben meghatalmazást tartozik adni. Debrecen, 1938. január 4.

Városi adóhivatal.

Közgazdaság

TERMÉNYTŐZSDE.

A búza 20 fillérrel javult.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.45—20.80 78 kg 20.75—21.10, 79 kg 21.00—21.30 80 kg 21.15—21.40 P. — Felsőtiszai 77 kg 20.45—20.80, 78 kg 20.75—21.10 79 kg 21.00—21.50, 80 kg 21.15—21.40 rozs 18.55—18.75, takarmányárpa első rendű 16.25—16.60, középminőségű 15.25—15.50, sörárpa kiváló 20.00—22.00, prima 19.00—20.00, sörárpa 17.50—19.00, zab elsőrendű 16.30—16.50, középminőségű 16.20—16.30 P, tengeri tiszántúli 12.40—12.50, más 12.25—12.35, korpa 12.75—12.90, 8-as liszt 14.60—15.00 P mázsánként.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér. Vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetése díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér.

Házasság

Nősülne
budapesti trafikos 5000-rel. Leveleket „Trafikos" Hatvan utca 2. sz. trafikba. 78

Szeretni
cégyom 35—40 éves önzetlen férfit, kis szerelemért. „Várom" jeligére 1321

Férjhezmenne
tizenhét éves félárva, csinosnak mondható leány. Ezer pengő készpénzzel szerényebb tisztviselőhöz vagy jobb iparoshoz. Levelet „Feltétlenül tisztességes" jeligére a kiadóba kérek. 1613

Nyugdíjas
állásban levő csinos, fiatalasszony megismerkedne házasság céljából 35—45 éves, kizárólag úriemberrel. „Csendes élet" jeligére a kiadóba. 1615

Névházasságot
kötne úrinő. „Korrekt" jeligére a kiadóba. 1737

Jómegjelenésü
kereskedő, házasság céljából megismerkedne olyan csinos 30 év körüli leánnyal, vagy özveggyel, kinek hétezer pengő hozománya van. „Boldogság" jeligére a kiadóba. 1729

Házasság
céljából megismerkedne józanéletű férfivel 36 éves, vagyonnal rendelkező asszony. „Vagyonos" jeligére a kiadóba. 1717

Nyomozó iroda

Szabó
magánnyomozó iroda, Varga utca 7. — Legdiszkrétebben nyomoz, megfigyel. 1666

Alkalmazást nyer férfi

Kifutófiut
felveszek, Szent Anna utca 39. fűszerüzlet. 1667

Felek látogatására
néhány, gyakorlattal rendelkező, jólöltözött urat és hölgyet alkalmazunk. Napi 5 pengő biztosítva. Jelentkezés — Morvay hirlapirodában hétfőn délelőtt 10—12 között. 1580

Vincellérl,
mezőgazdasági önálló munkára, tanyás gazdaságba — éves alkalmazottat, előnyös feltételekkel felfogadok. Cím a kiadóhivatalban. 1624

Lakatos
tanulót felveszek. — Molnár Elemér, Csapó utca 98. szám. 1657

Egy
ügyes, megbízható, nem iskolaköteles fiu fiu kifutónak felvétetik. Jókai u. 13., fűszerüzlet. 1670

Majorost,
nőst, családost, keres Pécsi, Bathyányi utca 16. 1674

Kifutófiut
15—16 évest felvesz Tőkés Lajos irógépes, Ferenc József út 66. sz. 1755

Gépészt
gazdaságba keresek Magoss György tér 30. sz. 1750

Körzetképviselőket
keresünk Hajdú, Bihar, Szabolcs s Szatmár vármegyék területére, világmárkás cikkekhez. Irásbeli ajánlatok „Nomov vezérképviselet, Debrecen, Csap utca 66. 1302

Üzletszerzőket
magas jutalékra bevezetett cikk terjesztésére keresek. Szent Anna u. 8. 1785

Kertészt
keresek, aki a kertészet összes ágait, fametszést érti. Konvencióra. Jelentkezni délután Széchenyi utca 21. 1796

Gépészkovács
gazdaságba konvencióra. — Jelentkezés délután Széchenyi u. 21. sz. 1797

Fiatal
ügyes, értelmes kifutófiu felvétetik — Grünmann könyvkereskedés, Piac u. 53. 1788

Házmester,
kinek rendes megélhetése és mosni, vasalni tudó felesége van, február hó 15-ére felvétetik, Szent Anna utca 52. szám. 1745

Asztalostanulót
fizetéssel, jó családból felveszek, Görbe utca 13. szám. 1676

Kerestetik
komenciós tehenész és komenciós kocsis, április elsejére. Nap utca 1. szám. 1696

Központi
fűtésben és liftkezelésben gyakorlott házfelügyelőt keresek. Ajánlatokat „Központi fűtés" jeligére a kiadóba. 1719

Kifutót
felveszek. Kohn, Széchenyi utca 17. 1730

Alkalmazást keres férfi

4 évi
irodai gyakorlattal rendelkező gép- és gyorsiró azonnalra állást keres. Baltazár utca 7. 1662

Alkalmazást nyer nő

Jó vasonduláló
kisasszonyt 15-étre felveszek. Cim a kiadóban. 1533

Önállóan
dolgozó francia munkáslányt felveszek. Péterfia 19. 1668

Kifutóleányt,
nem iskolakötelest felveszek. Horgolt terítő eladó. „Emy" Piac utca 79. szám. 1763

Ingyenes
kozmetikus tanuló felvétetik, Komáromi szalon. 1790

Fehérnemü
varrónő felvétetik. Csak elsőrendü munkára. Kardos László. 1753

Suche
deutsches Freulein für den 15 Feber oder 1 März. Adresse in die Redactione. 1787

Jómegjelenésü
propagandista nőt fix és jutalékra felvesz Grünfeld, Hatvan 21. 1597

Kereskedelmi
irodai teendőkben jártas gép- és gyorsirónőt felveszünk. — Irásbeli ajánlatot „Gyorsiró" jeligére a kiadóhivatalba kérünk. 1771

Felveszek
ócskaruhabontáshoz megbizható ügyes lányt Kurucz utca 112. férfiszabó. 1716

Gyapjú
horgolónők, kötőnők a landóra felvétetnek. Jelentkezhetni mintával: Szent Anna utca 31., délelőtt. 1715

Pénztárkezelőt
megbizható munkaerőt, akinek párezer pengő készpénze van alkalmaz kereskedelmi vállalat. Ajánlatok „biztos megélhetés 1732" jeligére a kiadóba kérnek. 1732

Fräulein
wird aufgenomen, zu zwei Mädchen, Frank, Berek utca 5. 1734

Háztartási alkalmazott

Mindenes
szobaleány, 15-ére 23—25 év közöttit, tanyára felvesz Herkelyné, Cirkó puszta up. Csökmő. 1906

Bejárónő
egésznapra felvétetik hosszu bizonyitvánnyal. Szappanos u. 11. első ajtó. 1754

Jó családból
15 év körüli kislányt keresek állandó alkalmaztatásra. Cim a kiadóban. 1767

Tisztességes
asszony mosogatni azonnal felvétetik — Rothermere u. 38. sz. 4. ajtó. 1611

Megbizható
jobb leányt keresek 3 éves gyermek mellé. Rákosi Jenő u. 7. II. em. 3. 1626

Takarítónő
felvétetik. — Balogh László, Kossuth 25. Kapualatti bejárat. 162[illegible]

Jó
bizonyitványokkal rendelkező perfect szakácsnő azonnal felvétetik dr Keller Ferenc, Pulszky u. 4. I. 4. 1650

Mindenes
tőzőnő azonnali belépésre ajánlkozik. Cim: Széchenyi utca 50. sz., ötödik ajtó. 1720

Szobaleány,
vagy bejárónő ajánlkozik, Rákóczi utca 50. 1726

Alkalmazást keres nő

Mosást,
vasalást vállalok olcsón, Szepességi u. 7. Szabóné. 1629

Ingyen
gépel gépirónő diktálás után délután, vagy este. Cim: kiadóhivatalban. 1705

Házvezetőnő
állást elfogad gyermektelen özvegy uri asszony. Csapó 73. sz. 1673

Ügyes
fiatal leány, ki már cukrászdában, péküzletben jártas, elhelyezkedne. Hajdubösörmény. — Varga cukrászda. 1688

Női fodrász
segédleányt, három éves gyakorlattal elhelyezkedne. Hajdubösörmény, Varga cukrászda. 16[illegible]

Ajánlat

Király kávéi
kitünőek, Aromás, zamatos kávét Király üzletében a vevő előtt pörkölik. Dégenfeld tér 11. 933. 4. 5

Estélyi,
vagy délutáni ruhát ot pengőért készit az „Elit szalon", József kir. herceg utca 14. 1350 2. 13

Fáy-arckrémes
tégelyeket visszavesz Grósz Nagy Ferenc Aranyegyszarvú gyógyszertára, (színház mellett). 199 11. 30

Cipők
rendelésből kimaradtak, igen olcsó árusitása, Kovács, Deák Ferenc utca 3. sz. 753-[illegible]

Varrógép-
kölcsönzés, vétel, csere, eladás. Minden varrógéphez alkatrész kapható. Javitások jótállással. Eisenberger, Csapo utca 101. szám. 125[illegible]

Még mindig
is legolcsóbb a gyári maradék, dr Révésznénél, Pannónia udvar, Piac utca 42. 967

Akácfa,
termelőnél, karónak s más célra 180 200 250 és 300 cmtis darabokban eladó Meszena utca 17. szám. 1642

Idősebb nő
keresztény, 150 pengő készpénzzel biztos megélhetést érhet el. Csokonai utca 18. Orbán. 1658

Házikoszt
kiválóan elsőrendü, kihordásra kapható. Veres utca 30. 1704

Lakodalmakra
elmegyek, vidékre is, sütni, főzni a legizletesebben. Szilágyiné Nyulas, Görgei utca 10. 1646

Értesités
Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a műhelyemet Árpád tér 17. szám alól Csapó u. 87. szám alá helyeztem át. Levencsik Lajos lakatosmester. 1756

Cipőszükségletét
Ökrös saját készitményü raktárából szerezze be, kis üzlet, olcsó ár. Sas utca 1. szám. 1748

C. B.
és D. M. C.
kézimunkaanyagok, potom áron kaphatók Szilágyinál. 1702

Varrógépet
kölcsön ad Szilágyi, Kistemplom melletti. 1706

Kereslet

Házi nyulat
2 kilós sulyban vesz a Rex gyógyszervegyészeti gyár. — Horthy Miklós ut 3. 1664

Veszek
kisebb jó házat, Csapóvég környékén. Cim a kiadóban. 1592

Jókarban
levő motorkerékpárt vennék. Cim a kiadóban. 1767

Családi házat,
Nagytemplomi körzetben, komfortos 3 szobás lakással veszek. — Ajánlatokat „Nyolcezerig" a kiadóba. 1772

Teljes ellátás

Kellemes lakás
finom koszt a Hungária penzióban, szobák napokra és hónapszámra. Ferenc József út 59. sz. telefon: 23—39. szám. 949 30. 1.

Elelmiszer ital

Fajalma,
hibás, igen olcsón, egész nap, Piac ucca 14 pincében. 1560 3. 4

Sajáttermésü
természetes édeskés Bocskai kerti bor, liter renként is eladó, Csapo ucca 60.

Bor
30 hektó eladó. özv. Gábor Miklósné, Hajdúhadház, Kossuth ucca 19. szám. 1481

Iroda

Kiadó
2 egymásba nyiló szoba irodának, műhelynek, Sas ucca 2. 1798

Oktatás

Szép kiejtéssel
megtanitom németül beszélni. Hatvan ucca 1. I. k. III. 54. 1630

Társ

Társ
közmunka lebonyolításához finanszirozó társat keresek. Pénz biztositva „5000" jeligére a kiadóhivatalban. 1607

Fodrásziparral
berendezéssel, szakképzett társat keresek, esetleg berendezés eladó. Piac ucca 5. emelet. 1789

Rádió

Rádió
3 lámpás, telepes, valamint szép 3 hónapos fekete pulikutyakölykök eladók. Füvészkert u. 5. szám. 1765

Hangszer

Keresek
Schunda-féle cimbalmokat Oláh Károly ucca 52. Homokkert. 1632

Bécsi
gyártmányu Sehrabel zongora eladó — Szabó Kálmán u. 25a 1639

Bútor

Csodaszép
háló, fehér konyhabútor és különböző tárgyak, haláleset miatt eladók. Megtekinthetők délelőtt Arany János u. 54. sz., földszint 2. 1540

Fazonhálók
rekamiék, ebédlők, s irodaberendezések, szalonok, mindenféle bútorok vétele, eladása, Dégenéld tér 6. 1587 3. 5

Jókarban
levő használt ebédlő és hálószoba bútordarabok eladók. Megtekinthető délelőtt 8—12-ig, Szappanos ucca 3.

Eladó
antik íróasztal, hintaszék, Kossuth ucca 42 1599

Gyönyörü
tarokk ebédlő, olcsón eladó. Bethlen ucca 23. Klein Megtekinthető: 10—2 óráig. 1735

Elköltözés
miatt eladó ebédlőbútor, szalontükör, álló óra, villanyoshajszárító képek, disztárgyak, — bombár és sok más. — Megtekinthető: 10—12 és 2—4 óráig, József főh. herceg ucca 18. 1783

Modern
ebédlő, kis szalongarnitura, — lószőrmatracok eladók. — Megtekinthetők d. u. 3-tól 5-ig, Werbőczy u. 2. I. 3. 1480

Önémet
tömör diófa ebédlő eladó ötszáz pengőért Szent Anna 32. 1546

Hálószobabútor,
téregmentes, világos, puhafa, olcsón eladó. Teleki ucca 42. I. ajtó. 1752

Eladó
jókarban levő komplett hálószoba. Értekezni: Honti ucca 4 B. és Luther ucca 45. 1762

Eladó
16 darabból álló nagyon szép magyar szoba 500 pengőért. Cim a kiadóban. 1793

Tüzelő anyagok

2.50 pengő
szagmentes állami szén házhoz szállitva. — Oestreichernél, Mester ucca 40. 965 2. 8.

Borsodi
szén 2.60, aprított fa 4.20, **Likalit** faszénkocka leszállitott árban Kaufmannál, Csapó 29. Telefon: 14-17. szám. 964 2. 23

Apróra
vágott száraz tölgyfa 4 pengőért eladó Rákóczi ucca 15. 1586

Akácfa,
apritva, hazaszállitva, P 3.98, Bethlen ucca 5. 1655

Vegyes

Grafológusnő,
mult, jelen, jövőről felvilágosit. Tanácsot ad. Széchenyi ucca 43. 1659

Fajtiszta,
sárga hím tacskót, párositáshoz díjtalanul kölcsönadom. Cim a kiadóban. 1637

Bérkocsi,
jogositvány, felszereléssel azonnal eladó, Damjanics ucca 13. 1758

Autó, motor kerékpár

Autógumit,
legolcsóbban javit és futóz Vágó, Erzsébet út 115 szám. 1095 2. 25

Eladó
1 drb 110 voltos 0.8 tizedes villanymotor. Megtekinthető Szabó müszerész, Piac u. 42. sz. 1698

Megvételre
keresek jókarban levő motorkerékpárt, lehetőleg oldalkosárral. — Kövér Antal, Hajduböszörmény, Horthy Miklós u. 14. 1150

„Méray"
350 köbcentis, felülvezérelt motorkerékpár eladó. Soltész, Kálvin tér 2. szám. 1769

Puch-motor,
223-as, üzemképes, eladó, vagy segédmotorossal cseserélném Gáll János, Hajduszoboszló. 1177.

Átadó üzlet vendéglő

Tizenkétezer lakosú
nagyközség legjobb helyén felszerelt pékség, üzlethelyiséggel azonnal olcsón kiadó. Cim a kiadóban. 1561

Forgalmas
helyen vendéglő kiadó, jogfolytonossággal berendezve, vagy üresen. Érdeklődni: Homok u. 140. szám, fél 2—3-ig. 1736

Festéküzlet,
más elfoglaltság miatt azonnal eladó. Cim a kiadóban. 1732

Elköltözés
miatt átadó fűszerüzlet nagyon olcsó árért lakással. Cim a kiadóban. 1743

Fodrászat
főúton, azonnal átadó, berendezés külön is. — Cim a kiadóban. 1781

Üzlet, műhely raktárhelyiség

Piac ucca
és Rákosi Jenő ucca sarkán nagy szabad udvar, raktár, műhelynek, garázsnak, nagy lepadlózott padlás kiadó. Értekezni Harkányinál. 1631

Kiadó
kis üzlethelyiség, forgalmas sarokházban. — Értekezni: Pétertia 48. házmesternél. 1770

Nagy raktár
és üzlethelyiséget, központban keresünk. Henig, Vár ucca 7. 1765

Kálvin tér 5.
szám alatt bérbeadó uccai üzlethelyiség. Értekezni lehet: Kálvin tér 17. sz. alatt a református egyház gazdasági gondnoki hivatalában. 1799

Kiadó lakás egyszobás

Egy udvarra
nyiló szoba kiadó. Faragó ucca 19. 1636

Kiadó
udvari egyszobás, fürdőszobás lakás, márciusra, Kossuth ucca 42 szám. 1681

Üres szoba,
magánosnak, albérletbe kiadó, Arany János u. 2. szám, I. emelet 7. Tokaji. 1683

Egy
szoba, konyhás lakás március 1-re kiadó Rothermere u. 28. sz. 1724

Szoba-konyha,
speiz magános tisztviselő, vagy tisztviselőnőnek március elsejétől kiadó Pacsirta 38. 1747

Kiadó
egy szoba, konyha, fáskamara Homok ucca 89. T.

Szoba,
konyha kiadó 15-ére, vagy elsejére, Mester u. 20. szám. 1773

Kiadó lakás kétszobás

Kétszobás
lakás, mellékhelyiségekkel, áthelyezés miatt kiadó. Eötvös ucca 1. Péterfia sarok. Ugyanott kétszobás fürdőszobás lakás, május hó elsejére kiadó. 1592

Kiadó
2 szobás, komfortos, tiszta lakás, májusra, Baranyi ucca 12. szám. (Baross uccából nyilik). 1749

Két szoba,
előszoba, konyha, éléskamra, pince és padlásból álló udvari lakás, havi 45 pengő bérért, május elsejétől kiadó. Miklós ucca 11. 1740

Kétszobás
mellékhelyiséges lakás kiadó, május elsejére, Vargakert ucca 7. 1714

Kettőszobás,
fürdőszobás lakás, május elsejére kiadó, Pacsirta ucca 50. 1727

Két szoba,
előszobával és fürdőszobával május elsejére kiadó Rothermere ucca 28. szám. 1723

Kiadó
udvari kétszobás lakás József kir. herceg ucca 43. szám, hátul a keresztépületben. 1728

Kétszobás
lakás azonnalra kiadó, Teleki ucca 7. 1713

Kétszobás
emeleti lakás, csak gazdának, vagy orvosi rendelőnek (ma is azt), április elsejére kiadó. Csapó ucca 10. sz. alatt. Megtekinthető délután. Értekezni a háztulajdonossal az udvarban. 1006

Kiadó
2 szoba, konyha, speiz Varga u. 25. sz. 1708

Kettő
szobás udvari lakás március 1-re kiadó Török Bálint 15. 1614

2 szoba,
konyha, előszoba. — éléskamrás családi ház nagy gyümölcsöskerttel március 1-re kiadó. Ghilányi u. 5. 1615

Kiadó
kertes 2 szobás családiház Jósika u. 5. sz. március 1-re. Értekezni Jósika u. 1. 1532

Udvari
2 szobás fürdőszobás lakás május elsejére kiadó Teleki 9. 1644

Modern
udvari — kétszoba, konyha speiz május 1-re kiadó. Eötvös u. 104. sz. 1653

Kettőszobás
lakás március 1-re kiadó. Kalotaszeg u. 8. sz. Bejárat Böszörményi ut 3. számnál. 1685

2 szoba,
előszoba, konyha, — speiz mellékhelyiségekeki kiadó Teleki u. 34. 1684

Kétszobás,
komfortos, légfütéses állandó melegvizszolgáltatásos lakásomat cseserélném modern háromszobás lakásra. Telefon 34—36. sz. 1609

Komfortos
kettő- és háromszobás lakás kiadó májusra. Batthyányi u. 14. sz. 1695

Két uccai
szoba előszobával, hol víz, gáz bevezetve, kiadó. Rothermere ucca 15. szám. Megtekinthető: 11—12 óráig és 4—5 óráig. 1776

Kiadó
kettőszobás uccai komfortos, kisebb lakás, — májusra, Varga ucca 45 1756

Kiadó
kétszobás udvari lakás, mellékhelyiségekkel, — március elsejére, Szappanos ucca 3. 1768

Kétszobás,
fürdőszobás lakás azonnal kiadó. Szepességi u. 30. szám. 1792

Kétszobás
uccai és udvari lakás kiadó, márciusra, Teleki ucca 92. 1791

Modern
kettő szoba, fürdőszoba mellékhelyiségekkel, március elsejére kiadó, Kigyó ucca 30. 1794

Kiadó lakás háromszobás

Háromszobás,
fürdőszobás uccai lakás, május elsejére kiadó. Batthyány ucca 6. Értekezhetni ugyanott a keresztépületben 11—13 óra között. 1530

3 szobás
uccai lakás. 3 szobás udvari lakás kiadó Péterfia 39. Déri téren kiadó 3 szobás udvari lakás. Értekezni lehet Füvészkert u. 20. Wirth zongora bérbeadó. 1687

Uccai
háromszobás, modern lakás kiadó. Maróthy György ucca 5. 1718

Három szoba,
konyha, éléskamara, s pince és padlásból álló udvari lakás, havi 50 P bérért május elsejére kiadó. Miklós ucca 11. 1739

Modern
uccai háromszobás komfortos lakás, május hó elsejére, Kigyó ucca 23. Értekezni: Malomköz 6 (csapókanyar) 3 ajtó, 10—12, 3—5 óráig. 1786

Poroszlay út 25.
3 szobás lakás, május elsejére kiadó. Értekezés: Csapó ucca 63. 1777

Uccai
3 szobás, komfortos lakás, május elsejére kiadó. Mester ucca 29. 1775

Háromszobás,
fürdőszobás lakás, majusra. Barna ucca 15. 1585

Kiadó lakás nagyobb

Ötszobás,
komfortos lakás, kis kerttel, május 1-ére kiadó. Értekezni: Wiener Kossuth ucca 27. 1429

Három
és négyszobás lakás, fürdőszobás, májusra kiadó Egymalom ucca 4. Megtekinthető naponta délelőtt délelőtt 11-től 1-ig, délután 5-től 7-ig. 1699

Négyszobás
villalakás teljes komforttal, külön gyümölcsös udvarral — Népfürdőnél, villanyos kitérő előtt május elsejére kiadó — Kassa ut 33. 1665

Uj villában
4 szobás összkomfortos lakás május 1-re kiadó Széchenyi u. 66.s z. 1643

Háromszobás
uccai, — négyszobás kertes komfortos lakások májusra kiadók Szent Anna 29 1622

Uccai
6 szoba kiadó. Sparhelt, bútorok eladók. Rothermere ucca 8. (A)

Püspöki palotában
május hó elsejétől bérbeadó 4 és 5 szobás lakásá. Értekezni lehet: Kálvin tér 17. sz. alatt a református egyház gazdasági gondnoki hivatalban. 1799

Lakást keres

Keresek
2 szobás összkomfortos naptényes lakást május elsejére „Kis család, pontos fizető" jeligére a kiadóba. 1433

Keresek
májusra uccai kétszobás összkomfortos urilakást központban Hartmudth kályhával „nyugdijas" jeligére. 1672

Keres
gyermektelen nyugdijas pár kétszobás uccai, vagy kertes keresztépületi komfortos lakást. Cim a kiadóban.

A nyári
hónapokra keresek egy villát három szobával, s konyhával, nagyerdei részen. Cim a kiadóhivatalban. 1635

Bérelnék
kisebb házat 300—1000 négyszögöles kerttel. „Tyukfarm" jeligére. 1652

Május 1-től
3—4 szobás villalakást kersek villamos megálló közelében. Telefon 16—08. 1648

Háromszobás
elő-, fürdő-, cseléd-szobás lakást keresek, hosszabb bérletre, lehetőleg magánházat május 1-re. Cim a kiadóban. 1647

DIVATOS ZSURABROSZ
4 drb szalvettával
előrajzolva
1·98
a FISCHER Boltban
Teleki u. 73.

Két- vagy három-szobás lakást keres fürdőszobával családi házban május elsejére állami tisztviselő. — Értesítést kér fővámhivatal, telefon 24-40. 1617

Butorozott szoba

Különbejáratu
utcai bútorozott szoba, esetleg ellátással febr. hó 15-ére kiadó. Eötvös utca 48. sz. 1932

Utcai
különbejáratú, elegáns bútorozott szoba kiadó. Széchenyi utca 29. 1584

Butorozva
két szép szoba kis családnak is azonnal kiadó. Szent Anna 29. 1621

Különbejáratu
utcai butorozott szoba kiadó. Varga utca 6. sz. 1638

Különbejáratu
butorozott szoba fürdőszobával, WC-vel, — igyanolyan anélkül kiadó, azonnal. Rákóczi 35. 1651

Kapualatti
különbejáratu csinosan butorozott utcai szoba fürdőszoba használattal kiado. Simonffy 38. 1663

Utcai
szépen butorozott szoba kiadó Hatvan utca 18. II. balra. 1700

Kiadó
teljesen különkijáratu szép kis butorozott szoba. Tóthné, Péterfia 48. 1720

Különbejáratu
elegánsan butorozott szoba 15-re ikadó. — Füvészkert u. 12. 1751

Különbejáratú
komfortos bútorozott szoba kiadó. Bethlen u. 16. szám. 1769

Ingóság eladás

Ültetni
való fajtyuk tojás tizfillért kapható Töhötöm utca 52. 1634

Eladó
alig használt fehér háló és kunyhabutor, szalongarnitúrával. Csapó u. 1. sz. 1679

Ebédlő,
szép, teljesen jókarban és egy szalongarnitura eladó. Rákóczi 18. 1686

Egy
jó karban levő mély gyermekkocsi eladó Homok u. 53. szám. 1640

Eladó
antik íróasztal, hintaszék, konyhabutor, asztalsparhelt, szőnyeg Kossuth u. 42. 1599

Antik
komót üveg felsőrésszel olcsón eladó Bethlen u. 48. 1692

Eladó
háló, konyhabutor és egyéb varrodai apróságok Fazekas Mihály u. 6. 1654

Hálószoba
butor, konyhaszekrény, asztalsparhelt, rézüst katlannal eladó Gróf Vécsey u. 46. sz. 1649

Eredeti
olajfestmények meglepően olcsón, kedvező feltételekkel eladók. Horváth, Csapó 4. 1660

Fodrász forgószék,
mosdó csappal eladó hétfőn délelőtt 10-től Hatvan u. 61. 1671

Eladó
80x95 fazon vasablakok nagyobb menynyiségben Kinizsi u. 76. sz. 1610

Lószőrmatrac,
tornyos sparhed, vas ágy, ruhafacsarógép, 2 vendégoldal, egy finom fekete nadrág eladó Széchenyi utca 83. sz. 1609

Eladó
Apafi utca 129. sz. jókarban levő vizmelegitővel egy asztalsparhelt. 1618

Eladó
borszürőgép, varrógép, jégszekrény, lisztesláda, egy fél hálószoba butor, — nagy asztaltüzhely. Teleki utca 92. 1623

Eladó
fotball felszerelés a vargakerti Olvasókörben. Közép utca 3. sz. 1645

Szmoking,
közép termetre s fekete zakó csikos nadrággal eladó. Sas utca 4. II. 4. 1746

Kifőzésbe
alkalmas nagy sparhelt, olcsón eladó. Wesselényi utca 125. szám. 1578

Ingóságvétel

Használt,
de jó állapotban levő íróasztalt iratszekrényt keresek. Ajánlatot kiadóba „Használt" jeligére kérek. 1006

Tengeri górét
veszek. Ajánlatokat rendőrség II. emelet 86 számú szobába kérek. Székely. (A)

Lókapákat,
szteskavágót, répavágót megvételre keresek. — Batthyány utca 18. 1697

Gazdasági termények

Réti széna,
kisebb-nagyobb tételekben eladó. Batthyány u. 18. szám. 1696

Felszeghy Gábor

ingatlanforgalmi irodájában, Egyetem utca 3.

Eladó 80 különböző nagyságú ház.

Elpelen 48 holdas tanyásbirtok, holdanként 650 pengő.

Kösülyszegben 13 hold tanyátlan, 7500 pengőért.

Bérbeadó olcsón 800 kat. holdas prima birtok.

Keresletik több eladó és bérbeadó birtok. 1536

Samu János

OFB által engedélyezett adásvételi irodája, áthelyezve: Deák Ferenc utca 7. szám alá. —

Eladó ingatlanok:

Házak: Teleki utca 10. sz., szép négyszobás úriház. — Teleki utca 25., jövedelmező ház. Hadházi utca 11., üzletes ház. — Szávai Gyula utca 21. sz. szép nagy családiház. — Erzsébet utca 55., jövedelmező ház — Deák Ferenc utcán négyszobás parkettes lakásokból álló úriház, előnyös vétel. — Vesselényi utcán adómentes ház.

Telepek: Bezerédi u. 13. sz. alatt 1394 négyszögöl, hitetetlen vétel, vagyis ez a mostani áremelkedésekkel ajánlódik vétel, egészben, v. fele is eladó, fele vételhez ezer pengő készpénz elegendő, a vételár hátralevő része kedvező fizetési feltételekkel kieszközölhető — Lehet utca 3. lakással, 800 négyszögöl szőlővel, olcsó vétel. — Böszörményi út 77. alatt 1305 négyszögöl. — Andrássy utcában 860 négyszögöl. Vilmos császár körúton 340 négyszögöl villatelek.

Földek: Kismacson 4 hold, Ebesen 15 9 Szabáton 25 hold prima tanyásbirtok. Homokon 9 kilométernyire, kövesút mellett 9 hold tanyával egy hold szőlővel 3500 P, 2000 pengővel megvehető. Közeli hónapokon 20 12 8 16. forduljon Deák Ferenc utca 7. 1782

Gazdasági eszközök

Eladó
két lóra való szép kocsiszerszám Eötvös utca 77. szám. 1675

Eladó
olcsón jó karban levő Gergely-féle keltetőgép Árpád tér 33. 1582

Eladó
egy jókarban levő féderes talyiga, Teleki u. 63. szám. 1738

Koesik
bőrfedeles hintó, Esterházy és könnyű homoktutók kaphatók — Hatvan utca 31. 1764

Szőlőkaró
akácfából olcsón eladó. Nagyobb mennyiség elő jegyeztethető. Kovács, Szent Anna utca 10. 1761

Eladó házhely

A Déri téren,
utca 140 négyszögöl nagyságú, építésre kiválóan alkalmas telek, kedvező feltételek mellett eladó. Magyar Általános Takarékpénztár, Piac utca 81. 142

Eladó ház

Forgalmas
helyen, az új OTI épülettel szembe egy utcai és két udvari lakást, továbbá üzlethelyiséget is tartalmazó ház eladó, jutányos áron, előnyös feltételek mellett. Magyar Általános Takarékpénztár, Piac utca 81. 142

A Hatvan utca 50.
számú, jókarban levő bérház, csupa fürdőszobás lakással, jutányos áron, kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Magyar Általános Takarékpénztár, Piac utca 81. 142

A Hatvan utca
elején többlakásos masszív bérház, jutányos áron, előnyös feltételek mellett eladó. Magyar Általános Takarékpénztár, Piac utca 81. 142

Több
kisebb nagyobb bérház, közte pékműhely is, 18 ezer pengőtől, 5 ezer pengőig, jutányos áron kedvező feltételek mellett eladó. Magyar Általános Takarékpénztár Piac utca 81. sz. 142

Eladó
kedvező fizetési feltételekkel, Sestakert, Andrássy úton kétszobás ház 1100 négyszögöl területtel. — Kossuthkertben 3 szobás, terraszos villa, egy hold termő szőlővel. Ugyanott házhelyek is. — Nyilastelepen jó családiház gyümölcsössel, szőlőlugassal. — Bihari telep Csorba Lajos utcában családi ház. — Köntöskertben 1800 négyszögöl konyhakertészeti föld, jó házzal. — Csapókert Báthory utcán 950 négyszögöles, kétszobás ház — Wolaftka telep, Bajnok utcán jövedelmező ház. Értekezhetni: Gazdák Bankjában, Kossuth u. és Batthyány utca sarok. 1677

Új ház,
eladó, 2000 pengőért. Rózsa Gyula utca 4. sz. Öz utca sarok. 1703

Egyletkert
utca 72. számú ház, csemegés kerttel, 1500 négyszögöl területtel eladó. 1619

Jól berendezett
családi ház azonnal eladó. Szeder utca 8.

Szaboles utca 10.
számú kis ház, 988 beesősséggel eladó. Értekezni: dr Farkas ügyvédnél, Arany János utca 2. szám. 1633

Százhúszpengős
havi jövedelemmel, jókarban levő ház, 9 ezer pengő készpénzért eladó, családi ügyek miatt. Értekezni lehet Erzsébet utca 59. sz., Jakó Antalné. 1575

Balaton utca 13.
számú ház, nagy tehenekkel és fejőstehenek eladók. Értekezni helyben. 1625

Boldogkert,
Csóka utca 17. számú ház eladó. 1759

Központban
családiház eladó, esetleg kiadó. Megtekinthető: 10—11 és 2—4-ig József kir. herceg utca 18. szám. 1780

Eladó
Csap utca 22. számú ház, kedvező feltételekmellett. 1779

Eladó
Csapókert, János utca 89. számú, jókarban levő családiház, szolid áron. 1091

Föld,
Kisszepesen, Csapókert, Apponyi 1.2 szőlő, házzal eladó. Eötvös 106. 1774

Eladó
elköltözés folytán szép prima bérpalota, gyönyörű terraszos, napsütéses lakásokkal fényes kerttel, garázzsal. Azonkivül modern szép öröklakások. Felvilágosítások: Grünzweignál, Vendég utca 34. 1779

Földbérlet

Haszonbérbe
kiadó 100 hold feketeföld tanyával, állomás, kövesut mellett. Rothermere 30. 1661

Eladó
vagy haszonbérbe kiadó város alatt tanyásföld — lakással, épületekkel. Értekezhetni Gazdák Bankjában. 1678

22 hold
prima tanyásföld bérbe adó. Cim a kiadóban. 1784

Eladó föld

Eladó
Ondód Gáll dülő 4 és fél hold föld. Árpád tér 26. 1628

Hét nyilas
szőlő eladó Hajduhadház, Kossuth u. 19. Gábor Miklósné. 1482

Eladó
10 hold ondódi föld üzletes ház. Homok utca 28. 1709

Eladó
20 hold tanyásföld, 12 hold vetéssel. Baranyi 20. 1731

Legfinomabb
szilkaiz és gyümölcsíz, 10 kilós tőda, nettó sályvételnél 12 pengő a Délizsírmühelsegnél Debrecenben, Piac utca 7.

Halápi
csárdánál köves útmelletti 11 cb. jóminőségü föld eladó. Dr. Farkas ügyvéd, Arany János u. 2. sz. 1712

Eladó ház
központon, Zápolya utca három. 1682

Eladó
jól jövedelmező ház fűszerüzlet, kocsmával, lakásokkal, áru 4000 P. Kondor u. 6. 1691

Jó föld
város alatt, 17 hold tanyás eladó. Cim a kiadóban. 1719

Eladó
17 hold föld, vágóhidi villamosmegálló közelében. Cim a kiadóban. 1706

Eladó állatok

Liba,
nagyobb, keresztezett fajta, magnak, vagy húsalásra kapható. Kossuth utca 54. 1421

Két
darab 150 kg-os kövér sertés eladó. Fatai utca 6. sz. 1680

Eladó
120 kilós fiatal sertés egészben vagy feleresztben. Kórház u. 15. 1655

Puli
kölyök, fekete gödöt, tiszta vér, eladó. Szabó Kálmán u. 29. 1669

Eladó
2 darab 8 hónapos árstány malac. István u. 6. 1693

Egy
150 kilós egyéves zsirseretés elado — Honvéd utca 19. sz. alatt. 1722

7 hónapos
puli kutya eladó — Szegfü u. 17. sz. Libakert. 1721

Három darab
ódarán hizott 150 kilós fiatal sertés eladó. Miklós utca 16. Csurkáéknál. 1741

Eladó
egy darab 140 kilós zsir sertés, Zöldfa utca 11. 1725

Zsirsertések.
mangalica 130—160-ig eladók. Zrinyi utca 9. tüzérlaktanyával szemben. 1744

Egy prima.
mangalica 140 kilós eladó. Honvéd utca 64. 1757

Ruca,
pecsenyének vagy magnak kapható Kossuth u. 54. szám. 1778

Eladó
6 darab zsirsertés, különböző súlyúak. Jókai utca 40. sz. 1795

Felelős szerkesztő:
PALFY JÓZSEF
Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.